

Conjuntura econòmica de les Illes Balears

Març 2022

GOVERN
ILLES
BALEARs

Conjuntura econòmica de les Illes Balears març 2022

Direcció: Llorenç Pou Garcias

Director General de Model Econòmic i Ocupació

Coordinació: Miquel Quetglas Oliver

Realització:

Mª de Lluch Deyá Morell
Aleksandar Konstantinov Petrov
Joan Matamalas González
Maria del Mar Ribas Mas
Miquel Quetglas Oliver

Maquetació:

Bernat Vidal Lara
Margarita Roig Servera

Direcció General de Model Econòmic i Ocupació
Conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball
GOVERN DE LES ILLES BALEARS
Plaça de Son Castelló, 1
(Polígon de Son Castelló) 07009 - Palma
Illes Balears (Spain)
Tel.: +34.971.788.526
Fax.: +34.971.176.981
<http://dgeconomia.caib.es>
E-mail: informa@dgeconomia.caib.es

ISSN: 2254-481X

DL PM 1214-2002

Subscripció:

Per subscriure-vos de franc al nostre servei d'informació, vos convidam a enviar un missatge per correu electrònic a l'adreça:

informa@dgeconomia.caib.es

Vos notificarem la publicació del nostre *Butlletí de Conjuntura Econòmica* en versió digital tan aviat com estigui disponible, com també d'altres notícies d'interès.

índex

Cronologia	4
Resum Executiu	5
I. ENTORN	8
1 Internacional	8
2 Unió Europea	12
3 Espanya	14
II. ILLES BALEARS	16
1 Mallorca	18
2 Menorca	20
3 Pitiüses	22
III. OFERTA	25
1 Agropesquer	25
2 Indústria i energia	29
3 Construcció	32
4 Serveis	35
4.1. Comerç	37
4.2. Hostaleria	38
4.3 Transport i comunicacions	44
4.4 Mediació financera	48
4.5 Altres Serveis	50
5 Activitat empresarial	52
IV. DEMANDA	54
1 Preus de consum	54
2 Consum	56
2.1 Consum intern	56
2.2 Consum de no residents	58
3 Inversió	60
4 Sector exterior	62
V. MERCAT LABORAL	64
1 Dades laborals de l'EPA. Illes Balears, Espanya i UE-28	64
2 Ocupació i atur a les Illes Balears: dades administratives	66
3 Costos laborals	70
4 Accidents de Treball	72
Índex de taules i gràfics	73
Notes i abreviatures. Agraïments	75

Cronologia

Novembre 2021

- 12 S&P Global Ratings confirma la seva qualificació creditícia d'emissor a llarg termini 'BBB+' a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. La perspectiva continua sent negativa.
- 13 Es publica al BOIB la Llei 3/2021, de 10 de novembre, per impulsar i agilitar la tramitació d'ajudes i altres actuacions en matèria d'habitatge.
- 26 L'OMS classifica la variant òmicron (B.1.1.529) del SARS-CoV-2 com a variant preocupant.

Desembre 2021

- 16 El Consell de Govern del Banc Central Europeu considera que l'avenç en la recuperació econòmica i cap al seu objectiu d'inflació a mitjà termini permet una reducció escalonada del ritme de les compres d'actius durant els propers trimestres.
- 18 Es publica al BOIB la Llei 4/2021, de 17 de desembre, de mesures extraordinàries i urgents per executar les actuacions i els projectes que s'han de finançar amb fons europeus en el marc del Pla de recuperació, transformació i resiliència
- 21 Es publica al BOE la Llei 19/2021, de 20 de desembre, per la qual s'estableix l'ingrés mínim vital.
- 29 Es publica al BOE la Llei 20/2021, de 28 de desembre, de mesures urgents per a la reducció de la temporalitat en l'ocupació pública.
- 29 Es publica al BOE la Llei 22/2021, de 28 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2022.
- 30 Es publica al BOIB la Llei 5/2021, de 28 de desembre, de pressupostos generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2022.

Gener 2022

- 1 Entra en vigor el Decret 48/2021, de 13 de desembre, regulador del Registre balear de petjada de carboni.
- 3 S'arriba al nombre més alt de casos comunicats de COVID-19 en un dia (4.420) a les Illes Balears.
- 14 L'INE publica la variació interanual de l'IPC del mes de desembre a les Illes Balears (6,5%), la més alta d'ençà el març del 1992.

Febrer 2022

- 3 El BCE manté el tipus d'interès oficial de les operacions principals de finançament i els tipus d'interès de la facilitat marginal de crèdit i de la facilitat de dipòsit (0,00 %, 0,25 % y -0,50 %, respectivament).
- 14 El preu del barril Brent supera els 100 \$ per primera vegada des del setembre del 2014.
- 21 Rússia reconeix la sobirania de Donetsk i Lugansk i desplega tropes al territori.
- 24 Rússia envaeix Ucraïna

Març 2022

- 2 La UE prohibeix accedir a SWIFT a 7 bancs russos: Bank Otkritie, Novikombank, Promsvyazbank, Rossiya Bank, Sovcombank, Vnesheconombank (VEB) i VTB Bank.
- 10 El Consell Europeu decideix prorrogar les sancions contra els que menyscabaven o amenacen la integritat territorial, la sobirania i la independència d'Ucraïna.

Resum Executiu

Taula 1. Perspectives de l'economia balear

	Anual					Trimestral							
	2017	2018	2019	2020	2021	2020 (p)				2021 (p)			
				(p)	(p)	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Zona euro	2,6	1,8	1,6	-6,4	5,3	-3,2	-14,6	-4,0	-4,3	-0,9	14,6	4,0	4,6
Espanya	3,0	2,3	2,1	-10,8	5,0	-4,3	-21,5	-8,7	-8,8	-4,3	17,7	3,4	5,2
Illes Balears	3,3	3,0	1,8	-20,6	10,4	-1,5	-35,3	-30,1	-15,5	-8,4	21,8	21,2	14,5
Mallorca	3,3	2,9	1,8	-20,0	10,2	-1,7	-34,5	-27,9	-15,8	-9,1	21,6	21,1	14,5
Menorca	3,2	2,0	1,5	-19,8	10,7	0,3	-33,3	-36,2	-9,7	-4,3	20,9	20,3	12,9
Pitiüses	3,8	3,6	2,1	-25,4	11,8	-1,2	-42,0	-40,5	-17,9	-5,7	24,0	23,0	15,9

Font: EUROSTAT i Direcció General d'Ocupació i Economia

p: provisional

Taxes de variació del PIB. Volum encadenat base 2010 (en%)

La invasió d'Ucraïna per Rússia, el 24 de febrer de 2022, ha suposat un turbulència en la recuperació **mundial** que es produïa fins al moment i ha fet que l'economia entri en l'any 2022 en una posició més feble que no s'esperava. A mesura que se superen les conseqüències de la nova variant òmicron de la COVID-19, el conflicte a l'est d'Europa tesa a l'alça la inflació, que ja augmentava durant la segona meitat de 2021. Les interrupcions contínues de la cadena de subministrament, els ports obstruïts, les limitacions terrestres i l'elevada demanda de béns també han fet augmentar les pressions dels preus.

L'economia de la Unió **Europea** comença l'any amb un to feble. Després d'haver recuperat el nivell de producció anterior a la pandèmia l'estiu de l'any passat, ja s'esperava una desacceleració moderada en el dinamisme econòmic. No obstant això, de llavors ençà els vents contraris al creixement s'han intensificat. Després d'una caiguda suau, el conflicte a l'est d'Europa pot afectar la taxa de variació del PIB del segon trimestre d'enguany. En qualsevol cas, s'espera que les pressions inflacionistes es moderaran cap a les darreries de l'any. Més enllà d'aquestes turbulències a curt termini, un mercat de treball en millora continua, un gran estalvi acumulat, unes condicions de finançament encara favorables i el desplegament total del Mecanisme de Recuperació i Resiliència estan preparats per donar suport a una fase expansiva prolongada i robusta.

El PIB d'**Espanya** del quart trimestre consolida la represa de l'activitat econòmica. La contribució al creixement de la demanda nacional i la de la demanda externa són ambdues positives. El creixement de 2022 i el de 2023 trobaran suport en la política fiscal i monetària, i la demanda interna continuarà essent el principal motor del creixement. La inflació general l'any 2022 es mantindrà alta, a causa de la guerra a Ucraïna i l'efecte de transferència dels increments dels costos de 2021.

En el darrer trimestre de 2021, el VAB de les **Illes Balears** augmenta un 14,5%, en termes interanuals. Aquesta xifra implica que l'arxipèlag balear manté el ritme de recuperació en un nivell alt. Amb aquest creixement, es tanca l'any 2021 amb una taxa del 10,4%, molt superior a la taxa registrada a Espanya i a la Unió Europea. De cara a 2022, es preveu que a final d'any es recuperin els nivells de producció previs a la pandèmia, si bé el conflicte russo-ucraïnès introdueix incertesa en el decurs econòmic.

Mallorca presenta un creixement interanual que coincideix amb la mitjana de totes les illes en el quart trimestre. El VAB d'aquesta illa corresponent a 2021 apuja un 10,2% en comparació amb el de 2020. El mercat de treball manté el to ascendent i les branques de l'hoteleria i el transport incrementen els índexs a un ritme de tres xifres, en termes interanuals. Pel que fa a la demanda, es registren davallades en el nombre de matriculacions de vehicles i en la facturació elèctrica, però augmenta el consum de carburants d'automoció.

Menorca és l'illa que menys dinamisme mostra en el quart trimestre en comparació amb la resta, però, tot i així, registra un increment del VAB del 12,9%. En el còmput anual de 2021, l'augment del VAB de Menorca (10,7%) supera la mitjana autonòmica. Quant al mercat laboral, l'afiliació a la Seguretat Social augmenta en tots els règims i en totes les branques d'activitat. La temporada turística de l'any passat tancà amb increments significatius en els principals mercats emissors. En els primers mesos de l'any, apugen les matriculacions de vehicles i el consum de carburants, però els indicadors de demanda i facturació elèctrica registren davallades.

L'arxipèlag **pitiús** té el creixement interanual més alt de les Illes Balears en el quart trimestre: un 15,9%. La taxa anual del conjunt de l'any, un 11,8%, també és la més elevada de tot l'arxipèlag balear. El nombre d'afiliacions i les hores treballades augmenten significativament tant a Eivissa com a Formentera. Quant al transport, s'incrementen amb força el nombre de passatgers arribats a l'aeroport i les tones de mercaderies desembarcades per via marítima. Seguint el to de la resta d'illes, la demanda elèctrica davalla en el primer mes de 2022, però el consum de carburants es manté a l'alça.

En el quart trimestre de 2021 el sector **agropesquer** incrementa el VAB a un ritme de dues xifres, que se suma als augments dels trimestres de l'any. Així, aquest sector supera àmpliament el nivell de producció previ a la caiguda de 2020. La comercialització d'hortalisses augmenta en el mercat central de Mallorca, però la superfície i la producció dels principals cereals són inferiors a les de fa un any. Les vendes a l'exterior de patates cauen en volum i valor, però es recuperen amb força les de goma de garrofi i les de vins i licors. Quant a la pesca, també se n'ha reduït el volum, però el valor de la captura ha augmentat.

Les principals variables sectorials de **la indústria i l'energia** evolucionen a l'alça, encara que algunes descriuen un comportament més contingut. En termes de VAB, és el sector que continua presentant el creixement més intens. Igualment, s'incrementa la producció industrial en els darrers mesos, si bé minora lleugerament el ritme de creixement. Millora l'afiliació a la Seguretat Social en la majoria d'illes i d'activitats. No obstant això, més cautes són les expectatives de negoci de les empreses i l'evolució de la demanda i de la facturació elèctriques. Per acabar, s'ha de remarcar que factors com l'escalada de preus o la disponibilitat de matèries primeres poden afectar la recuperació i el funcionament del sector.

Malgrat que les expectatives de negoci de les empreses no són excessivament optimistes, la majoria d'indicadors de la **construcció** dels darrers mesos continuen a l'alça. És el cas del valor afegit brut (VAB) del sector que, de totes maneres, és el que registra l'avanç més modest. Creix l'afiliació a la Seguretat Social en tots els règims de cotització i en totes les activitats, llevat de les d'enginyeria civil. També millora, en general, l'activitat vinculada a l'edificació residencial, tant pel que fa al nombre i el pressupost dels projectes visats com pel que fa a les obres acabades. Amb tot, s'han de remarcar el diferent dinamisme d'aquestes variables en funció de l'illa i el fet que l'evolució dels projectes d'habitatges nous acusa un cert estancament. D'altra banda, l'activitat immobiliària mostra un comportament molt dinàmic, amb pujades significatives de les transaccions d'habitatges així com de sòl urbà. Finalment, la darrera dada referent a la licitació pública confirma la recuperació de la demanda de construcció de les administracions públiques al llarg de 2021.

Els **serveis** mantenen en general la progressió i això es reflecteix en la majoria dels principals indicadors sectorials, començant per l'avanç del VAB del quart trimestre de 2021, el més marcat després del de la indústria. Malgrat l'escàs optimisme manifestat per les empreses del sector, totes les activitats presenten forts increments de les vendes i de la facturació. S'hi observa una pujada generalitzada de l'afiliació a la Seguretat Social. Això no obstant, alguns sectors no acaben de reeixir, com ara el de la matriculació de turismes per a lloguer, que segueix una marcada tendència a la baixa. Finalment, la facturació elèctrica en el sector també puja, encara que únicament a Mallorca.

A les darreries de 2021, el volum de negoci del **comerç** suavitza el ritme de creixement que segueix d'ençà del mes de març. En el cas del comerç al detall, fins i tot en un mes en què es concentra un gran volum de compres, es registra un valor interanual negatiu. Pel que fa a l'ocupació, s'observa una evolució més favorable i l'afiliació a la Seguretat Social del mes de gener creix en totes les activitats del sector i a totes les illes.

Quant als indicadors **turístics**, durant l'any 2021, la despesa realitzada pels turistes augmenta i aquest increment és molt més accentuat en el turisme internacional. Encara que no es recuperen els nivells previs a la pandèmia, el mercat nacional, tot i apujar menys en 2021, en termes relatius, ha recuperat el 90% de la despesa realitzada pels turistes nacionals l'any 2019. El nombre de visitants que pernoctaren a les Illes Balears durant 2021 augmenta, principalment a Mallorca. El mercat britànic és el que augmenta amb més força, seguit de l'alemany i el francès. L'estada mitjana augmenta a totes les illes als establiments hotelers, però s'escurça als apartaments turístics de Mallorca i les Pitiüses, i al turisme rural de Menorca. A partir del mes de juliol i fins al mes de desembre els preus presenten creixements interanuals i novembre és el mes amb el creixement més accentuat.

El trànsit de **passatgers** per via aèria en 2021 encara es troba per sota del nivell del de l'any anterior, perquè principalment el mercat britànic encara no s'ha recuperat i, en menor mesura, els mercats francès, alemany i nacional. No obstant això, el nombre de passatgers puja a totes les illes. Paral·lelament, el trànsit marítim de passatgers també augmenta de forma generalitzada, però principalment a Formentera. El trànsit de creuers s'ha tornat a reactivar a partir de juny de 2021, encara molt lluny de recuperar el nivell previ a la pandèmia. Paral·lelament a l'evolució de la demanda interna, el transport de mercaderies per via marítima augmenta a totes les illes, principalment a Formentera. En canvi, el transport aeri té una davallada generalitzada.

Segons la demografia d'**empreses** de la TGSS, el nombre d'empreses decreix durant el quart trimestre de 2021, després d'un creixement de dos trimestres consecutius. D'altra banda, les societats mercantils constituïdes fins al mes de desembre superen amb escreix les constituïdes en el mateix període de 2020, tant pel que fa al nombre de societats com al capital subscrit. Tanmateix, les dissolucions també creixen respecte a l'acumulat de 2020. Pel que fa als concursos de creditors, segons les dades del Col·legi de Registradors d'Espanya, s'han produït catorze en el quart trimestre de 2021.

Tot i que en el mes de gener disminueix lleugerament el ritme de creixement, la **inflació** continua marcant registres molt alts, tant a les Illes Balears com a Espanya, activada sobretot per l'elevat preu de l'electricitat i dels carburants, però també amb pujades generalitzades en la majoria de grups de consum. La inflació subjacent també continua a l'alça, la qual cosa no impedeix que es continuï registrant una diferència molt àmplia amb l'índex general. En un context internacional incert i tèsat com l'actual és previsible que a curt termini els preus es mantinguin en nivells elevats i que això pugui condicionar el funcionament de l'economia.

L'indicador sintètic de **consum** de les Illes Balears registra en el tercer trimestre de 2021, darrera dada disponible, una variació del 8,5%. Ara bé, un dels aspectes que poden erosionar la capacitat de compra de les llars és precisament l'evolució a l'alça dels preus. De fet, alguns indicadors del consum privat descriuen ja una situació de poca vitalitat. És el cas de les vendes al detall i de la facturació elèctrica, que a les darreries de 2021 es refrenen després de mesos de clara recuperació. Igualment, comença 2022 a la baixa en la demanda d'energia elèctrica i es contreu el consum a totes les illes. Per contra, malgrat el seu encariment, s'incrementa el consum de productes petrolífers i, en concret, el de carburants d'automoció. La matriculació de turismes també sembla superar el decaïment dels mesos precedents i millora a totes les illes, llevat de Mallorca. La matriculació de turismes elèctrics continua en ascens, si bé el seu pes respecte del total és encara molt baix.

La **inversió** privada a les Illes Balears té la majoria d'indicadors amb una tendència a l'alça. Així, s'incrementen substancialment el nombre de societats mercantils creades, els centres de treball o l'import de noves hipoteques, en comparació amb 2020. Tant els dipòsits com els crèdits de les institucions financeres apugen en termes interanuals. En canvi, retrocedeix la matriculació de vehicles de càrrega i la de vehicles de lloguer.

Les exportacions de béns minven lleugerament al final d'any i, en canvi, es manté la recuperació de les importacions, la qual cosa esdevé el tret més remarcable en la progressiva normalització de l'activitat comercial amb l'exterior. Amb tot, el saldo comercial, tant del darrer mes com de tot l'any 2021, presenta encara un clar superàvit, si bé les respectives taxes de cobertura queden lleugerament per sota de les registrades un any enrere. La **inversió estrangera** a les Illes Balears durant el tercer trimestre de l'any 2021 s'ha quadruplicat respecte al mateix període de l'any 2020. Els principals sectors de la inversió forana continuen essent els vinculats a l'activitat immobiliària i a la construcció.

El mercat **laboral** de les Illes Balears mostra en el mes de gener un augment interanual per vuitè mes consecutiu. De fet, ja s'han recuperat els nivells d'ocupació prepandèmics, amb registres històrics d'afiliació. El nombre d'afiliats equivalents a jornada completa durant el quart trimestre de l'any també mostra un notable increment. Pel que fa a l'atur, els aturats del mes de gener segueixen la tendència descendent iniciada en el mes de juny de 2021. La taxa d'atur administratiu se situa en l'11,2% de la població activa. En el tercer trimestre de 2021 el cost salarial total de les Illes Balears experimenta un descens respecte de fa un any, així com també l'índex de costos laborals corregit d'efectes estacionals i de calendari. En canvi, l'increment salarial pactat fins al mes de desembre de 2021 és del 2,8% a les Illes Balears, per sobre el del conjunt nacional. Finalment, apuja l'índex d'incidència en l'acumulat dels dotze mesos de 2021 dels accidents que s'han produït durant la jornada de feina.

1 Internacional

Taula 2. Indicadors internacionals

		PIB			Taxa d'atur*			Inflació	
Estats Units	4t Trimestre	5,6	↗	gener	4,0	↘	desembre	8,1	↗
Japó	4t Trimestre	0,4	→	desembre	2,7	→	gener	0,5	→
Unió Europea	4t Trimestre	4,8	↗	gener	6,2	→	gener	5,6	↗
Regne Unit	4t Trimestre	6,5	↗	novembre	4,6	→	gener	4,9	↗
Zona euro	4t Trimestre	4,6	↗	gener	6,8	→	febrer	5,8	↗
Alemanya	4t Trimestre	1,8	→	gener	3,1	→	febrer	5,5	↗
França	4t Trimestre	5,4	↗	gener	7,0	→	febrer	4,1	↗
Itàlia	4t Trimestre	6,2	↗	gener	8,8	→	febrer	6,2	↗
Espanya	4t Trimestre	5,2	↗	gener	12,7	↘	febrer	7,5	↗

Font: Eurostat; Cabinet Office of Government of Japan (Statistics Japan); Statistics Bureau, Ministry of Internal Affairs and Communications (Statistics Japan), U.S. Department of Commerce, Bureau of Economic Analysis (bea) i Office for National Statistics (ONS).

Dades desestacionalitzades pel PIB i la taxa d'atur. Inflació: Indicador de Preus de Consum Harmonitzat.

*Les fletxes indiquen la variació amb la xifra del mateix període de l'any anterior.

La invasió d'Ucraïna per Rússia, el 24 de febrer de 2022, ha implicat un turbulència en la recuperació mundial que es produïa fins al moment i ha fet que l'economia mundial entri en l'any 2022 en una posició més feble d'allò que s'esperava. A mesura que se superen les conseqüències de la nova variant òmicron de COVID-19, el conflicte a l'est d'Europa tesa a l'alça la inflació, la qual ja augmentava durant la segona meitat de 2021. Els preus dels combustibles fòssils gairebé s'han duplicat durant l'últim any, la qual cosa ha augmentat els costos de l'energia i ha provocat una inflació més alta, sobretot a Europa. L'augment dels preus dels aliments ha contribuït a augmentar la inflació, per exemple a l'Àfrica subsahariana. Mentrestant, les interrupcions contínues de la cadena de subministrament; els ports obstruïts; les limitacions terrestres, i l'elevada demanda de béns també han fet augmentar les pressions dels preus. L'augment dels preus dels béns importats també ha contribuït a la inflació. La reducció contínua del sector immobiliari de la Xina i la recuperació del consum privat més lenta a causa de la incertesa també limiten les perspectives de creixement.

EL CONFLICTE ENTRE RÚSSIA I UCRAÏNA OMPLE D'INCERTESA EL PANORAMA INTERNACIONAL

El Fons Monetari Internacional considera que el creixement mundial serà del 5,9% l'any 2021 i s'espera que es moderarà fins al 4,4% l'any 2022. Aquestes previsions es publicaren en el mes de gener de 2022 i, per tant, no incorporen l'impacte que tindrà en l'àmbit global la invasió russa. La línia de base incorpora els efectes prevists de les restriccions de mobilitat, els tancaments de fronteres i els impactes sobre la salut de la propagació de la variant òmicron. Aquests efectes varien segons el país en funció de la susceptibilitat de la població; la gravetat de les restriccions de mobilitat; l'impacte esperat de les infeccions en l'oferta laboral, i la importància dels sectors intensius de contacte. En qualsevol cas, l'organisme internacional confia que l'impacte negatiu s'esvaeixi a partir del segon trimestre, suposant que el virus no muti en noves variants i que no s'allargui la guerra a Ucraïna. Així, les previsions de les economies avançades per a

2022 es veuen corregides a la baixa. A més de les causes apuntades anteriorment, també trobam l'eliminació dels paquets de política fiscal introduïts per ajudar llars i empreses al llarg del temps de confinament; la retirada de l'acomodació monetària, i les interrupcions contínues de la cadena de subministrament. La rebaixa de les previsions per a 2022 també reflecteix revisions entre alguns grans mercats emergents.

Contràriament a les retallades de les previsions per a 2022, es revisa a l'alça el creixement mundial de 2023. Presumiblement, els xocs que arrosseguen el creixement de 2022 es dissiparan i, com a resultat, la producció mundial l'any 2023 creixerà una mica més ràpidament. Entre les revisions destacades no degudes a la pandèmia, les perspectives de l'Índia per a 2023 estan marcades per les millores esperades del creixement del crèdit i, posteriorment, de la inversió i el consum, i es basen en un rendiment del sector financer millor del previst. La revisió a l'alça del creixement mundial de 2023, però, no és suficient per recuperar el terreny perdut a causa de la rebaixa en els valors de 2022. Es preveu que el creixement global acumulat durant 2022 i 2023 sigui 0,3 punts percentuals inferior al previst en el mes d'octubre de 2021.

L'FMI espera que la inflació es mantengui elevada a curt termini, amb una mitjana del 3,9% en les economies avançades i del 5,9% en les economies emergents i en desenvolupament l'any 2022, abans de disminuir l'any 2023. Suposant que les expectatives d'inflació a mitjà termini es mantinguin ben ancorades i que la guerra a Ucraïna no s'agreugi, l'elevada inflació hauria d'esvaïr-se a mesura que les interrupcions de la cadena de subministrament es redueixen, la política monetària s'endureix i la demanda es reequilibra. Comptant que el conflicte russo-ucraïnès es resolgui aviat, s'espera que el ràpid augment dels preus dels carburants es moderi en la segona part de 2022 i en 2023, cosa que ajudarà a contenir la inflació general. Els mercats de futurs indiquen que, de moment, els preus del petroli augmentaran, com també els del gas natural, abans de retrocedir l'any 2023, a mesura que els desequilibris entre l'oferta i la demanda es redueixen encara més.

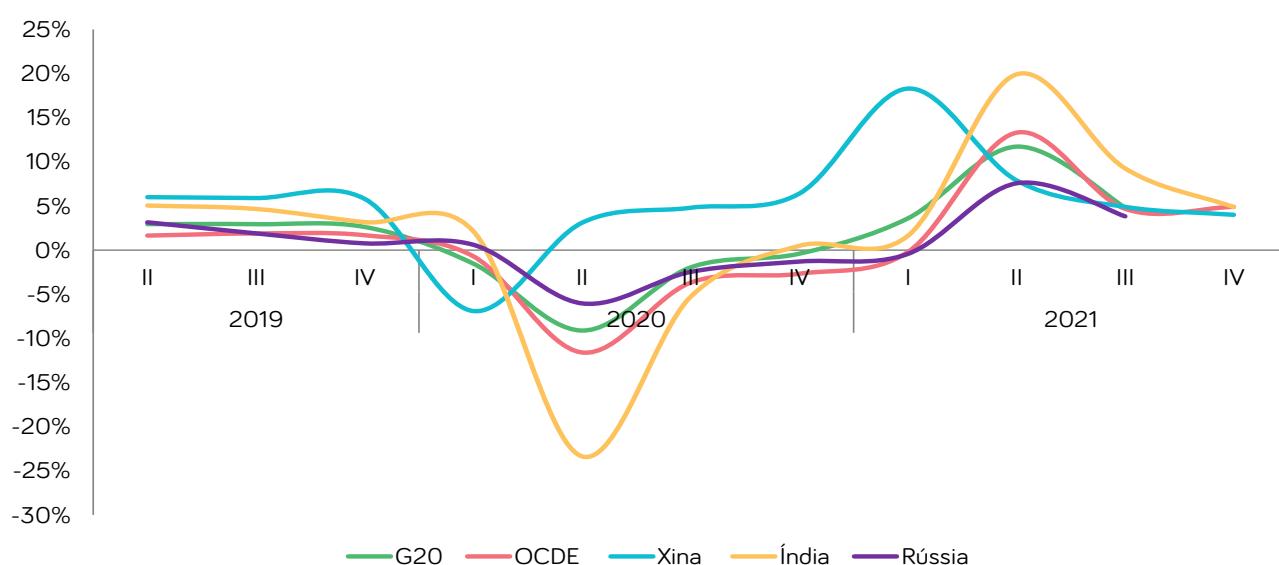
Taula 3. Previsions internacionals per al 2022

	PIB*	Taxa d'atur	Inflació
Estats Units	4,0	3,8	4,8
Japó	3,3	2,6	0,8
Unió Europea (zona euro)	3,9	7,2	2,7
Alemanya	3,8	3,2	2,8
França	3,5	7,6	2,3
Itàlia	3,8	8,9	2,2
Regne Unit	4,7	4,3	4,4
Espanya	5,8	14,2	3,2

Font: FMI i OECD

* PIB Real

Gràfic 1. Variació interanual del Producte Interior Brut

Font: OCDE

Els Estats Units d'Amèrica

De conformitat amb les previsions de l'FMI, el PIB real nord-americà creix un 5,6% l'any 2021, abans d'alentir-se fins a un 4,0% i un 2,6% els anys 2022 i 2023, respectivament. La previsió de 2022 presenta una reducció de més d'un punt en comparació amb l'anterior estimació. Aquest fet es deu a la hipòtesi revisada que elimina el paquet de polítiques fiscals, la retirada de l'acomodació monetària i l'escassetat de subministrament continuada als Estats Units.

Als EUA, el fort descens de l'atur està acompanyat d'un creixement dinàmic del salari nominal. Això suggereix un grau d'enduriment dels mercats laborals dels EUA que no és evident en cap altre lloc. Si la participació en la força de treball dels EUA es manté per sota dels nivells previs a la pandèmia i els treballadors desanimats es mantenen al marge, els mercats laborals més ajustats podran alimentar-se amb preus més alts. Com a resultat, la Reserva Federal va comunicar en el mes de desembre de 2021 que reduirà les compres d'actius a un ritme més ràpid i va indicar que probablement la taxa dels fons federals s'eleva a 0,75-1,00% a les darreries de 2022, uns 50 punts bàsics més que en la comunicació anterior.

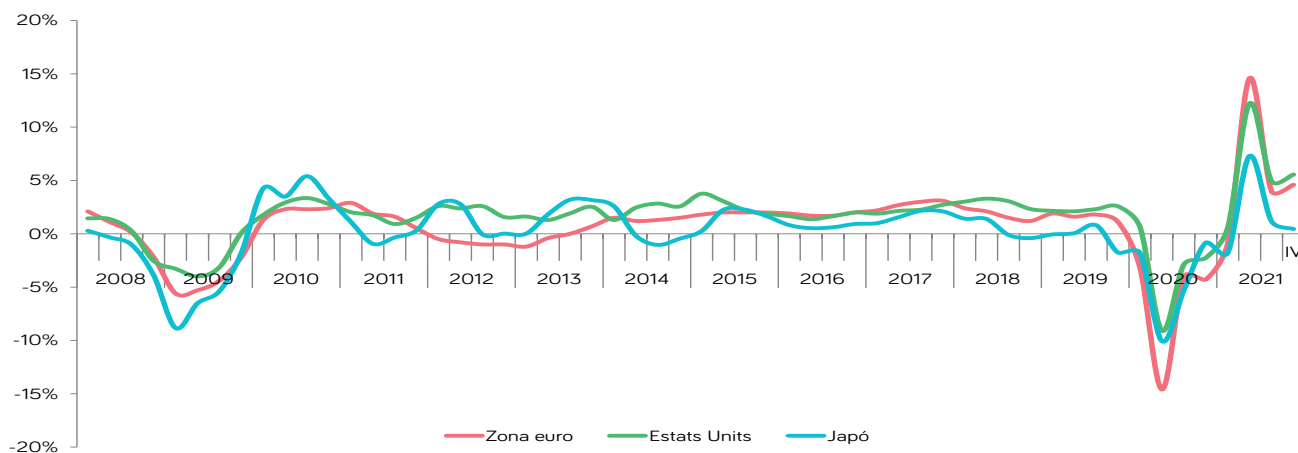
Així, en aquest context d'ampliació de les pressions de preus i salaris, la Reserva Federal va decidir accelerar la reducció de les compres d'actius. Una política monetària menys acomodaticia als EUA provocarà un enduriment de les condicions financeres mundials i pressionarà les monedes dels mercats emergents i de les economies en desenvolupament.

La Xina

El creixement econòmic xinès arribà al 8,1% l'any passat, però es desaccelerà fins al 4,8% en 2022 i fins al 5,2% en 2023. Les interrupcions induïdes per la pandèmia, relacionades amb la política de tolerància zero davant la COVID-19, i la tensió financera prolongada entre els promotors immobiliaris han induït una rebaixa de 0,8 punts percentuals en la previsió per a 2022.

Les interrupcions de la producció industrial per talls de llum i una retirada de la inversió pública més ràpida que no s'esperava van contribuir a una desacceleració en el segon semestre de 2021. Tot i que en el mes de novembre hi va haver indicis d'un gir global, amb un repunt del comerç internacional i sorpreses positives per a l'activitat de serveis i les dades de producció industrial, això només va compensar parcialment les caigudes anteriors.

Gràfic 2. Evolució del PIB dels EUA, el Japó i la zona euro (variació interanual ajustada d'estacionalitat)

Font: Eurostat, US Bureau of Economic Analysis (BEA) Department of Commerce i Cabinet Office of Government of Japan

Una desacceleració més àmplia a la Xina, com la que preveu l'FMI, afectarà les perspectives mundials. La moderació significativa del creixement de la inversió immobiliària l'any 2022 reflecteix les polítiques continuades estrictes per frenar els riscos relacionats amb els promotors immobiliaris palanquejats. Si la desacceleració immobiliària s'intensifica encara més i les tensions del balanç s'estenen més enllà dels promotors immobiliaris, els bancs i altres intermediaris financers poden veure's obligats a reduir el crèdit a l'economia en general. Aquest resultat frenaria la inversió i el consum, i arrossegaria el creixement general encara més amb implicacions adverses per als exportadors de matèries primeres i altres mercats emergents.

El Japó

El PIB del Japó presenta l'any 2021 un dels creixements més moderats (1,6%) en les economies desenvolupades. Un fet semblant succeeix amb la taxa estimada per a 2022 (3,3%). Ara bé, les perspectives de creixement del Japó per a 2023 es revisen a l'alça en 0,4 punts percentuals i reflecteixen les millores previstes en la demanda externa i el suport fiscal continuat. La previsió per a l'any vinent per a l'economia nipona situa el creixement real en l'1,8%. És probable que continuï el suport monetari extraordinari al Japó, que permetrà que la recuperació es refermi.

Petroli i divises

La guerra per la invasió a Ucraïna ha provocat una escalada dels preus de les matèries primeres energètiques. Així, el preu del gas natural i el del petroli han accelerat l'encariment que venien experimentant ja durant l'any 2021. Aquesta situació provoca de retruc un augment del preu de l'energia elèctrica, que en els mesos de febrer i març torna a assolir els preus màxims històrics registrats.

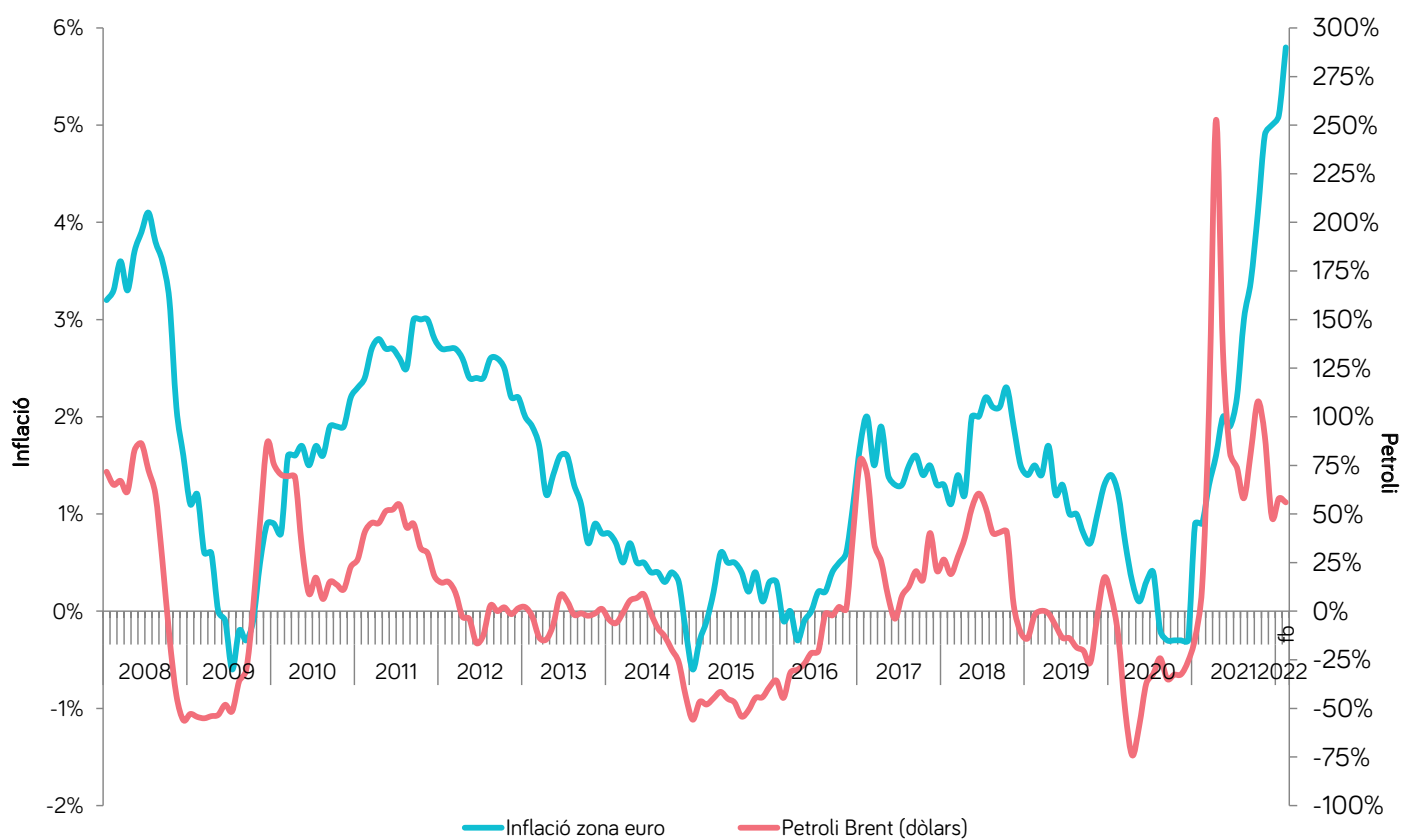
Les tarifes elèctriques han pujat de forma constant durant els darrers nou mesos, amb repunts importants en els mesos d'octubre i desembre de 2021 i, actualment, amb una escalada desmesurada coincidint amb el conflicte bèl·lic de l'est d'Europa. El 8 de març s'arriba a un preu rècord en el mercat diari d'Espanya, amb 544,98 €/MWh.

A la primeria de març de 2022, el preu del barril Brent, el de referència a Europa, supera els 130 dòlars per barril, fet que no succeïa d'ençà el mes de juliol de 2008, quan arribà al màxim històric de 144 dòlars. La variació interanual del preu del barril Brent és d'un 91,5%, atès que pràcticament s'ha doblat des dels 68 dòlars del mes de març de 2021 als més de 130 del mes de març d'enguany. Cal tenir en compte que, després dels mínims que es donaren en els mesos de confinament a causa de la COVID-19, quan es baixaren els 10 dòlars per barril, el preu del cru s'ha disparat i s'ha multiplicat per tres en dos anys.

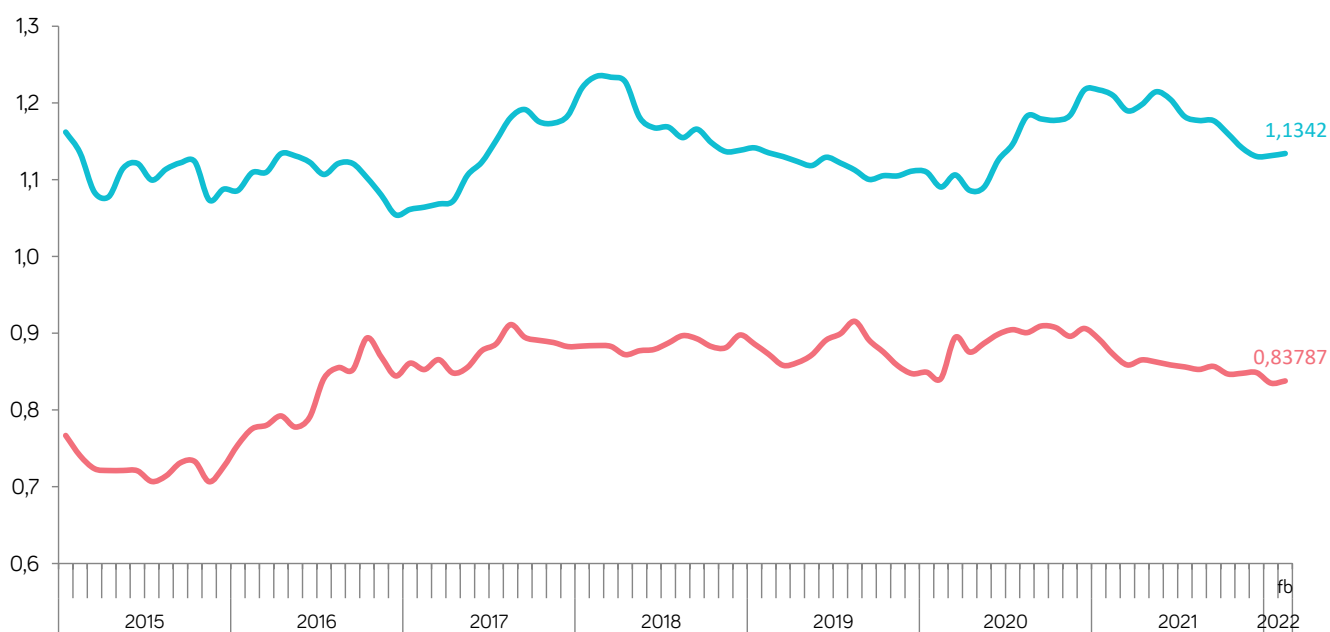
EL PREU DEL PETROLI BRENT AUGMENTA MÉS D'UN 90% INTERANUAL

Pels que fa al mercat de divises, tant el dòlar nord-americà com la lliura esterlina guanyen terreny davant l'euro. La primera divisa enllaça més de mig any davallant el tipus de canvi fins a situar-lo en 1,13 dòlars/euro, quan no fa un any superava els 1,21 dòlars/euro. La lliura esterlina es revalorava respecte de l'euro al llarg dels darrers dotze mesos. Així, aquesta divisa deixa enrere els tipus de canvi superiors a les 0,90 lliures/euro per quedar en el mes de febrer d'enguany en les 0,838 lliures/euro (un -4,0% interanual).

Gràfic 3. Variació interanual del preu barril Brent i inflació a la zona euro

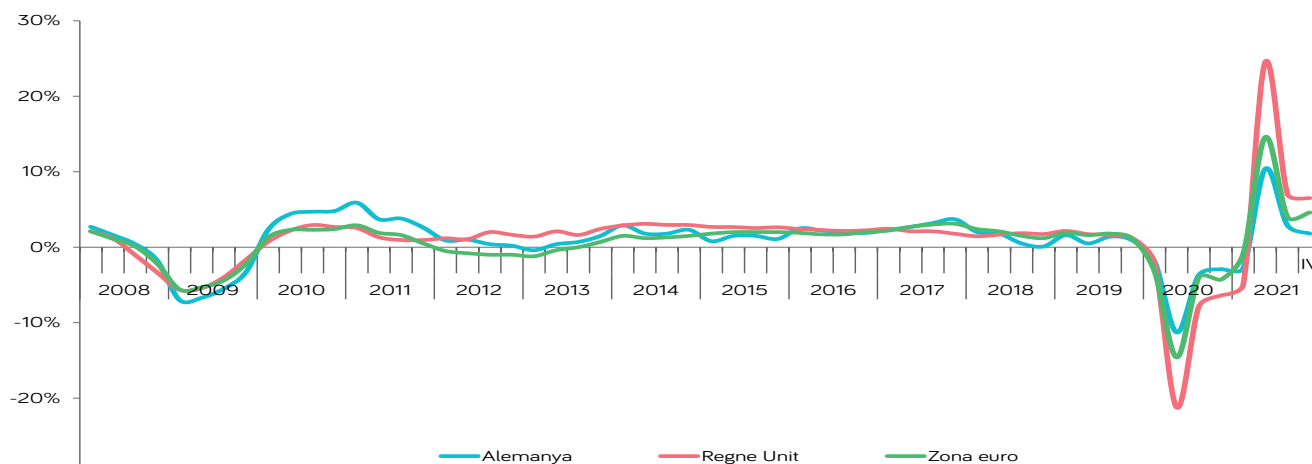

Gràfic 4. Evolució del tipus de canvi de l'euro

2 Unió Europea

Gràfic 5. Evolució del PIB de països europeus (variació interanual ajustada d'estacionalitat)

Font: Eurostat i ONS (Office for National Statistics)

L'economia de la Unió Europea comença l'any amb un to més feble del que s'havia previst. Després d'haver recuperat el nivell de producció anterior a la pandèmia l'estiu de l'any passat, ja s'esperava una desacceleració moderada en el dinamisme econòmic. No obstant això, de llavors ençà, els vents contraris al creixement s'han intensificat. Després d'un aterrament suau, el conflicte a l'est d'Europa pot afectar la taxa del segon trimestre d'enguany. Així, després d'una forta recuperació del 5,3%, en l'any 2021, sense tenir en compte la repercussió de la guerra a Ucraïna, es preveu que l'economia de la UE creixi un 4,0% l'any 2022, igual que a la zona de l'euro, i un 2,8%, l'any 2023 (2,7% a la zona de l'euro).

El ressorgiment de la pandèmia la tardor passada i la propagació exponencial de la nova variant d'òmicron han provocat noves tensions en els sistemes sanitaris i un augment sense precedents d'absències laborals a molts països de la UE. Els governs europeus han restablert les restriccions, encara que en general són més suaus o més dirigides que en onades anteriors. Els persistents colls d'ampolla logístics i de subministrament, inclosa l'escassetat de semiconductors i algunes matèries primeres metàl·liques, continuen afectant la producció, com també els elevats preus de l'energia. Pressions inflacionistes més fortes del que s'esperava pesen sobre el poder adquisitiu de les llars.

EL PIB DE LA ZONA EURO S'INCREMENTA UN 5,3% EN EL CONJUNT DE 2021

La previsió realitzada per la Comissió Europea suposa que l'impacte sobre l'economia causat pel conflicte russo-ucraïnès i que la majoria dels colls d'ampolla de subministrament s'esvairan al llarg de l'any. Finalment, s'espera que les pressions inflacionistes es moderaran també cap a les darreries de l'any. Mirant més enllà d'aquestes turbulències a curt termini, un mercat de treball en millora continua, un gran estalvi acumulat, unes condicions de finançament encara favorables i el desplegament total del Mecanisme de Recuperació i Resiliència (RRF) estan preparats per donar suport a una fase expansiva prolongada i robusta.

En comparació amb el pronòstic de la Comissió Europea de tardor, les projeccions d'inflació s'han revisat a l'alça, atès que ara els preus de l'energia es mantindran alts durant més temps i les pressions sobre els preus s'estan ampliant a diverses categories de béns i serveis. Es preveu que la inflació a la zona de l'euro assolirà el seu punt màxim en el

primer trimestre de 2022 i es mantengui per sobre del 3% fins almenys el tercer trimestre de l'any. A mesura que s'esvaeixen les pressions de les limitacions de l'oferta i els preus de l'energia, s'espera que la inflació disminueixi notablement en l'últim trimestre de l'any i quedi per sota del 2% l'any vinent. En conjunt, es preveu que la inflació a la zona de l'euro augmenti del 2,6% l'any 2021 (2,9% a la UE) al 3,5% (3,9% a la UE) l'any 2022, abans de baixar a l'1,7% (1,9% a la UE) l'any 2023. El saldo dels riscos per a les perspectives de creixement són generalment uniformes. En qualsevol cas, les projeccions d'inflació estan subjectes a riscos a l'alça, si les pressions de costos es transmeten en major mesura dels preus del productor als del consumidor, i augmenta la probabilitat d'efectes de segona ronda forts. Com ja s'ha comentat, els riscos per a les perspectives de creixement i inflació es veuen agreujats per les tensions geopolítiques a l'Europa de l'Est.

Alemanya

Després de contraure's un 4,6% l'any 2020, l'economia alemanya es va recuperar un 2,8% l'any 2021. En el segon i tercer trimestres de l'any, l'economia es va beneficiar de l'alleviament de les restriccions relacionades amb la pandèmia COVID-19 i de l'augment del consum privat, que va créixer un 2,2% i un 1,7%, respectivament. Les exportacions i la inversió van frenar el creixement en el tercer trimestre, atès que els colls de subministrament van frenar l'activitat productiva, sobretot en el sector de l'automoció, i van deprimir el sentiment empresarial. En el quart trimestre, el PIB va baixar un 0,7% intertrimestral. La inversió va caure encara més, mentre que la recuperació del consum privat es va aturar per la nova onada d'infeccions i l'elevada inflació dels preus al consum, inclosos l'augment dels preus de l'energia.

L'ocupació es va mantenir per sota del pic anterior a la crisi durant tot 2021. No obstant això, el mercat laboral ha anat millorant de manera constant des del segon trimestre de l'any passat, amb el suport de l'ampliació de la normativa sobre la jornada laboral i la recuperació de la demanda de feina. Els salaris van augmentar un 3,2%, després de l'estancament de l'any anterior. La taxa d'estalvi net de les llars es va reduir fins al 15,0%, des del 16,1% de 2020, però es va mantenir significativament per sobre

del nivell anterior a la crisi (10,8%), a causa de la reaparició de factors que frenen el consum.

L'ECONOMIA ALEMANYA ESTÀ AMENACADA PER LA PUJADA DE PREUS I PER LA MANCA DE SUBMINISTRAMENTS

L'expansió de l'economia es reprendrà en el segon trimestre, afavorida per les taxes d'infecció i els colls d'ampolla en el subministrament suposats. A més, les cartes de comandes de fabricació rècord, en particular a les indústries de béns d'inversió, suggereixen que és probable que les exportacions i les vendes nacionals d'equips i vehicles tornin a créixer, especialment a mesura que el sentiment de la indústria ha millorat a principis d'any. L'estalvi acumulat hauria d'impulsar una represa de la recuperació de la despesa del consumidor, tot i que l'augment dels preus al consum redueixi una mica el poder adquisitiu d'aquest.

En conjunt, es preveu que el PIB real creixi un 3,6% l'any 2022, la qual cosa implicarà un retorn al nivell anterior a la crisi en el transcurs de l'any. De cara a 2023, s'espera que el PIB continuï creixent un 2,6% a mesura que s'esvaeixin les restriccions en la demanda de consum i en la inversió.

La inflació es va disparar fins al 6,0%, en el mes de novembre, i al 5,3%, en el mes de desembre, fet que va augmentar la taxa anual l'any 2021 fins al 3,2%, des del 0,4% de l'any anterior. Això va ser impulsat principalment pel restabliment dels tipus habituals de l'IVA, l'augment dels impostos sobre el carboni i l'encariment dels preus de les matèries primeres, reforçats per la forta demanda acumulada. S'espera que els colls d'ampolla de subministrament, els preus més elevats de l'energia i la disminució del mercat laboral condueixin a una inflació encara més alta l'any 2022. Es preveu que una sèrie d'augmentos del salari mínim, en particular un 6,4%, en el mes de juliol, i un 14,8%, en el mes d'octubre de 2022, donaran un impuls als salaris. L'any 2023 s'espera que la inflació es moderi.

França

Després de repuntar amb força en el tercer trimestre (3,1%), el creixement del PIB de França es va alentir en el quart trimestre de 2021 (0,7%) en un context d'importants colls d'ampolla de subministrament i augment dels preus de l'energia, que deixaren el creixement del PIB real per a 2021 en un 7%. El lleuger enduriment de les restriccions i l'absentisme laboral derivat de l'augment de contagis afectaren l'activitat, en particular dels serveis, durant el començament de 2022. No obstant això, l'elevada taxa de vacunació hauria d'evitar noves restriccions, la qual cosa permetrà que el creixement del PIB es mantengui lleugerament positiu en el primer trimestre de 2022 (0,1%) i augmenti a partir del segon trimestre (0,6%). Si el conflicte de la guerra d'Ucraïna no s'endureix, durant la segona meitat de l'any, es preveu que l'activitat s'acceleri gràcies a la millora del comerç internacional, la recuperació del turisme i la desacceleració de la inflació, abans de tornar gradualment al creixement potencial l'any 2023. En conjunt, es preveu que el PIB anual augmenti un 3,6% l'any 2022 i un 2,1% l'any 2023.

Després de la recuperació del segon semestre de 2021, s'espera que el consum privat estigui quasi estancat en el primer trimestre de 2022. No obstant això, es preveu que s'acceleri bruscament a partir del segon trimestre de 2022, gràcies a l'aixecament de les darreres restriccions i al dinamisme de l'ocupació, i que torni progressivament la taxa d'estalvi al nivell anterior a la crisi. Tot i haver estat frenada per les interrupcions del subministrament (que afecten tant la construcció com l'equipament) des de mitjan 2021, s'espera que la inversió es mantengui robusta durant l'horitzó de previsió. Les exportacions netes contribuiran positivament al creixement durant 2022 i 2023, amb el suport del repunt del turisme i la recuperació gradual dels equips de transport (tant aeronaus com vaixells).

La inflació es va accelerar fortament l'últim trimestre de 2021 (3,3%), impulsada principalment pels preus de l'energia. En els propers trimestres, l'augment dels preus regulats de l'electricitat a les llars, encara que amb un límit del 4% a partir de febrer, alimentarà encara més la inflació, fins i tot en el cas de desacceleració dels preus de l'energia a l'engròs. A més, s'espera que la transmissió retardada dels preus de l'energia a les empreses al llarg de tota la cadena de valor i l'escassetat de

subministrament encara important impulsin els preus al consumidor més amunt. En conjunt, la Comissió Europea preveu que la inflació a França augmenti un 2,8% l'any 2022 i un 1,7% l'any 2023.

Itàlia

L'economia italiana va créixer un 6,5% l'any 2021 i havia recuperat la majoria de les pèrdues de producció ocasionades per la pandèmia a finals d'any. No obstant això, les perspectives a curt termini es veuen enfosquides per les interrupcions prolongades del subministrament i la forta pujada dels preus de l'energia, a més del conflicte a l'Est d'Europa. S'espera que l'erosió del poder adquisitiu i la reducció de la confiança dels consumidors frenin el creixement del PIB real a curt termini, especialment en el cas dels serveis de consum. Tot i que les infeccions per coronavirus van augmentar les primeres setmanes de 2022, és probable que les altes taxes de vacunació evitaran un enduriment significatiu de les mesures de contenció. Si no hi ha un agreujament del conflicte a Ucraïna, es preveu que l'activitat econòmica recuperi el ritme en el segon trimestre de 2022 i continuï el seu camí d'expansió durant la segona meitat de l'any. Es preveu que la despesa dels consumidors, ajudada per la millora de les condicions del mercat laboral i la disminució de la incertesa relacionada amb la pandèmia, donarà suport al creixement amb la taxa d'estalvi de les llars tornant gradualment als nivells previs a la crisi. En conjunt, el creixement del PIB real serà de mitjana del 4,1% l'any 2022 i del 2,3% l'any 2023.

Impulsada pels preus de l'energia, la inflació a Itàlia va augmentar significativament durant el segon semestre de 2021 i va ser de l'1,9% de mitjana durant tot l'any. S'espera que els preus de l'energia assoleixin el punt màxim en el primer trimestre de 2022 i que es mantenguin en nivells elevats durant tot l'any, amb l'augment dels costos de l'energia. La pressió salarial només augmentarà gradualment, atès que la majoria de contractes laborals del sector de la indústria s'ha renovat recentment. La inflació augmentarà fins al 3,8% enguany, abans de tornar a caure a l'1,6% l'any 2023.

Regne Unit

S'estima que el producte interior brut del Regne Unit va augmentar un 1,0% en el quart trimestre (en termes interanuals) de 2021, després d'un augment de l'1,0% revisat a la baixa en el trimestre anterior. En termes de producció, els principals contribuents a aquest augment trimestral van ser les activitats de salut i treball social, impulsades per l'augment de les visites del metge de capçalera a l'inici del trimestre, i un gran augment de les activitats de prova i seguiment del coronavirus (COVID-19), i l'extensió del programa de vacunació. En comparació amb el mateix trimestre de fa un any, el PIB va augmentar un 6,5% en el quart trimestre de 2021. En aquest període, llevat de l'or no monetari del comerç net, el consum de les llars va fer la major contribució positiva al creixement. El nivell del PIB trimestral del quart trimestre de 2021 es troba un 0,4% per sota del nivell anterior a la pandèmia (quart trimestre de 2019).

En termes anuals, es calcula que el PIB britànic va augmentar un 7,5% l'any 2021, després d'una caiguda del 9,4% l'any 2020. Les estimacions del PIB per al quart trimestre de 2021 estan subjectes a més incertesa que l'habitual, a l'igual que ho seran les del primer trimestre de 2022, a causa dels múltiples factors internacionals que estan condicionant el decurs econòmic.

La taxa d'ocupació del Regne Unit va augmentar 0,1 punts percentuals durant el quart trimestre, fins al 75,5%, mentre que la taxa d'atur va disminuir 0,2 punts percentuals (fins al 4,1%). Les dades mostren una recuperació continuada del mercat de treball, amb un augment trimestral de la taxa d'ocupació i una disminució de la taxa d'atur. No obstant això, la inactivitat econòmica ha augmentat lleugerament durant el trimestre. L'índex de preus de consum va augmentar un 4,9% en els dotze mesos fins al mes de gener de 2022 i en el mes de desembre va registrar un 4,8%. Es tracta de la taxa d'inflació de dotze mesos més alta registrada en la sèrie Estadística Nacional, que començà en el mes de gener de 2006.

Taula 4. Producte interior brut a preus de mercat i els seus components (Taxes de variació interanual).

	2020	2021	2020				2021			
			T I	T II	T III	T IV	T I	T II	T III	T IV
Despesa en consum final	-8,2	4,1	-3,2	-17,4	-5,8	-6,4	-3,6	17,1	2,8	2,0
Formació bruta de capital	-11,4	6,6	-4,8	-23,6	-9,4	-7,9	-1,3	19,1	1,3	9,6
Variació d'existències i adquisicions menys cessions d'objectes valuosos (*)	-0,5	0,5	-0,4	-0,5	-0,5	-0,5	0,3	0,2	0,4	1,2
DEMANDA NACIONAL (*)	-8,6	4,6	-3,5	-18,2	-6,4	-6,5	-3,0	17,4	2,5	3,6
Exportacions de béns i serveis	-20,1	13,4	-7,1	-38,3	-19,7	-15,3	-7,3	39,4	14,8	15,8
Importacions de béns i serveis	-15,2	12,8	-5,1	-31,6	-14,5	-9,5	-3,8	38,9	12,2	11,1
PRODUCTE INTERIOR BRUT a preus de mercat	-10,8	5,0	-4,3	-21,5	-8,7	-8,8	-4,3	17,7	3,4	5,2
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	4,3	-5,5	0,2	6,7	3,1	7,3	-2,5	-6,3	-8,7	-4,3
Indústria	-10,1	5,3	-5,6	-24,8	-5,8	-4,4	0,0	23,5	0,1	1,2
- Indústria manufacturera	-12,1	6,0	-7,0	-29,2	-6,9	-5,3	-0,6	29,1	0,8	0,3
Construcció	-11,3	-4,1	-2,9	-25,1	-7,4	-9,6	-11,0	11,2	-8,5	-5,0
Serveis	-11,5	5,9	-4,1	-21,8	-9,8	-10,3	-5,0	17,7	5,8	7,5
PRODUCTE INTERIOR BRUT a preus de mercat	-10,8	5,0	-4,3	-21,5	-8,7	-8,8	-4,3	17,7	3,4	5,2

(*) Aportació al creixement del PIB a preus de mercat

Font: INE. Contabilitat Nacional Trimestral de'Espanya. Base 2015

Nota: Dades corregides a efectes estacionals i de calendari. Volum encadenat referència 2015

El producte interior brut (PIB) d'Espanya del quart trimestre de 2021 és un 5,2% superior al del mateix trimestre de 2020, en termes reals. Tot i tractar-se d'una xifra elevada, implica una millora en comparació amb el 3,4% interanual registrat en el tercer trimestre. La contribució al creixement de la demanda nacional (3,6 punts percentuals) i la de la demanda externa (1,7 punts percentuals) són positives. Si es compara l'índex de volum del PIB amb el del tercer trimestre, es dona un increment del 2,0%, la qual cosa implica que es tracta ja del tercer creixement intertrimestral consecutiu.

EL PIB ESPANYOL DEL QUART TRIMESTRE DE 2021 APUJA UN 5,2% INTERANUALMENT

Després de la moderada expansió observada en el primer semestre de 2021 per les mesures de contenció encara vigents, la recuperació de l'activitat econòmica va prendre força en el segon semestre de l'any. La inversió i les exportacions netes van ser els principals motors de l'impuls de creixement a partir del mes de juliol de l'any passat, mentre que l'augment dels preus al consum, l'augment de les infeccions i la incertesa van frenar el consum privat. En conjunt, el PIB va augmentar un 5,0% l'any 2021.

El ràpid augment de les infeccions per COVID-19 de les últimes setmanes de desembre va tenir un impacte moderat sobre l'economia, atès que les restriccions administratives es van mantenir relativament suaus. Igual que en les onades anteriors de la pandèmia, els serveis intensius de contacte van ser els més afectats. En el primer trimestre de 2022, però, és probable que l'economia espanyola es ressenti de la guerra a Ucraïna. Sense considerar aquest efecte, la Comissió Europea confia que el creixement trimestral espanyol del PIB s'alenteixi fins al 0,6%.

La inflació va assolir el màxim en l'últim trimestre de 2021, quan els preus van augmentar un 5,8% interanual a causa de l'augment dels preus de l'energia i dels forts efectes de base. S'espera que la inflació general es mantengui alta durant el primer semestre de 2022, impulsada principalment pels preus de l'energia. A més, s'espera que els productors repercutixin en els consumidors part de l'augment dels costos no salarials.

De conformitat amb les xifres de la Comptabilitat nacional trimestral d'Espanya, la despesa en consum final del quart trimestre de 2021 s'eleva un 2,0%. Aquest increment es dona gràcies tant a la despesa realitzada per les llars (2,4%) com per les administracions públiques (1,3% interanual), però a les institucions sense finalitat de lucre al servei de les llars ens

Taula 5. Previsions macroeconòmiques de l'economia espanyola

Variació Interanual (%)	2022	2023
PIB	5,4	3,9
Consum privat	5,1	5,2
Consum públic	-0,2	0,7
Formació bruta del capital fix	7,8	3,7
Demanda nacional (contribució al creixement del PIB)	4,4	3,9
Exportació de béns i serveis	9,1	4,6
Importació de béns i serveis	6,5	4,8
Demanda exterior (contribució al creixement del PIB)	1	0,0
Inflació	3,7	1,2
Taxa d'atur (dades fi de període)	14,2	12,9

Font: Butlletí Econòmic del Banc d'Espanya (4/2021)

trobam una disminució (-1,5%). Respecte de la inversió, la formació bruta de capital també augmenta, un 9,6% respecte d'un any enrere, la segona xifra més alta d'ençà de l'inici de la pandèmia COVID-19. En la inversió en actius fixos materials, continua el descens en els habitatges i altres construccions (-2,8%), mentre que la maquinària (10,3%) i els recursos biològics cultivats (10,3%) compensen aquesta caiguda. Les exportacions de béns i serveis recuperen dinamisme i augmenten un 15,8%, mentre que les importacions també registren taxes positives i experimenten un creixement de l'11,1%, en el quart trimestre de 2021.

Des del punt de vista de l'oferta, la recuperació dels sectors continua desigual. Per una banda, la branca de l'agricultura, la ramaderia la silvicultura i la pesca manté les taxes interanuals més negatives en el quart trimestre de 2021 (-4,3%), juntament amb el sector de la construcció (-5,0%). En canvi, la indústria (1,2%) i els serveis (7,5%) aixequen el VAB espanyol fins al terreny positiu. En el sector dels serveis, destaca el repunt de les activitats més relacionades amb el turisme, com la branca del comerç,

hoteleria i transport (19,4%) i les activitats artístiques i recreatives (10,1%). Únicament les activitats immobiliàries presenten una variació negativa (-2,2%). La indústria manufacturera, en el quart trimestre, presenta un creixement moderat (0,3%).

La conjuntura del mercat laboral espanyol es veurà amb més detall en l'apartat dedicat a l'ocupació d'aquest butlletí. En termes generals, l'ocupació s'incrementa un 4,4% interanual en el quart trimestre de 2021, xifra que implica tornar a superar els vint milions de treballadors ocupats. Atès que els treballadors protegits amb la figura dels ERTO es consideren població ocupada, cal avaluar també el nombre d'hores treballades, les quals creixen un 2,5% en el quart trimestre respecte al mateix període de 2020. Si es compara amb el tercer trimestre de 2019, abans de la pandèmia, el nombre d'hores treballades baixa (-3,8%). La variació del cost laboral se situa en el tercer trimestre de 2021 en un 4,9% i el nivell arriba als 2.648,87 €.

II. ILLES BALEARS

Taula 6. Evolució de l'economia balear

	Anual					Trimestral							
	2017	2018	2019	2020	2021	2020 (p)				2021 (p)			
				(p)	(p)	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Illes Balears	3,3	3,0	1,8	-20,6	10,4	-1,5	-35,3	-30,1	-15,5	-8,4	21,8	21,2	14,5
Sector agropesquer	-4,3	-7,9	-3,2	-3,8	13,7	0,2	-23,6	-13,1	21,3	16,5	14	10,3	13,8
Indústria	-0,9	-1,7	-1,2	-18,5	16,0	-1,2	-36,4	-28,6	-7,6	2,2	25,8	25,9	16,2
Construcció	2,6	0,8	5,9	-6,0	3,9	-1,9	-10,5	-5,2	-6,3	-3,6	8,2	5,1	6,3
Serveis	3,7	3,6	1,8	-22,3	10,3	-1,5	-37,8	-32,8	-17,3	-10,1	22,9	22,5	15,1

Font: Direcció General de Model Econòmic i Ocupació

p: provisional

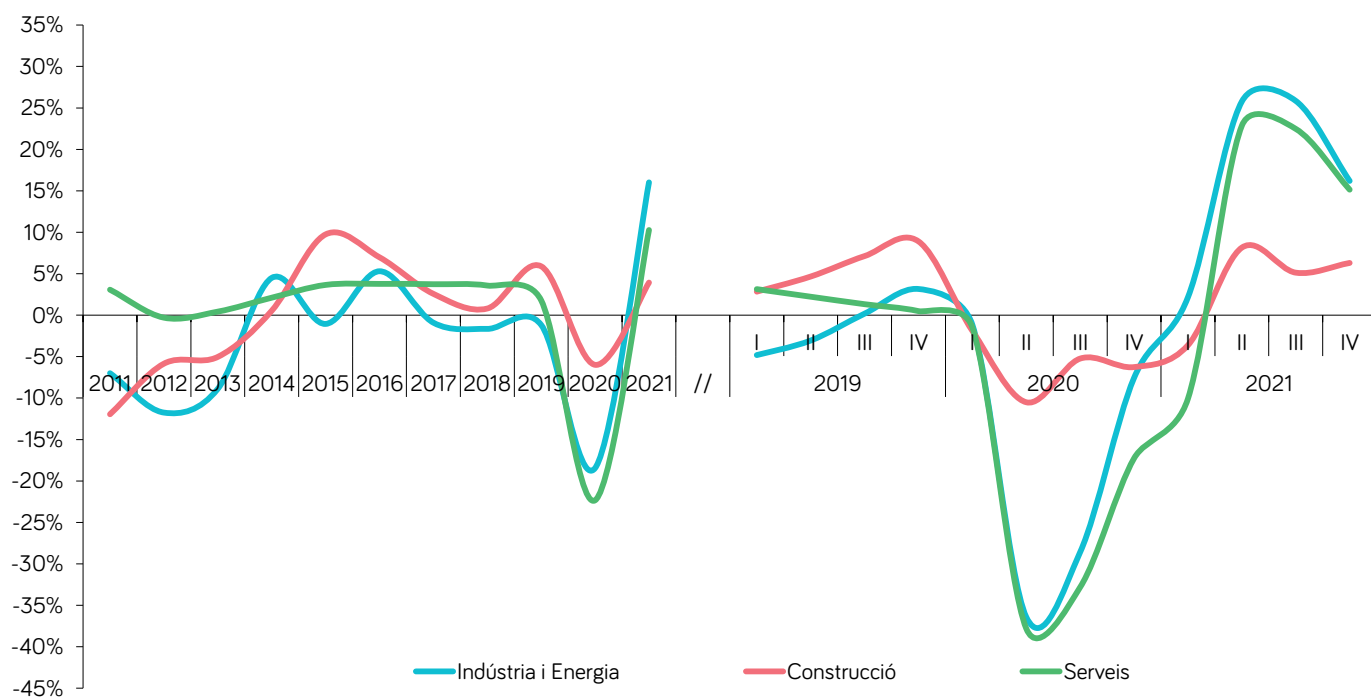
Taxes de variació del VAB a preus constants (en%)

En aquest butlletí es presenten les dades del creixement de les Illes Balears calculades amb la nova metodologia introduïda per la Direcció General de Model Econòmic i Ocupació l'any passat. Aquesta metodologia incorpora noves tècniques econòmiques que incrementen la coherència interna i aporten solidesa al sistema d'indicadors sintètics. A més, s'han incorporat nous indicadors parcials que en completen la informació d'entrada en el sistema.

De conformitat amb la nova metodologia, en el quart trimestre de 2021, el VAB balear augmenta un 14,5%, en termes interanuals. Aquesta xifra

implica que les Illes Balears mantenen el ritme de recuperació en un nivell alt. Amb aquest creixement, l'arxipèlag balear tanca l'any 2021 amb un creixement del 10,4%, molt superior a la taxa registrada a Espanya i a la Unió Europea, com s'ha vist en els apartats anteriors. Les Pitiüses, que foren la regió més sacsejada pels efectes de la crisi sanitària sobre el turisme, ara són les que més augmenten la producció, en comparació amb l'any 2020 (15,9% interanual en el quart trimestre). Atès el còmput total de l'any, el conjunt d'Eivissa i Formentera presenta un increment del VAB d'un 11,8%. Quant a Menorca, la variació interanual del darrer període de 2021 se situa en el 12,9%, la taxa més baixa de les Illes Balears, tot i que arriba a un nivell molt alt. Mallorca presenta un creixement que

Gràfic 6. Evolució del VAB de les Illes Balears per sectors

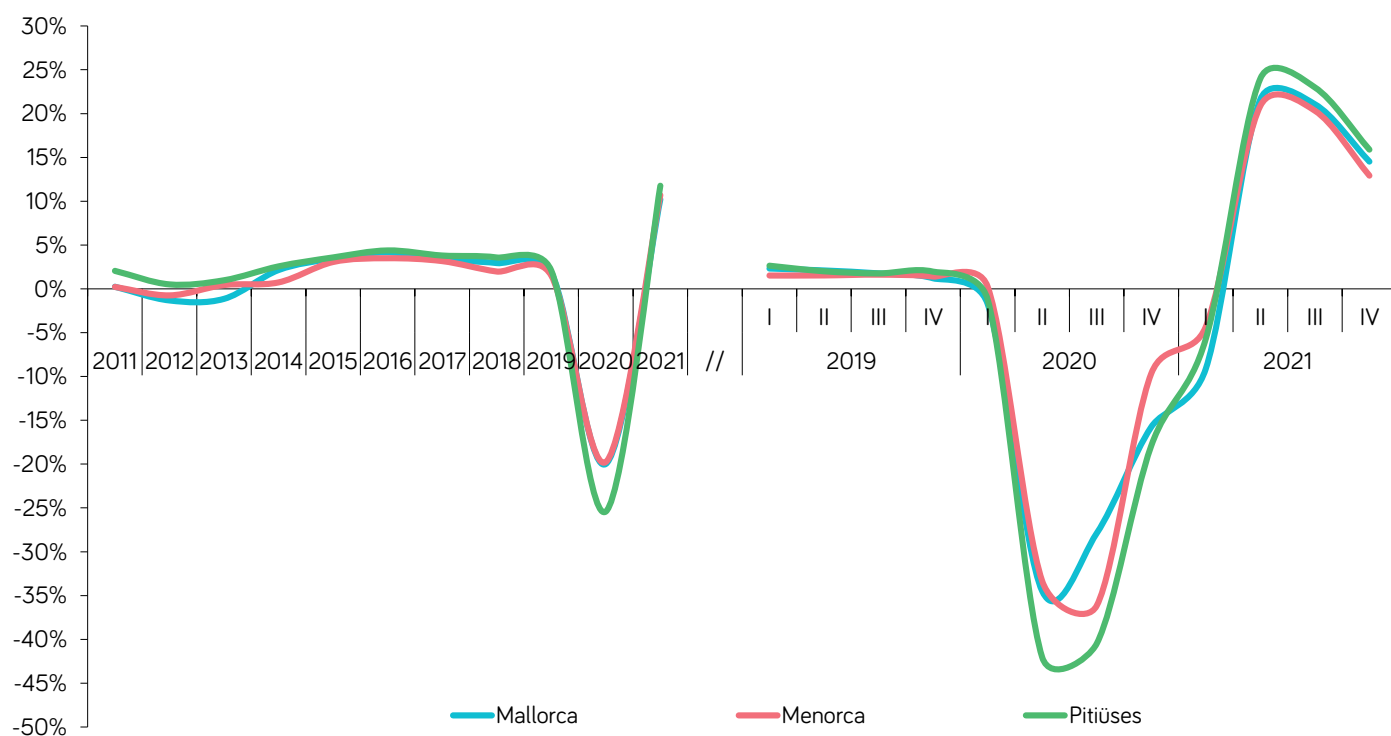
Font: DGMEiO

coincideix amb la mitjana autonòmica (14,5%) i en el conjunt de l'any queda en el 10,2%. Per sectors, les branques relacionades amb els serveis superen notablement el nivell de valor afegit d'un any enrere (en un 15,1% en el quart trimestre), tot i que el sector de la indústria i l'energia és el que té el creixement interanual més destacat (16,2%). El sector primari també presenta increments de dues xifres (13,8%), que se sumen a les pujades dels trimestres anteriors. La construcció és el sector amb les taxes més moderades en el quart trimestre (6,3%), si bé cal observar que patí els descensos més suaus durant la crisi sanitària de la COVID-19.

Els increments que s'han donat en la producció dels diferents sectors econòmics de les Illes Balears es reflecteixen en el mercat de treball, si bé no amb la mateixa intensitat, a causa de la interferència de les figures de protecció de l'ocupació que han implantat les administracions públiques. A les Illes Balears, segons les dades de l'Enquesta de població activa (EPA), en el quart trimestre de 2021 s'arriba als 536.900 ocupats.

Aquesta xifra és un 2,5% superior a la del mateix trimestre de 2020 i sols un 5,8% inferior a la de 2019. D'una banda, l'agricultura i la indústria presenten els increments interanuals més destacats (del 41,7% i el 15,1%, respectivament). Per la seva banda, la construcció registra un avanç del 7,4%, mentre que els serveis presenten l'augment més modest (0,4%). El nombre d'aturats en el darrer trimestre, tenint en compte que els treballadors en situació d'Expedient de Regulació Temporal de l'Ocupació (ERTO) no es tenen en compte, és de 94.000, un 14,5% menys que en el mateix període de 2020. En aquesta magnitud, destaca la davalla del nombre d'aturats en els serveis, que s'han reduït una quarta part (-26,5%). A l'altre extrem, l'atur de la indústria i l'energia s'ha multiplicat per deu, la qual cosa contrasta amb el fet que l'índex de producció industrial augmenti un 15% en aquest mateix període. La desocupació en la construcció descendeix (-2,4%) en el quart trimestre, en termes interanuals.

Gràfic 7. Evolució del VAB per illes

Font: DGMEiO

1 Mallorca

Taula 7. Indicadors de Mallorca

Mallorca	Darrera dada	Variació interanual (%)	Cicle-tendència T _{t-12} (%)
Valor afegit brut	4t trim	109,2	14,5
Demografia empresarial. Nombre empreses	4t trim	26.671	3,7 ↗
Índex de confiança empresarial	1r trim	124	29,2 ↗
Afiliació a la Seguretat Social	gener	353.376	4,8 ↗
Agricultura, silvicultura i pesca	gener	4.744	-3,4 →
Indústria i energia	gener	21.934	2,5 ↗
Construcció	gener	43.028	5,2 ↗
Comerç i reparació de vehicles de motor i motocicletes	gener	58.564	3,1 ↗
Hoteleria i transport	gener	51.962	12,4 ↗
Resta de serveis	gener	173.144	3,7 ↗
Llocs de feina equivalents a temps complet	4t trim	248.675	5,7 ↗
Atur registrat	gener	43.359	-33,8 ↘
Nombre de contractes de treball	gener	18.151	45,1 ↗
Índex d'incidència del total d'accidents	gener-desembre	4.514	26,6
Energia elèctrica demandada (Mwh)	gener	357.274	-0,6 ↗
Projectes visats del COAIB	desembre	551	26,1 ↗
Pernotacions a establiments turístics	desembre	193.629	269,2 ↗
Viatgers a establiments turístics	desembre	61.299	231,3 ↗
Estada mitjana a establiments turístics	desembre	3,2	11,4 ↗
Nombre de turistes	desembre	156.919	218,3 ↗
Mercat espanyol	desembre	53.234	75,5 ↗
Mercat alemany	desembre	55.336	607,3 ↗
Mercat britànic	desembre	8.899	792,6 ↗
Despesa turística	desembre	139	302,3 ↗
Passatgers via aèria	gener	269.908	241,7 ↗
Passatgers via marítima	desembre	63.945	154,8 ↗
Linea regular	desembre	45.371	80,8 ↗
Creuers turístics	desembre	18.574	- ↗
Mercaderies via marítima	desembre	800.342	4,5 ↗
Mercaderies via aèria	gener	476	25,9 ↗
Nombre hipoteques constituïdes	novembre	205	48,6 ↗
Consum de carburants d'automoció (quilolitres)	gener	35.071	11,7 ↗
Matriculació de vehicles	gener	922	-4,7 ↗

Font: INE, Ibestat, TGSS, elaboració pròpia

El creixement econòmic de Mallorca del quart trimestre de 2021 se xifra en un 14,5%, en termes interanuals. És un creixement coincident amb la mitjana autonòmica i manté una diferència força positiva amb els creixements d'Espanya i de la Unió Europea. El còmput anual de 2021 queda en el 10,2% en comparació amb l'any 2020. Com es pot veure en la taula adjunta, pràcticament tots els indicadors econòmics referits a l'illa de Mallorca mostren una recuperació.

Pel que fa a les dades del mercat de treball, Mallorca presenta en el mes de gener un increment de persones afiliades a la Seguretat Social del 4,8%. De la mateixa manera, el nombre de llocs de feina equivalents a temps complet en el quart trimestre de 2021 experimenta un increment en termes interanuals (5,7%). Paral·lelament, es produeix un descens de l'atur registrat (-33,8%) durant el mes de gener. Així, la taxa d'atur administratiu (calculat com el nombre d'aturats registrats entre aquest mateix nombre més l'afiliació a la Seguretat Social) se situa en el 10,9% en el mes de gener, 5,3 punts percentuals per sota la de gener de 2021. La contractació del primer mes de 2022 mostra un fort increment en el nombre de contractes (45,1%), que s'observa sobretot en la contractació indefinida (138,4%) i també en la temporal (26,7%). Quant a la sinistralitat laboral, l'índex presenta a Mallorca el valor més baix de totes les illes (4.514,0), si bé el nombre d'accidents apuja un 28,4% en l'acumulat de 2022 respecte als dotze mesos de 2021.

El nombre d'afiliats a la Seguretat Social a Mallorca en el mes de gener assoleix les 353.376 persones i representa un increment del 4,8% interanual. La pujada és més contundent en el règim general (5,7%) que no en el d'autònoms (2,5%). El sector de l'agricultura, la ramaderia i la pesca tanca el mes amb 4.744 treballadors afiliats i un descens interanual (-3,4%). El sector secundari, amb 21.934 afiliats presenta un augment (2,5%), amb diferències en funció de l'activitat, atès que, per exemple, la indústria manufacturera creix un 2,8%, mentre que les activitats de subministrament d'energia, gas, aigua i aire condicionat registren un descens (-1,0%). El sector de la construcció es manté també a l'alça i incrementa l'afiliació un 5,2%. Finalment, el sector terciari marca un avanç del 5,1%. Els increments més importants, en termes relatius, s'observen en les activitats més vinculades al negoci turístic. És el cas de l'hostaleria (15,0%), de les activitats artístiques i d'entreteniment (11,0%) i de les activitats immobiliàries (7,2%).

Pel que fa al sector turístic, durant l'any 2021 el nombre de viatgers i pernoctacions augmenta en un 244,5% i 303,2%, respectivament. L'estada mitjana se situa en 5,1 dies, amb un augment del 17,0% respecte al mateix període de 2020, impulsat principalment per l'allargament de l'estada mitjana als establiments hotelers, amb un increment del 21,7%. En canvi, l'augment de l'estada al turisme rural ha estat d'un 4,4% i, en el cas dels apartaments, l'estada ha disminuït (-1,8%). Per origen, el turisme estranger augmenta les nits facturades als hotels un 430,8% respecte al mateix període de l'any 2020. Especialment creix el turisme britànic i, atès que les pernoctacions augmenten més que els viatgers, l'estada mitjana s'allarga considerablement (31,9%). El mercat domèstic augmenta un 114,3% el nombre de nits a hotels i l'estada mitjana també creix un 12,0% interanual, mentre es recuperen el 93,9% de les pernoctacions de turistes nacionals l'any 2019. Fins al desembre de 2021 arribaren 5,8 milions de turistes a l'illa de Mallorca, un 185,3% més respecte al mateix període de l'any 2020, però encara lluny de recuperar les xifres de l'any 2019 abans de la pandèmia, que encara representen una caiguda (-51,0%) respecte d'aleshores. Entre els mercats emissors, el que més ha pujat és el britànic (346,5%), seguit del mercat francès (255,0%), i el mercat nacional augmenta respecte de l'any 2020 més de la meitat (51,0%) i recupera quasi el 70% dels turistes que arribaren en el mateix període de l'any 2019.

El passatge arribat per via aèria fins al desembre a Mallorca, se situa en els 7,2 milions de passatgers, la qual cosa suposa un increment del 138,0%. Dels principals mercats emissors de turistes, el mercat britànic és el que més apuja (265,3%), seguit del mercat francès (222,7%), que ha recuperat més del 75% dels passatgers que arribaren en 2019, i del mercat alemany (195,1%). El mercat domèstic és el que menys s'incrementa (51,7%) i experimenta una caiguda lleugerament superior a una tercera part en comparació amb 2019 (-36,4%). El passatge que arriba als ports de Mallorca per via marítima augmenta un 44,3% i es recupera en un 87,9% el passatge que arribà als ports de Mallorca en el mateix període de 2019. En el cas dels creueristes, el servei de creuers s'ha reactivat en el mes de juny i, si es compara amb el mateix període de 2021 (tenint en compte que el servei només va estar operatiu fins a mitjan març, en què es declara l'estat d'alarma), ha augmentat un 90,8%, molt lluny de les xifres prepanèmiques (-86,5%).

Els indicadors de confiança empresarial del primer trimestre d'enguany evidencien que la valoració negativa, tant de la situació recent com de les expectatives a curt termini, és la tònica general a totes les illes i que els trets diferencials són escassos. En el cas de Mallorca, la valoració que realitzen els gestors de les empreses sobre la situació del seu negoci durant el quart trimestre de 2021 és la que presenta el millor saldo tot i romandre en negatiu (-13,7 punts) i queda per sobre de la valoració del conjunt de l'arxipèlag (-16,3 punts). Igualment, pel que fa a les expectatives per al primer trimestre, és l'illa que amb -20,3 punts presenta el balanç menys pessimista, sensiblement per sobre del valor del conjunt de les Illes Balears (-24,1 punts). Aquestes valoracions es reflecteixen en la taxa interanual de l'índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH), de manera que l'avanç observat a Mallorca (29,2%) és 3,0 punts percentuals superior al del conjunt de l'arxipèlag (26,2%).

Al llarg de 2021, les tones de mercaderies embarcades i desembarcades dels ports de Palma i d'Alcúdia reflecteixen la pujada del volum (9,0%, en el còmput conjunt). Paral·lelament, el volum de mercaderies a l'aeroport de Son Sant Joan es manté quasi igual que el de l'any 2020 (-0,1%). Per altra part, en el mes de novembre d'enguany, el nombre d'hipoteques constituïdes a Mallorca presenta en termes interanuals un augment d'un 96,2%. En canvi, el nombre total acumulat fins aleshores d'hipoteques contractades davalla considerablement (-19,8%) a un ritme més intens que en el cas dels habitatges, on es dona un retrocés (fins a un -6,4%). Quant a l'import hipotecat acumulat en aquests onze mesos, s'eleva l'import total contractat un 11,8% i l'import dels préstecs sobre habitatges incrementa un 12,8%.

En línies generals, els indicadors de consum descriuen una situació de poca vitalitat. La demanda d'energia elèctrica del mes de gener (357,3 GWh) baixa (-0,6%) i és, juntament amb la d'Eivissa, la més moderada de totes les illes (la reducció en el conjunt de l'arxipèlag se situa en -1,3%). També, amb dades del mes de desembre de la plataforma DATADIS, la facturació elèctrica a Mallorca registra la baixada més suau (-1,2%), allunyada dels forts retrocessos registrats a la resta d'illes. A diferència de les variables que acabam de comentar, el consum de carburants d'automoció (benzines i gasoil del tipus A) del mes de gener presenta un creixement d'un 11,7% interanual. Per altra part, la matriculació de vehicles (922 unitats) a Mallorca segueix a la baixa i al gener decreix i se situa en un -4,7%. El decaïment s'observa tant en els turismes (-27,2%) com en els vehicles de càrrega (-26,8%) i únicament les motocicletes i ciclomotors registren una pujada (80,0%). Finalment, la matriculació de turismes per a lloguer segueix la mateixa pauta i disminueix (-40,0% interanual).

Taula 8. Indicadors de Menorca

Menorca		Darrera dada	Variació interanual (%)	Cicle-tendència T ^t _{t-12} (%)	
Valor afegit brut		4t trim	113,3		12,9
Demografia empresarial. Nombre empreses		4t trim	2968	↗	2,9
Índex de confiança empresarial		1r trim	121	↗	15,9
Afiliació a la Seguretat Social		gener	27.194	↗	5,3
Agricultura, silvicultura i pesca		gener	754	↗	1
Indústria i energia		gener	3.222	↗	6,2
Construcció		gener	4138	→	0,7
Comerç i reparació de vehicles de motor i motocicletes		gener	4.671	↗	3,5
Hoteleria i transport		gener	3.484	↗	14
Resta de serveis		gener	10.925	↗	3,5
Llocs de feina equivalents a temps complet		4t trim	17.349	↗	5,3
Atur registrat		gener	4.262	↘	-32,8
Nombre de contractes de treball		gener	1.459	↗	28,4
Índex d'incidència del total d'accidents		gener-desembre	4.815		11,6
Energia elèctrica demandada (Mwh)		gener	34.591	→	-1,2
Projectes visats del COAIB		desembre	85	↗	8,6
Pernotacions a establiments turístics		octubre	224.947	↗	208
Viatgers a establiments turístics		octubre	53.522	↗	194,5
Estada mitjana a establiments turístics		octubre	4,2	↗	8,2
Nombre de turistes		desembre	8.116	↗	6,3
Mercat espanyol		desembre	6.350	→	1,5
Mercat alemany		desembre	99	↗	143,2
Mercat britànic		desembre	477	↗	116,7
Despesa turística		desembre	5	→	0,3
Passatgers via aèria		gener	29.130	↗	44,8
Passatgers via marítima		desembre	8.670	↗	8,7
Linea regular		desembre	8.670	↗	20,8
Creuers turístics		desembre	0	↗	1230,5
Mercaderies via marítima		desembre	49.422	↗	11,1
Mercaderies via aèria		gener	62	↘	-18,5
Nombre hipoteques constituïdes		novembre	22	↗	41,4
Consum de carburants d'automoció (quilolitres)		gener	2.723	↗	2,5
Matriculació de vehicles		gener	76	↗	3,9

Font: INE, Ibestat, TGSS, elaboració pròpia

El volum de producció de Menorca en el quart trimestre de 2021, comparat amb el del mateix període de 2020, presenta un creixement d'un 12,9%. Aquesta illa és la regió que menys dinamisme té en el darrer trimestre, però el còmput de tot l'any queda en un 10,7%, per sobre de la mitjana autonòmica.

L'afiliació a la Seguretat Social del mes de gener a Menorca se situa en les 27.194 persones i mostra un increment respecte del mateix mes de 2021 del 3,8%. Pel que fa a l'afiliació equivalent a jornada completa, aquesta augmenta també en el quart trimestre de 2021 (6,1%). L'atur registrat del primer mes de l'any cau un 29,9% i la xifra de desocupats en el darrer dia assoleix les 4.262 persones. El nombre de contractes signats en el mes de gener creix de forma significativa (24,4%), sobretot els de caire indefinit (141,7%). L'augment de l'ocupació i el descens de la desocupació deixen la taxa d'atur administratiu de Menorca en el 13,5%, 5,3 punts percentuals per sota de l'un any abans. Quant a la sinistralitat laboral, el nombre d'accidents dels dotze mesos compresos entre gener i desembre de 2021 apuja un 17,5% a Menorca i l'índex de sinistralitat se situa en 4.814,6 incidències per cada 100.000 treballadors amb les contingències cobertes.

Menorca té en el mes de gener 27.194 afiliats a la Seguretat Social (989 més que un any enrere) i representa, considerant tots els règims, un creixement del 3,8%. Creix amb més intensitat el règim general (4,6%) que el d'autònoms (2,2%). La construcció i el sector primari mantenen uns valors molt similars als de fa un any. En canvi, la indústria registra una variació interanual del 6,7%. Finalment, el sector de serveis compta amb 19.080 treballadors en alta, que suposen un augment del 4,3% amb forts increments en l'hostaleria (16,8%), l'educació (8,8%) i les activitats d'informació i comunicacions (7,3%).

La temporada turística de 2021 a Menorca presenta, durant els mesos d'abril a octubre, un augment en el nombre de viatgers del 164,1% (622 milers), encara lluny de les dades de l'any 2019, quan el nombre de viatgers a establiments turístics fou de 979 milers. Dels principals mercats emissors sobresurt el mercat britànic, que és el que més augmenta (448,1%) en les nits facturades a hotels, seguit del mercat francès, amb un increment del 365,1%. En canvi, el mercat nacional és el que menys apuja, amb un 103,1%. Aquest augment en el nombre de viatgers es tradueix amb un augment del nombre de pernoctacions, el qual augmenta un 189,7% al total d'establiments turístics, sobretot als establiments hotelers, on presenta un augment del 234,8%. El nombre de viatgers no s'incrementa amb la mateixa intensitat que les pernoctacions, a excepció del turisme rural, la qual cosa fa que l'estada mitjana a tots els establiments, a excepció del turisme rural, augmenti i, sobretot, als establiments hotelers (un 25,2%, fins als cinc dies).

Des de la perspectiva del mitjà de transport, el nombre total de passatgers arribats a l'aeroport de Maó durant 2021 presenta un augment interanual del 113,9% amb relació a 2020. A Menorca, els principals mercats emissors són el mercat britànic, que presenta l'augment més accentuat (408,0%), seguit del mercat francès (328,5%) i del mercat alemany (238,7%). Finalment, el mercat nacional augmenta un 84,3%. Per via marítima, el port de Maó presenta un augment important en el trànsit del passatge en línia regular (49,7%). Pel que fa als creuers, al port de Maó arribaren 2.796 creueristes al llarg de l'any 2021, xifra molt inferior als creueristes que arribaren en el mateix període de 2019 (43.757).

Els indicadors de confiança empresarial del primer trimestre d'enguany a Menorca, pel que fa a la valoració del funcionament del negoci del trimestre precedent, presenten el saldo menys favorable de totes les illes (-21,8 punts) i l'illa se situa (-5,5 punts) per sota de la mitjana de l'arxipèlag (-16,3 punts). El balanç d'expectatives per al primer trimestre (-29,1 punts) també és el menys optimista i s'allunya 5,0 punts del de les Illes Balears (-24,1 punts). No obstant això, en termes interanuals, l'índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH) del primer trimestre, tot i ser el més contingut de totes les illes, presenta a Menorca un avanç d'un 22,8%, mentre que la variació mitjana se situa en un 26,2%.

El total de mercaderies que entren al port de Maó i en surten fins al desembre augmenta un 13,3% respecte al mateix període de l'any 2021. En canvi, les tones de mercaderies arribades via aèria disminueixen lleugerament respecte a fa un any (-7,6%). Per altra part, en el mes de novembre d'enguany, el nombre d'hipoteques constituïdes a Menorca baixa en termes interanuals un 13,3%. En canvi, en el període de gener a novembre de 2021, el nombre total acumulat d'hipoteques signades retrocedeix (-0,7%). Per contra, en el cas dels habitatges, hi ha un augment d'un 4,9%. Pel que fa a l'import hipotecat acumulat en aquest període, el total contractat es redueix notablement (-23,8%), a diferència de l'import dels préstecs sobre habitatges, que apuja un 15,3%.

Les variables relatives al consum de la menor de les Gimnèsies descriuen un panorama semblant al de la resta d'illes. Tot i ser considerat un mes molt fred, la demanda d'energia elèctrica de gener a Menorca (34,6 GWh) registra, després de Formentera, la baixada més forta (-7,2%) de totes les illes. En la mateixa línia i també després de la de Formentera, la facturació elèctrica de desembre registra la davallada interanual més intensa (-8,6%). En canvi, com a la resta d'illes, encara que més moderadament, apuja el consum de carburants d'automoció en el mes de gener (1,4%). Per acabar, en el mes de gener es matriculen un total de 76 vehicles, un 13,4% més que un any enrere. Per tipus de vehicle, apugen el nombre de turismes (2,3%) i el de motocicletes i ciclomotors (133,3%) i, per contra, baixen els de càrrega (-12,5%) i els destinats a lloguer (-100,0%).

Taula 9. Indicadors de Pitiüses

Pitiüses	Darrera dada		Variació interanual (%)	Variació de la cicle tendència T_t-12 (%)	
Valor Afegit Brut	4t trim	110	15,9		
Demografia empresarial. Nombre empreses	4t trim	5725	4,2	↗	1
Índex de confiança empresarial	1r trim	118	24,5	↗	25,4
Afiliació a la Seguretat Social	gener	49.593	7	↗	8
Agricultura, silvicultura i pesca	gener	582	2,5	↗	3,5
Indústria i energia	gener	2.422	6,7	↗	6,9
Construcció	gener	9204	10,9	↗	8,5
Comerç i reparació de vehicles de motor i motocicletes	gener	8.172	4,1	↗	4,4
Hoteleria i transport	gener	9.850	11,6	↗	13,6
Resta de serveis	gener	19.363	4,5	↗	5,1
Llocs de feina equivalents a temps complet	4t trim	32.101	9,2	↗	6,2
Atur registrat	gener	6.814	-42,1	↘	-46,2
Nombre de contractes de treball	gener	3.482	21,5	↗	36,4
Índex d'incidència del total d'accidents	gener-desembre	5.375	25,4		
Energia elèctrica demandada (MWh)	gener	72.583	-1,9	↗	2
Projectes visats del COAIB	desembre	60	-9,1	↘	-2,3
Pernotacions a establiments turístics	octubre	711.927	1445,3	↗	3964,6
Viatgers a establiments turístics	octubre	143.471	806,4	↗	431,3
Estada mitjana a establiments turístics	octubre	5	70,5	↗	39,2
Nombre de turistes	desembre	25.409	292,8	↗	17,4
Mercat espanyol	desembre	16.220	325,1	↗	8,6
Mercat alemany	desembre	2.225	389	↗	9,3
Mercat britànic	desembre	1184	705,4	↗	119,8
Despesa turística	desembre	19	347,6	↗	99,5
Passatgers via aèria	gener	71.839	198,8	↗	44,5
Passatgers via marítima	desembre	68.435	39,2	↗	10,6
Linea regular	desembre	68.435	39,2	↗	13,6
Creuers turístics	desembre	0	-	↗	127,2
Mercaderies via marítima	desembre	297.945	57,9	↗	17,7
Mercaderies via aèria	gener	70	20,5	↗	9,4
Nombre hipoteques constituïdes	novembre	60	14,7	↗	22
Consum de carburants d'automoció (quilolitres)	gener	5.987	11,2	↗	5,7
Matriculació de vehicles	gener	292	57,8	↗	19,7

Font: INE, Ibestat, TGSS, elaboració pròpia

De conformitat amb la nova metodologia de la Direcció General de Model Econòmic i Ocupació aplicada a l'any 2021, l'arxipèlag pitiús té el creixement interanual més alt de les Illes Balears en el quart trimestre: un 15,9%. Cal esmentar que la dependència de les Pitiüses dels sectors turístics provocà que Eivissa i Formentera patissin amb major intensitat les conseqüències econòmiques de les restriccions a la mobilitat i a l'activitat. No obstant això, la recuperació del ritme d'activitat a les Pitiüses reflecteix el dinamisme econòmic de la regió, que està recuperant la diferència perduda respecte del seu entorn i en el còmput de tot l'any 2021 registra un creixement econòmic de l'11,8%.

Els treballadors d'alta en la Seguretat Social mostren a les Pitiüses una dada el darrer dia de gener de 49.593 treballadors. Aquesta força laboral es distribueix en 46.881 altes a Eivissa i 2.712 afiliats a Formentera. Aquestes xifres, comparades amb les del mateix mes de 2021, impliquen un fort increment, del 7,0% a Eivissa i del 7,4% a Formentera. Les afiliacions equivalents a jornada completa, en el quart trimestre de 2021, augmenten tant a Eivissa (9,5%) com a Formentera (4,9%). Pel que fa a les xifres d'atur registrat, la dada de gener mostra un descens a l'illa d'Eivissa (-42,0%) i a Formentera (-45,0%). D'altra banda, la taxa d'atur administratiu del primer mes se situa en el 12,3% a Eivissa, 8,2 punts percentuals per sota la de 2021, i en el 8,9% a Formentera, 7,1 punts per sota la de fa un any. L'índex d'incidència dels accidents laborals a les Pitiüses presenta el valor més alt (5.374,8), com també un increment en el nombre d'accidents del 34,3% en el període de dotze mesos comprès entre gener i desembre de 2021.

El nombre d'afiliats a la Seguretat Social en el mes de gener s'incrementa en 3.257 persones i arriba a 49.593. Expressat en taxa de variació, representa un creixement interanual del 7,0% en el conjunt de l'arxipèlag pitiús. Com en la resta d'illes, és molt més marcada la progressió en el

règim general (8,1%). Tots els sectors econòmics presenten avanços significatius. El primari és el que registra la variació interanual més discreta (2,5%), si bé en termes absoluts el nombre d'afiliats és poc rellevant. La indústria experimenta un increment del 6,7% i la construcció, del 10,9%. El sector de serveis, per la seva part, compta amb 37.385 treballadors en alta (el 75,4% de tota l'afiliació de les Pitiüses), que representen una pujada del 6,2% respecte del mes de gener de 2021. La majoria d'activitats del sector registren importants guanys d'afiliació, sobretot l'hostaleria (14,1%), les artístiques, recreatives i d'entreteniment (13,8%) i les activitats d'informació i comunicacions (12,3%). L'afiliació en el comerç, activitat que aquest mes concentra el 16,5% de tota la de l'arxipèlag pitiús, creix un 4,1%.

La temporada turística d'abril a octubre de 2021 de les Pitiüses presenta un augment interanual dels viatgers (235,2%) i de les pernoctacions (286,9%). Als establiments hotelers és on augmenta més el nombre de pernoctacions respecte a la resta d'establiments turístics i, quant a viatgers, també destaca l'augment en aquests tipus d'establiments, encara que inferior a les pernoctacions, per la qual cosa, l'estada mitjana augmenta en un 30,3% i queda en 4,5 dies. El nombre total de turistes que visiten Eivissa i Formentera com a destinació turística fins al mes de desembre de 2021 assoleix els 1,9 milions, la qual cosa implica un augment del 202,1% respecte a 2020, i es recupera el 60% dels turistes que arribaren en el mateix període de l'any prepadèmic. Quant als principals mercats emissors turístics, els mercats britànic i alemany presenten augments del 371,7% i 324,9%, respectivament. El mercat francès recupera en un 87,0% els turistes que arribaren l'any 2019, seguit del mercat alemany, que recupera un 67,0%. El mercat nacional també experimenta un augment del 103,5% i es recupera el 100% dels turistes arribats l'any 2019, amb un increment del 3,9%.

Taula 10. Indicadors d'Eivissa

Eivissa	Darrera dada		Variació interanual (%)	Variació de la cicle tendència T _t -12 (%)	
Demografia empresarial. Nombre empreses	4t trim	5372	4,5	➔	1,3
Afiliació a la Seguretat Social	gener	46.881	7	↗	8,1
Agricultura, silvicultura i pesca	gener	518	2,4	↗	3,6
Indústria i energia	gener	2.360	7,2	↗	7,3
Construcció	gener	8665	10,6	↗	8,3
Comerç i reparació de vehicles de motor i motocicletes	gener	7.703	4,2	↗	4,4
Hoteleria i transport	gener	9.243	11,7	↗	13,9
Resta de serveis	gener	18.392	4,5	↗	5,1
Llocs de feina equivalents a temps complet	4t trim	30.490	9,5	↗	6,4
Atur registrat	gener	6549	-42	↘	-46,0
Nombre de contractes de treball	gener	3331	23,4	↗	38,4
Energia elèctrica demandada (Mwh)	gener	68.709	-1,4	➔	0,9
Passatgers via marítima	desembre	43749	43,6	↗	11,7
Linea regular	desembre	43.749	43,6	↗	17,6
Creuers turístics	desembre	0	-	↗	133
Mercaderies via marítima	desembre	274.284	57,7	↗	17
Matriculació de vehicles	gener	256	44,6	↗	17,9

Font: INE, Ibestat, TGSS, elaboració pròpia

El volum de passatgers de l'aeroport d'Eivissa experimenta un augment del 128,6% interanual fins al mes de desembre de 2021. Els mercats alemany i britànic són els que més apugen: un 361,7% i un 338,4%, respectivament. La resta de mercats, italià i francès, experimenten augments del 194,0% i el 171,7%, respectivament. Malgrat aquests avanços, encara no s'assoleixen les dades de passatgers arribats prèvies a la pandèmia i els mercats que millor es comporten en aquest sentit són França i Alemanya, que recuperen el 81,7% i el 69,0%, respectivament, dels passatgers arribats l'any 2019. La via marítima presenta també importants augments en el nombre de passatgers arribats en línia regular a Eivissa (48,9%) i a Formentera (62,8%) i es recupera més del 80% dels passatgers que arribaren en l'any prepandèmic. El trànsit de creueristes s'ha tornat a reactivar a partir de juny i fins al desembre arribaren al port d'Eivissa 41.506 creueristes, sols un 10,5% dels creueristes que arribaren en el mateix període de l'any 2019.

L'indicador de confiança empresarial del primer trimestre d'enguany, en concret el relatiu a la valoració del funcionament del negoci de les empreses pitiüses durant el trimestre precedent, presenta també un balanç poc favorable, atès que el saldo se situa en -15,3 punts, molt semblant al del conjunt de l'arxipèlag (-16,3 punts). Les expectatives per al trimestre actual descriuen el mateix pessimisme i el balanç resultant (-26,2 punts) és pitjor que el de la mitjana del conjunt de les Illes Balears (-24,1 punts). No obstant això, l'ICEH mostra un avanç interanual significatiu (24,5%), lleugerament inferior al de la mitjana de l'arxipèlag (26,2%).

Les mercaderies embarcades i desembarcades al port d'Eivissa presenten els dotze mesos de 2021 un increment total del 17,7%, si bé en el cas de la Savina és força més destacat (28,6%). Per la seva part, les mercaderies arribades via aèria a Eivissa al llarg de 2021 mostren una lleugera disminució (-2,5%). D'altra part, en el mes de novembre d'enguany, el nombre d'hipoteques constituïdes a les Pitiüses baixa en termes interanuals un 36,1%. A més, en el període de gener a novembre de 2021, Eivissa i Formentera presenten una evolució interanual negativa del nombre acumulat total (-14,5%) i per a habitatges (-21,1%) d'hipoteques constituïdes, encara que l'import acumulat subscrit en aquestes hipoteques presenta unes variacions contradictòries (-16,2% i 1,4%, respectivament).

Les principals variables relatives al consum pitiús no s'aparten gaire de les de la resta d'illes. La demanda elèctrica del mes de gener baixa en les dues Pitiüses, de forma molt més intensa a Formentera (-9,1%) que no a Eivissa (-1,4%). També intensa, en aquest cas tant a Eivissa (-6,1%) com a Formentera (-11,2%), és la caiguda de la facturació elèctrica del mes de desembre. D'altra banda, seguint la mateixa pauta observada a Menorca i, sobretot, a Mallorca, el consum de carburants d'automoció a les Pitiüses registra en el mes de gener un fort increment (11,2%). Finalment, la matriculació de vehicles augmenta en les dues illes de l'arxipèlag. Les taxes de variació interanual respectives, considerant-ne tots els tipus, són del 44,6% i el 350,0%. Malgrat això, ateses les especificitats de la mobilitat de Formentera, s'ha de recalcar que la gran part dels turismes i pràcticament la totalitat dels vehicles de càrrega es matriculen a Eivissa. Així, seguint les dues tipologies esmentades, l'increment a Eivissa és d'un 29,2% i un 34,8%, respectivament.

Taula 11. Indicadors de Formentera

Formentera		Darrera dada	Variació interanual (%)	Variació de la ciclo tendència T _t -12 (%)
Demografia empresarial. Nombre empreses	4t trim	353	0,3	→ 0,9
Afiliació a la Seguretat Social	gener	2.712	7,4	↗ 6,8
Agricultura, silvicultura i pesca	gener	64	3,2	→ -0,7
Indústria i energia	gener	62	-7,5	↘ -5,4
Construcció	gener	539	15,4	↗ 14,7
Comerç i reparació de vehicles de motor i motocicletes	gener	469	2,6	↗ 4,7
Hoteleria i transport	gener	607	9,8	↗ 7,9
Resta de serveis	gener	971	5,7	↗ 5,5
Llocs de feina equivalents a temps complet	4t trim	1.612	4,9	→ 0,8
Atur registrat	gener	265	-45	↘ -48,9
Nombre de contractes de treball	gener	151	-9,6	↗ 14,3
Energia elèctrica demandada (Mwh)	gener	3.874	-9,1	↘ -7,3
Passatgers via marítima	desembre	24.686	32	↗ 39,2
Linea regular	desembre	24.686	32	↗ 39
Creuers turístics	desembre	0	-	→ 0
Mercaderies via marítima	desembre	23.661	60,5	↗ 37,1
Matriculació de vehicles	gener	36	350	↗ 56,7

Font: INE, Ibestat, TGSS, elaboració pròpia

1 Agropesquer

Taula 12. Creixement del VAB de l'agricultura, la ramaderia i la pesca

Anual				Trimestral							
2018	2019	2020	2021	2020				2021 (p)			
				I	II	III	IV	I	II	III	IV
-7,9	-3,2	-3,8	13,7	0,2	-23,6	-13,1	21,3	16,5	14	10,3	13,8

Font: Direcció General de Model Econòmic i Ocupació

p: provisional

Agricultura

El VAB provisional de l'any 2021 del sector agropesquer, segons les dades disponibles, indica un augment d'un 13,7%, superior al del conjunt balear. Aquesta dada, reflecteix la situació que s'ha viscut al llarg de l'any, com a conseqüència de la pandèmia ocasionada pel coronavirus, en què les restriccions s'han suavitzat i això ha repercutit de manera positiva en el sector primari. El quart trimestre de 2021 afegeix positivitat a les taxes anteriors de 2021 i presenta una variació interanual del valor afegit brut del 13,8%.

En el mes de gener de 2022, hi ha, a les Illes Balears, 5.276 persones afiliades a la Seguretat Social en agricultura i ramaderia, una davallada del 0,2%, en comparació amb el mateix mes de l'any 2021. En la branca de la silvicultura i l'explotació forestal, n'hi havia 519. Per règim d'afiliació, un 41,5% dels treballadors estan afiliats al règim agrari, ràtio una mica superior a la del mateix mes de l'any passat (41,0%). Un 41,8% dels treballadors són autònoms i, respecte de l'any anterior, augmenten un 0,3%. El 16,7% restant dels afiliats pertanyen al règim general, el qual s'ha reduït (-0,8%), en comparació amb el mateix mes de l'any anterior. Per illes, l'afiliació s'incrementa a Eivissa (2,2% interanual) i a Formentera (2,0%). Mallorca i Menorca, experimenten una baixada de l'1,4% i del 3,0%, en comparació amb el mes de gener de 2021.

Taula 13. Afiliació a la Seguretat Social en l'agricultura

		Darrera dada	Variació interanual (%)	Cicle-tendència T _{t-12} (%)	
Illes Balears	gener	5.795	-1,4	→	-0,8
Mallorca	gener	4.406	-3	↘	-2,4
Menorca	gener	708	3,4	↗	3,8
Eivissa	gener	466	2	↗	3,1
Formentera	gener	36	5,9	→	0,4

Font: TGSS

Quant a la proporció d'afiliats de cada illa respecte del total, Mallorca aporta un 76,0%; Menorca, un 12,2%; Eivissa, un 8,0% i Formentera, el 0,6% restant. La variació interanual del percentatge d'afiliats és molt reduïda en tots els casos. Finalment, cal comentar que la suma dels percentatges de cada illa no fa el total, atès que hi ha treballadors que no estan assignats territorialment.

LA COMERCIALIZACIÓ DE FRUITA I HORTALISSA QUE PROVÉ DELS PRODUCTORS ES MANTÉ ESTABLE RESPECTE DE 2019

En el mercat central de Mallorca, segons les dades acumulades de 2021, s'han comercialitzat 161.562,5 tones de **fruita i hortalissa**, que provenen de majoristes i productors, un 4,4% més, en comparació amb l'any 2020. El signe positiu d'aquesta dada es produeix per la comercialització que prové dels majoristes (4,4%). Les mercaderies lliurades pels productors també s'incrementen un 3,0% en tot l'any 2021 i ho fan en les fruites (21,9%), però, en les hortalisses ens trobam una baixada (-5,1%). En termes de preus, mentre les fruites s'abarateixen un 2,5%, els preus de les hortalisses augmenten en termes interanuals un 9,4%. S'ha de destacar que el preu mitjà de la patata es manté en 0,59 €, el mateix preu en termes interanuals. Tenint en compte les dades del mes de gener de 2022, ens trobam que s'han comercialitzat 10.723,4 tones de fruita i hortalissa que provenen de majoristes i productors, un 6,8% més, en comparació amb el mes de gener de l'any 2021. Aquesta dada té un signe positiu, el qual

Taula 14. Indicadors de l'agricultura

Darrera dada				Variació interanual (%)			
Mercat central de Mallorca (total)		Tones	PMP	Tones		PMP	
Fruita	gener-desembre	76.114	1,15	↗	8,5	↘	-2,5
Hortalisses	gener-desembre	85.448	1,05	→	0,9	↗	9,4
Patates	gener-desembre	-	0,59		-	→	0,0
Total	gener-desembre	161.562	1,03	↗	4,4	→	0,9
Mercaderies agràries exportades		Tones	Milers d'€	Tones		Milers d'€	
Patates	gener-desembre	14.233	7.000	↘	-14,2	↘	-3,3
Polònia	gener-desembre	7.666	3.106	↗	13,6	↗	34,4
Regne Unit	gener-desembre	2.776	1.992	↘	-51,3	↘	-34,2
Goma de garrofi	gener-desembre	1.416	30.637	↗	17,3	↗	43,8
Estats Units	gener-desembre	491	10.430	↗	95,3	↗	111,5
Dinamarca	gener-desembre	342	7.619	↘	-12,8	↗	10,0
Vins i licors	gener-desembre	4.357	12.263	↗	193,2	↗	34,5
Alemanya	gener-desembre	3.569	4.206	↗	316,3	→	-0,4
Suïssa	gener-desembre	204	2.376	↘	-8,4	↘	-4,8

Font: Mercapalma, lbestat.

PMP: preu mitjà ponderat.

es produeix per la comercialització que prové dels majoristes (6,9%). En canvi, les mercaderies lliurades pels productors decreixen un 7,2% en el mes de gener de 2022 i ho fan tant les fruites (-6,3%) com les hortalisses (-7,5%). Quant als preus del primer mes de 2022, mentre les fruites augmenten els preus en termes interanuals un 7,9%, les hortalisses els disminueixen un 13,5%. El preu mitjà de la patata també es manté estable.

Pel que fa a la collita de **cereals**, les dades obtingudes dels avanços de superfície i les produccions agrícoles reflecteixen un increment de les primeres i una evolució desigual de les segones. Concretament, segons les dades estimades en el mes de desembre de 2021 respecte de l'any anterior, encara provisionals, del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, la producció dels cereals que més es conreen a les Illes Balears (blat, ordi i civada) reflecteix que la producció de blat es preveu que sigui de 10,2 milers de tones (xifra que és un 2,7% inferior respecte de la de fa un any), en una superfície de conreu de 6.003 hectàrees (72 menys que en la superfície de 2020). La producció d'ordi es preveu de 27,3 milers de tones, un 3,5% menys que un any enrere, i la superfície de conreu, de 20.400 hectàrees (791 menys respecte de l'any 2020). La producció de civada decreix (-1,5% interanual) i la previsió és de 8,4 milers de tones en una superfície de conreu de 15.000 hectàrees, la qual suposa una davallada de 236 hectàrees, en comparació amb el mes de desembre de l'any 2020. Per al conjunt d'Espanya, les previsions són d'una reducció en les superfícies de conreu de l'ordi (-7,7%), però d'augment en el cas del blat (10,5%) i de la civada (0,2%).

Segons dades de la Denominació d'Origen Oli de Mallorca, la producció d'oli d'oliva de la campanya 2020-2021 va ser de 651.726 litres, un 4,1% inferior a la de la campanya de l'any anterior. Contràriament, la superfície de conreu fou d'un 0,2% més i arribà a les 4124,3 hectàrees. D'aquest total d'oli produït, 231.760 litres foren d'oli qualificat, que decreix (-33,3%) respecte de la campanya 2020-2021. Quant a la comercialització, no es

disposa encara de les dades de 2021 i, per tant, reproduïx a continuació l'estudi per a les dades de 2020. Així, la comercialització de 2020 fou de 248.262 litres davant els 289.754 litres de l'any 2019, la qual cosa suposa un descens (-14,3%) per al període 2019-2020. Del total comercialitzat, 182.505 litres corresponen al mercat de les Illes Balears, dada que ha comportat una reducció interanual (-19,7%) respecte de l'any 2019. Altres 24.976 litres han estat comercialitzats a la resta d'Espanya, fet que suposa un increment del 35,8% respecte de 2019. En tercer lloc, 30.194 litres tenen per destinació la Unió Europea (un augment del 9,9% respecte de 2019). Finalment, 10.587 litres es destinen a països tercers, això és, un descens (-36,1%) en comparació amb l'any 2019.

A continuació s'analitzarà el **mercat exterior** amb relació als principals productes de les Illes Balears que es venen fora de les fronteres. Per al còmput de l'any 2021, pel que fa a la patata, n'ha baixat tant l'exportació en volum (-14,2%) com en valor econòmic (-3,3%). Entre els principals països compradors d'aquest tubèrcul cal destacar un increment important de les vendes a Polònia (un 13,6% en pes, acompanyat d'un 34,4% en valor econòmic). En canvi, cauen les vendes al Regne Unit, tant en volum (-51,3%) com en valor econòmic (-34,2%). Pel que fa a la goma de garrofi, en aquest any 2021 té una tendència positiva i es produeix un increment de les exportacions d'aquest producte: n'augmenta el volum un 17,3% i el valor monetari ho fa en un 43,8%. Les vendes internacionals d'aquest producte, del qual les Illes Balears són un exportador amb pes mundial, disminueixen en pes en el cas de Dinamarca (-12,8%), però augmenten en valor monetari (10,0%). En el cas d'Amèrica del Nord, que ja s'ha posicionat com el principal receptor en 2021, se n'han produït forts increments en el pes (95,3%), que són encara més intensos en valor (111,5%). Finalment, el valor i el volum de les exportacions de vins i licors cap a altres països també mostren pujades importants, especialment en el pes (193,2%), però també en el valor monetari (34,5%), en comparació amb l'any 2020. Les vendes d'aquestes begudes presenten una evolució força positiva en el principal país comprador, Alemanya, que gairebé acull

la meitat del valor de les exportacions, amb unes pujades del 316,3% en volum i una davallada del 0,4% en el valor de les exportacions.

Ramaderia

Segons les dades provisionals fins al novembre de 2021 del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, quant a les tones de carn de bestiar sacrificat als escorxadors de les Illes Balears, cauen la carn d'oví i la carn de cabrum. Així, les tones de carn de bestiar boví augmenten un 9,2%, en comparació amb el mateix mes de l'any 2020, al contrari de les tones de bestiar d'oví (-4,8%). La carn de porcí, la més demandada en volum, presenta un augment del 4,2% en les tones sacrificades. Destaca la caiguda relativa de la carn de cabrum (-12,3%), tot i que representi una proporció molt baixa respecte de la resta de carns sacrificades. La carn d'aus creix un 8,8%, en termes interanuals. De conformitat amb l'enquesta de sacrifici de bestiar, la varietat més demandada és la carn de bestiar porcí, seguida de la carn de boví, la carn d'oví, la carn d'aus i, en darrer lloc, la carn de cabrum. Les caigudes en la carn estan acompanyades per caigudes en el nombre d'animals sacrificats. Així, el nombre de porcs que entraren als escorxadors fins al mes de novembre de 2021 arriba a 85.243 animals, cosa que representa un augment del 9,2%. El bestiar boví se situa en 7.515 unitats (un 5,6% més) i el bestiar oví, en 120.443 animals (-2,1%). Si es prenen les xifres del conjunt nacional per al període considerat, augmenta un 3,7% la carn sacrificada per al principal tipus de bestiar, el porcí. La carn de les aus, la segona amb major pes de tones sacrificades, cau (-4,1%) i la tercera, la carn de boví, s'incrementa (5,9%).

Pel que fa als preus, en el mes de febrer de l'any 2022, la carn de porcí arriba a un preu de 1,60 €/kg i, en el cas de la carn d'oví, el preu d'aquesta segueix una tendència negativa fins assolir els preus de 2020 i arriba a 5,9 €/kg.

CAU EL NOMBRE DE TONES DE BESTIAR OVÍ SACRIFICAT

De conformitat amb les estadístiques del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, el preu mitjà ponderat de la llet a les Illes Balears se situa en el mes de gener en 0,352 per litre. Això suposa 0,019 euros per sota de la mitjana nacional, la qual se situa en 0,371 euros per litre. Respecte de fa un any, el preu s'ha incrementat gairebé un 9%, pujada semblant a la que s'ha donat en l'àmbit nacional. En el primer mes de 2022, la producció de llet a les illes arriba a les 4.167,9 tones, un 5,4% menys que en 2020. Aquesta producció es lliura íntegrament a compradors situats a la mateixa comunitat autònoma.

Pesca

Durant el mes de gener de 2022, el nombre d'afiliats en el sector pesquer és de 465, la qual cosa suposa una reducció respecte del mateix mes de 2021 (-8,8%). La caiguda en l'afiliació en el sector es concentra a Mallorca (-7,9%) i Menorca (-30,3%), atès que es manté a Formentera i fins i tot s'incrementa a Eivissa (6,1%). Aquesta discrepància en l'evolució ha fet que Mallorca perdi pes en la concentració d'afiliats fins a situar-se en el 72,7% d'afiliats. Menorca se situa en el 9,9% i Eivissa augmenta la seva participació fins a l'11,2% del total d'afiliats.

Taula 15. Indicadors de la ramaderia

Carn sacrificada en els escorxadors (tones)	Any 2021		Variació interanual (%)	
Bestiar boví	gener-novembre	2.040	↗	9,2
Bestiar oví	gener-novembre	1.254	↘	-4,8
Bestiar cabrum	gener-novembre	26	↘	-12,3
Bestiar porcí	gener-novembre	2.957	↗	4,2
Bestiar equí	gener-novembre	0	→	0,0
Aus	gener-novembre	236	↗	8,8

Font: Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

La producció pesquera declarada a les Illes Balears en el quart trimestre de 2021 ha estat de 445.491 kg, amb un valor en primera venda de 3.816.816 €. En comparació amb el mateix trimestre de l'any 2020 (516.595 kg i 3.439.926 €), s'observa una reducció (-13,8%) en el pes de les captures declarades, però un increment (10,9%) en el valor econòmic. La reducció de les captures té una relació directa amb l'aplicació del Reglament (UE) 2019/1022, de 20 de juny, pel qual s'estableix un pla pluriennal per a les espècies demersals a la Mediterrània occidental, a conseqüència del qual les embarcacions d'arrossegament han hagut de reduir un 20% els dies de sortida a la mar amb la consegüent minva de les captures declarades. El preu mitjà del peix s'ha incrementat un 19,6% respecte al quart trimestre de 2020 (de 6,66 €/kg ha passat a 8,57 €/kg), cosa que s'explica perquè l'any 2021 va ser un any normal de gamba vermella (l'espècie més cara, absent en 2020) i perquè les organitzacions de pescadors han fet molt bona feina de promoció i gestió comercial del producte local.

Si es compara el quart trimestre de 2021 amb el de 2020, el tret més destacat és la reaparició de la gamba i de la sardina en captures, que substitueixen l'alatxa i la tonyina. Pel que fa als ingressos, les espècies són quasi les mateixes, tot i que la gamba recupera la primera posició

habitual i la cirviola substitueix l'escamarlà, una espècie pròpia de la pesca d'arrossegament. En conjunt, sembla que la flota s'ha adaptat molt bé a la situació anòmala de la reducció de l'esforç provocada pel Reglament (UE) 2019/1022 i ha aconseguit, en el quart trimestre de 2021, resultats millors als de 2019, darrer any previ a la pandèmia, tot i el greu daltabaix provocat per aquesta norma.

La producció pesquera declarada a les Illes Balears durant l'exercici de 2021 va ser de 2.182 tones, amb un valor en primera venda de 18.495.892 €. En comparació amb l'any 2020 (2.438 t i 17.907.587 €), hi ha hagut un descens (-10,5%) en el pes de les captures i un augment (3,3%) en el valor econòmic d'aquestes. Així, el preu mitjà dels productes pesquers locals (de la producció total) s'ha incrementat en un 15,5% (de 7,34 a 8,48 €/kg), dada que dona continuïtat al procés de recuperació de preus iniciat l'any 2015. Així les coses, per a la majoria d'espècies el preu s'ha incrementat, especialment en el cas d'algunes espècies de consum preferent en la restauració (llampuga, cirviola, tonyina, pop, escamarlà, déntol, moll), de forma que els ingressos de la flota pesquera han crescut significativament. L'única espècie en què el preu mitjà s'ha reduït, el gerret, coincideix amb un increment important de les captures d'aquest.

Taula 16. Afiliació a la Seguretat Social en el sector pesquer

	Darrera dada		Variació interanual (%)		Cicle-tendència T^t_{t-12} (%)
Illes Balears	gener	465	-8,8	↘	-4,5
Mallorca	gener	338	-7,9	↘	-3,8
Menorca	gener	46	-30,3	↘	-15,7
Eivissa	gener	52	6,1	↗	4,0
Formentera	gener	28	0	→	-1,7

Font: TGSS

Taula 17. Indicadors de producció pesquera, quart trimestre 2021

			Variació interanual (%)			
Captures	Pes (kg)	Valor (€)	Pes (kg)		Valor (€)	
Llampuga	40.266	279.599	↘	-21,4	↗	8,7
Calamars	39.153	503.303	↗	33,0	↗	31,5
Gerret	26.271	112.751	↘	-15,3	→	-1,3
Gamba vermella	21.327	678.428			↗	171,8
Cap-roig		154.143			→	1,3
Déntol		135.846			↘	-8,8
Moll de roca	19.272	143.267	↘	-19,0	↗	4,2
Pop	16.301	121.467	↘	-49,1	↘	-14,1
Cirviola	15.738	158.317				
Gall de Sant Pere		123.205			↘	-18,2
Cirviola	15.738	158.317				
Sorell	14.326					

Font: Direcció General de Pesca i Medi Mari

2 Indústria i energia

Taula 18. Creixement del VAB de la indústria i l'energia a les Illes Balears

Anual				Trimestral											
2018	2019	2020	2021	2019				2020 (p)				2021 (p)			
			(p)	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
-1,7	-1,2	-18,5	16,0	-4,8	-3,1	0,2	3,2	-1,2	-36,4	-28,6	-7,6	2,2	25,8	25,9	16,2

Font: Direcció General de Model Econòmic i Ocupació

p: provisional

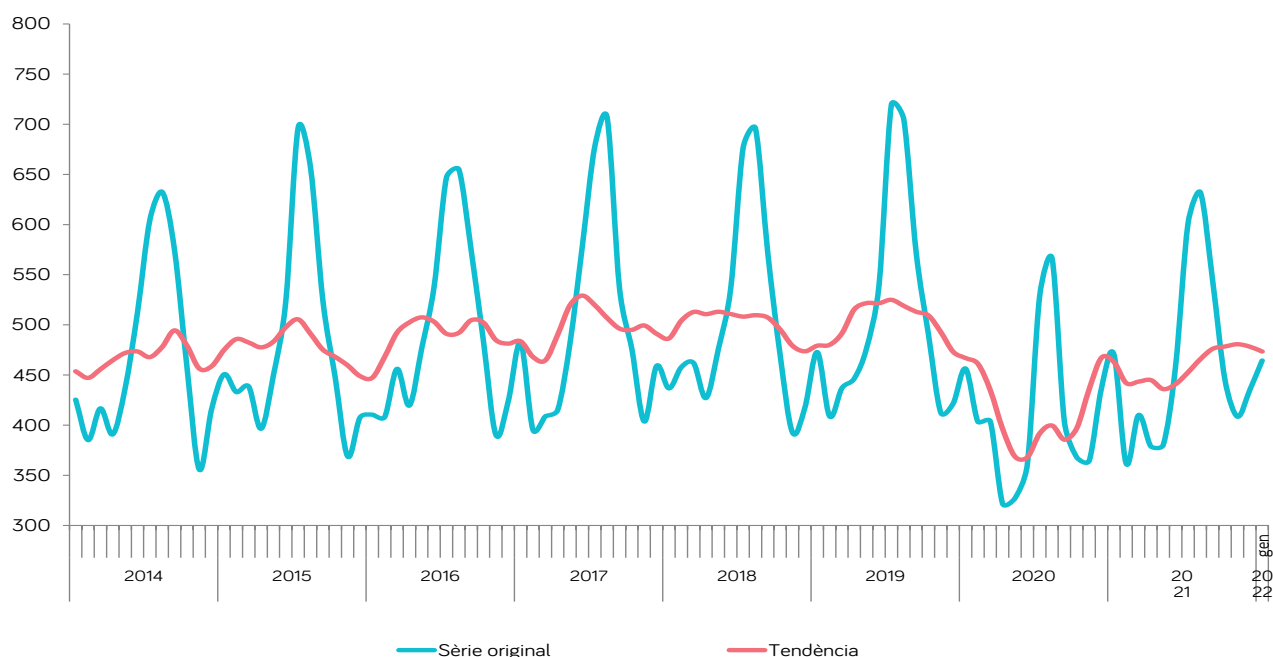
Taxes de variació interanual a preus constants (en%)

Continua el bon funcionament de la indústria de les Illes Balears i, en el quart trimestre, torna a ser el sector que, en termes de **valor afegit brut (VAB)** i d'acord amb els càlculs que realitza la Direcció General de Model Econòmic i Ocupació (DGMEiO), presenta el creixement més vigorós. Aquest trimestre, la seva variació interanual se situa en un 16,2%, sensiblement per sobre de la resta de sectors econòmics, la variació mitjana dels quals és de 14,5%. Si considerem el conjunt de 2021, la diferència entre la progressió del sector (16,0%) i la del conjunt de l'economia (10,4%) s'amplia encara més. Per altra part, tot i que les previsions estan subjectes a un grau d'incertesa molt important a causa del complex escenari internacional, les estimacions de la DGMEiO per a l'exercici de 2022, realitzades sense ponderar els impactes del conflicte bèl·lic de l'est d'Europa, apunten que la indústria esdevindria un dels puntals de la recuperació econòmica de l'arxipèlag.

EN EL QUART TRIMESTRE, EL VAB DE LA INDÚSTRIA CREIX UN 16,2%

Els indicadors de **confiança empresarial** de les Illes Balears del primer trimestre d'enguany indiquen que un 14,9% dels gestors de les empreses del sector de la indústria valoren de manera favorable el funcionament del seu negoci durant el quart trimestre de l'any passat, mentre que un percentatge molt superior (34,0%) ho fan de forma desfavorable. El balanç de situació resultant (-19,1 punts) empitjora (-21,0 punts) respecte del trimestre precedent i queda sensiblement per sota del saldo mitjà de tots els sectors econòmics (-16,3 punts). Malgrat això, amb relació a la valoració d'un any enrere (-53,2 punts) la millora és notòria. Quant a les expectatives per al trimestre actual, el primer de 2022, la indústria registra, després del transport i l'hostaleria, la percepció més

Gràfic 8. Energia elèctrica mensual demandada a les Illes Balears (GWh)

Font: Ibestat i elaboració pròpia

Taula 19. Indicadors de la indústria i l'energia

	Darrera dada		Variació interanual (%)		Cicle-tendència T _{t-12} (%)
Índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH) de la indústria	1r trim	115,4	22,9	↗	26,1
Índex de producció industrial	desembre	78,5	6,3	↗	10,6
Energia elèctrica demandada (MWh)	gener	464.447,6	-1,3	↗	2,2
Mallorca	gener	357.273,7	-0,6	↗	3,1
Menorca	gener	34.591,2	-7,2	→	-1,2
Eivissa	gener	68.708,8	-1,4	→	0,9
Formentera	gener	3.874,0	-9,1	↘	-7,3
Energia elèctrica facturada en la indústria (MWh)	desembre	20.356,7	-0,1	↗	-
Mallorca	desembre	15.026,5	1,1	↗	-
Menorca	desembre	2.419,4	-4,7	↗	-
Eivissa	desembre	2.737,7	-2,4	↗	-
Formentera	desembre	163,7	5,3	↗	-
Ocupats totals en la indústria i energia	gener	27.639	3,4	↗	3,0
Assalariats	gener	22.006	4,2	↗	4,0
Autònoms	gener	5.633	0,1	→	0,1
Ocupats en les indústries extractives	gener	406	3,3	↗	3,3
Mallorca	gener	319	1,3	→	1,5
Menorca	gener	17	6,2	↗	6,2
Eivissa	gener	70	12,9	↗	13,1
Formentera	gener	0	-	↗	-
Ocupats en les indústries manufactureres	gener	21.796	3,4	↗	3,4
Mallorca	gener	16.952	2,8	↗	2,6
Menorca	gener	3.060	6,6	↗	6,1
Eivissa	gener	1.667	4,3	↗	4,4
Formentera	gener	57	-9,5	↘	-7,1
Ocupats en l'energia elèctrica, gas i aigua	gener	5.437	3,0	↗	2,7
Mallorca	gener	4.663	1,4	→	1,2
Menorca	gener	145	8,2	↗	7,4
Eivissa	gener	623	14,9	↗	15,2
Formentera	gener	5	25,0	↗	-

Font: INE, l'bestat, TGSS, Datadis i elaboració pròpia

pessimista. El 8,5% dels enquestats consideren que el funcionament del negoci serà favorable, mentre que la valoració mitjana és d'un 10,6%. Un percentatge molt elevat (46,8%) opina que serà desfavorable. Conseqüentment, el balanç d'expectatives queda en -38,3 punts i millora de forma considerable el balanç del sector d'un any enrere (-68,1 punts) encara que s'allunya del saldo mitjà de tots els sectors econòmics (-24,1 punts). Altrament, l'índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH) de la indústria d'aquest primer trimestre presenta un avanç de gairebé un 30,0% interanual i queda lleugerament per sobre de la mitjana de tots els sectors econòmics (26,2%).

D'acord amb les dades publicades per l'bestat referides a l'últim dia del mes, el sector de la indústria i l'energia a les Illes Balears té en el mes de gener d'enguany 22.006 afiliats al règim general de la **Seguretat Social** i 5.633 al d'autònoms, amb un total de 27.639 cotitzadors. Aquests valors representen, respecte del gener de l'any passat, un increment d'un 3,4% en el total d'afiliats de l'arxipèlag. L'augment es concentra, gairebé de forma exclusiva, en els treballadors del règim general (4,2%), mentre que en el règim d'autònoms es limita a un 0,1%. Exceptuant-ne Formentera (-7,5%), on la presència d'empreses del sector és escassa, totes les illes avancen en l'afiliació i destaquen, en termes relatius, les

pujades d'Eivissa (7,2%) i Menorca (6,7%). L'increment a Mallorca és menys intens (2,5%). Aquest mes, considerant els dos règims i el conjunt de l'arxipèlag, es guanyen afiliats en totes les activitats, exceptuant-ne les de subministrament elèctric, gas, vapor i aire condicionat. Les activitats de subministrament d'aigua, sanejament i gestió de residus presenten l'increment més accentuat (3,7%), seguides de la indústria manufacturera (3,4%) i l'extractiva (3,3%).

L'AFILIACIÓ A LA SEGURETAT SOCIAL DE LA INDÚSTRIA S'INCREMENTA UN 3,4% INTERANUAL

Disminueix el ritme de creixement de la **producció industrial** i, en el mes de desembre, la taxa de variació interanual se situa en un 6,3%, 11,0 punts percentuals menys que en el mes de novembre. Amb tot, supera en 3,6 punts percentuals el registre del conjunt de l'Estat (2,7%). L'any 2021 es tanca amb un fort avanç tant a les Illes Balears (11,2%) com a Espanya (7,0%). Aquests valors representen el major repunt de tota la sèrie disponible en el cas de les Illes Balears i, en el cas d'Espanya, el major d'ençà de 1994. Per destinació econòmica, aquest any a les Illes Balears apugen de forma significativa l'energia (14,9%), els béns de consum no durador (13,6%) i els béns d'equip (7,6%). En canvi, queden en negatiu els béns de consum durador (-3,1%) i els béns intermedis (-0,2%). Igualment, considerant l'evolució de la producció a partir de les seccions de la CNAE, les activitats de subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat presenten l'avanç més destacat (19,4%) i, amb menys intensitat, també apugen la indústria extractiva (15,0%) i la manufacturera (6,8%).

L'ANY 2021, LA PRODUCCIÓ INDUSTRIAL CREIX UN 11,2%, EL MAJOR REPUNT DE TOTA LA SÈRIE

A l'igual de la producció, la **facturació de les empreses** industrials també ha aflluixat lleugerament el ritme de creixement que seguia d'ençà del mes de març. En el mes de desembre, amb tot, es manté a l'alça i l'índex de volum de negoci del sector registra a les Illes Balears una pujada d'un 3,9% interanual, 5,7 punts percentuals menys que en el mes de novembre. En el conjunt d'Espanya l'índex mostra un major vigor i la taxa frega el 18,0%. La variació de la mitjana de tot l'any 2021, comparada amb la de 2020, queda en positiu tant a les Illes Balears (7,7%) com a Espanya (16,2%).

D'altra banda, en el darrer mes de 2021, els **preus industrials** a les Illes Balears s'acceleren encara més pel fort increment dels preus de l'energia (143,6%) i l'exercici es tanca amb una variació interanual del 91,5%. Sense considerar el sector de l'energia, l'índex presenta una variació d'un 3,7%.

La resta de destinacions dels béns es manté, en general, lleugerament a l'alça, com ara els béns intermedis (7,5%) i els béns de consum no durador (4,3%). La taxa del conjunt d'Espanya, encara que més moderadament, també s'accelera i se situa en un 35,9%. A diferència del de les Illes Balears, l'índex espanyol que exclou l'energia es dispara i l'any 2021 queda en un 11,0% interanual.

ELS PREUS INDUSTRIALS L'ANY 2021 S'ENCAREIXEN MÉS D'UN 90,0% INTERANUAL

Tot i les baixes temperatures que es registren a les Illes Balears en el mes de gener, amb una anomalia tèrmica de -0,7°C, la **demanda d'energia elèctrica** en el conjunt de l'arxipèlag (464,4 GWh) disminueix (-1,3%) amb relació al mateix mes de l'any passat. Totes les illes presenten taxes negatives, però les diferències tornen a ser ben marcades. D'una banda, Formentera i Menorca presenten fortes reduccions (-9,1% i -7,2%, respectivament). De l'altra, les registrades a Mallorca (-0,6%) i a Eivissa (-1,4%) no són tan intenses.

Per altra part, la demanda acumulada en el conjunt de l'arxipèlag de gener a desembre de 2021 (5.526 GWh) representa una pujada d'un 12,0% amb relació a 2020. Totes les illes presenten increments per sobre del 10,0% i, en concret a Formentera, la pujada frega el 20,0%. En el balanç elèctric de l'any passat, seguint les dades publicades per Red Eléctrica i sense considerar l'aportació a través de l'enllaç amb la península, cal destacar dos trets: en primer lloc, sobresurt l'escassa presència de la tecnologia basada en el carbó en l'estructura de generació de les Illes Balears, atès que representa l'1,0% del total. En segon lloc, excel·leix el major protagonisme del cicle combinat que, amb un augment interanual de la generació de gairebé el 45,0%, representa un poc més de tres quartes parts del total. Igualment és destacable en aquest període la menor aportació d'energia elèctrica a través de l'enllaç, atès que es redueix més d'una tercera part (-37,6%) i passa de representar gairebé el 30,0% l'any 2020 al 16,0% l'any 2021. Per altra part, en l'acumulat de 2021 la generació d'energia renovable (312,0 GWh) manté el seu pes sobre el total i representa el 6,7%. Finalment, en aquest mateix període, les emissions a l'atmosfera associades a la generació elèctrica arriben a 2.036 kt CO₂ eq, la qual cosa representa un increment d'un 20,8% respecte de 2020.

D'acord amb les dades de la plataforma DATADIS, la **facturació elèctrica** en el sector de la indústria en el mes de desembre arriba a 24.357 MWh en el conjunt de l'arxipèlag, pràcticament la mateixa que un any enrere (-0,1%). El comportament a les illes, respecte del mateix mes de 2020, es mostra desigual, ja que Formentera i Mallorca presenten increments respectius del 5,3% i 1,1%, mentre que Menorca i Eivissa registren baixades (respectivament, -4,7% i -2,4%).

Taula 20. Creixement del VAB de la construcció a les Illes Balears

Anual				Trimestral											
2018	2019	2020	2021	2019				2020 (p)				2021 (p)			
			(p)	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
0,8	5,9	-6	3,9	2,8	4,7	7,1	8,9	-1,9	-10,5	-5,2	-6,3	-3,6	8,2	5,1	6,3

Font: Direcció General de Model Econòmic i Ocupació

p: provisional

Taxes de variació interanual a preus constants (en%). Revisió metodològica 2021

En el quart trimestre de 2021, a l'igual dels dos anteriors, la construcció continua essent el sector que presenta el creixement més moderat, amb una taxa de variació interanual del VAB del 6,3%, com es desprèn del càlcul que realitza la Direcció General de Model Econòmic i Ocupació (DGMEiO). Per al conjunt de l'exercici de 2021, la taxa de variació calculada és del 3,9%, 6,5 punts percentuals inferior a la del conjunt de l'economia (10,4%). En un context econòmic que obliga a mantenir la màxima cautela, la previsió per a l'exercici de 2022 efectuada per la DGMEiO abans de l'esclat del conflicte bèl·lic entre Rússia i Ucraïna assigna a la construcció un avanç molt discret, que es distanciarà d'allò previst per a la resta de sectors.

Com en la resta de sectors econòmics, els indicadors de **confiança empresarial** en la construcció també decauen lleugerament, tant en la valoració del trimestre precedent com en les expectatives de l'actual, el primer de 2022. D'acord amb aquestes dades, el 9,9% dels gestors d'establiments empresarials del sector de la construcció de les Illes Balears tenen una opinió favorable sobre el funcionament del seu negoci en el quart trimestre de 2021, mentre que el 20,7% la tenen desfavorable. La diferència entre els dos percentatges se situa en -10,8 punts, xifra més positiva que la de la mitjana de tota l'economia (-16,3 punts). Pel que fa a les expectatives per al primer trimestre, el 9,0% dels enquestats consideren que el funcionament del seu negoci serà favorable i el 22,5%, que serà desfavorable. Encara que el saldo d'expectatives és negatiu (-13,5 punts), se situa més de 10,0 punts per sobre de la valoració mitjana de tots els sectors (-24,1 punts). Finalment, l'índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH) del sector augmenta un 18,1% interanual i, si bé comparada amb la de la resta de sectors representa la taxa de creixement més moderada, s'ha de tenir en compte, com hem assenyalat

LA CONSTRUCCIÓ TANCA 2021 AMB UN AVANÇ DEL 3,9%, EL MÉS DISCRET DE TOTS ELS SECTORS

Taula 21. Indicadors de la construcció

	Darrera dada		Variació interanual (%)		Variació ciclo-tendència T _{t-12} (%)
Ocupats assalariats en la construcció	gener	39.947	7,0	↗	6,8
Mallorca	gener	30.321	6,6	↗	6,5
Menorca	gener	2.878	-1,0	➡	0,1
Eivissa	gener	6.357	12,8	↗	7,4
Formentera	gener	391	18,8	↗	18,9
Ocupats autònoms en la construcció	gener	16.493	2,5	↗	2,4
Mallorca	gener	12.646	2,0	➡	1,8
Menorca	gener	1.256	2,4	↗	2,2
Eivissa	gener	2.296	5,1	↗	4,8
Formentera	gener	148	7,2	↗	6,4
Contractes de treball	gener	4.863	15,8	↗	21,8
Mallorca	gener	3.224	16,6	↗	23,3
Menorca	gener	295	-13,5	↘	-4,8
Eivissa	gener	1.282	26,2	↗	27,2
Formentera	gener	62	-19,5	➡	0,0

Font: Ibestat i OTIB

en edicions anteriors del butlletí, que al llarg de 2021 la construcció no va registrar un desplom tan dràstic com l'experimentat pels altres sectors.

A pesar de les estimacions no excessivament optimistes descrites en l'apartat anterior, la construcció continua generant llocs de feina en tots els règims de cotització i en totes les activitats, exceptuant-ne les d'enginyeria civil. En el mes de gener, atesos tots els règims de cotització, el nombre d'**afiliats a la Seguretat Social** arriba a 56.517 en el conjunt de l'arxipèlag (dels quals, 39.947, en el general i 16.493, en el d'autònoms). Aquestes xifres representen un creixement d'un 5,6% interanual (un 7,0% en el règim general i un 2,5% en el d'autònoms). Com dèiem al principi, s'observen diferències en funció de l'activitat del sector, ja que l'afiliació puja en les de construcció d'edificis (6,2%) i en les de construcció especialitzada (5,4%), mentre que en les d'enginyeria civil, més vinculades a la construcció i el manteniment de les infraestructures públiques i amb un pes menor en el total, registra una baixada interanual (-2,0%). Igualment, es produeixen diferències entre illes. Les dues Pitiüses registren increments molt significatius, d'un 15,4%, a Formentera, i un 10,6%, a Eivissa. Mallorca presenta una taxa més propera a la del conjunt de les Illes Balears (5,2%) i, finalment, a Menorca l'avanç no és gaire rellevant (0,02%). Per altra part, el nombre de contractes laborals signats aquest mes a les Illes Balears és de 4.863, un 15,8% més que un any enrere. La majoria dels contractes es concentren a Mallorca i a

Eivissa que, a més, són les úniques que presenten taxes positives, d'un 16,6% i un 26,2%, respectivament. Per contra, en termes relatius, tant Menorca (-13,5%) com Formentera (-19,5%) presenten davallades prou contundents en la signatura de noves relacions laborals.

L'AFILIACIÓ EN EL MES DE GENER CREIX UN 5,6%

Quant a l'edificació residencial, en els darrers mesos de 2021 l'evolució dels projectes d'obra ha fluctuat considerablement. En el mes de desembre, el darrer mes amb dades disponibles publicades per l'Ibestat, el nombre total de **projectes visats** (696 expedients) torna a pujar i la variació interanual en el conjunt de l'arxipèlag se situa en un 22,5%. En termes constants, el pressupost d'execució estimat arriba aquest mes a 138,0 M€ i representa igualment una pujada d'un 12,6% per al conjunt de l'arxipèlag, si bé s'ha de destacar el contrast entre, per exemple, la pujada registrada a les Pitiüses (110,5%) i la baixada a Mallorca (-6,3%). Considerant les dades acumulades de tot l'any 2021, tant el nombre de projectes (6.225) com el pressupost (1.263,4 M€, en termes constants) segueixen una forta tendència a l'alça, amb variacions interanuals d'un 11,0% i un 13,3%, respectivament. Pel que fa als habitatges en construcció, l'impuls gradual registrat d'ençà del mes d'agost s'interromp abruptament en el mes de desembre i els 197 projectes representen menys de la meitat

Taula 22. Indicadors avançats de la construcció

	Darrera dada		Variació interanual (%)		Variació cicle-tendència Tt _{t-12} (%)
Índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH) del sector de la construcció	1r trim	134,9	18,1	↗	17,2
Nombre de projectes visats pel COAIB	desembre	696	22,5	↗	4,8
Mallorca	desembre	551	26,1	↗	5,0
Menorca	desembre	85	30,8	↗	8,6
Pitiüses	desembre	60	-9,1	↘	-2,3
Pressuposts dels projectes (k€ constants)	desembre	138.048	12,6	↘	-7,5
Mallorca	desembre	90.662	-6	↘	-8,6
Menorca	desembre	8.176	12	↘	-3,9
Pitiüses	desembre	39.209	111	→	-1,7
Nombre d'habitatges	desembre	197	-56,3	↘	-19,3
Mallorca	desembre	160	-55,8	↘	-14,2
Menorca	desembre	14	75	↗	59,9
Pitiüses	desembre	23	-71,6	↘	-37,9
Certificats de final d'obra	desembre	252	22,9	↗	4,8
Nombre de transaccions immobiliàries d'habitatges	3r trim	4.449	46,5	↗	39,1
Nombre de transaccions de sòl urbà	3r trim	230	219,4	↗	44,2
Licitació pública (k€ constants)	desembre	35.832	-31,6	↗	43,9

Font: COAIB, Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana, elaboració pròpia

Dades monetàries deflactades amb l'Índex de costos de la construcció (base 2015)

(-56,3%) dels visats un any enrere. El balanç de 2021 de les Illes Balears, amb 3.466 habitatges visats, també presenta una disminució interanual (-4,1%). No obstant això, s'ha de recalcar el diferent dinamisme observat entre illes, si més no en termes relatius. A Mallorca (-1,6%) i, sobretot, a les Pitiüses (-25,3%), els visats d'habitatges disminueixen mentre que a Menorca s'incrementen significativament (60,0%).

Aquesta edició de la revista de conjuntura continua sense incorporar les dades relatives a les **llicències municipals d'obra**, atès que el Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana, la font primordial emprada per a l'anàlisi d'aquesta estadística, no ha actualitzat la sèrie temporal d'ençà del mes de febrer de 2020. Per altra part, d'acord amb l'estadística que publica el Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana referida al mes de desembre, el nombre de **certificats de final d'obra** a les Illes Balears és de 252, gairebé un 23,0% més que un any enrere. Si considerem el conjunt de 2021, els certificats arriben a 2.690 i representen una pujada d'un 13,7% respecte de 2020. El nombre d'habitatges acabats en aquest mateix període és de 3.146, un 0,2% menys que en 2020, i el valor de la liquidació de les obres arriba a 631,5 M€, que representen una disminució del -8,6%.

LA COMPRAVENDA D'HABITATGES EN EL TERCER TRIMESTRE AUGMENTA UN 46,5%

D'altra banda, s'accelera l'activitat immobiliària i, en el tercer trimestre de 2021, les **transaccions d'habitatges** en el conjunt de l'arxipèlag arriben a 4.449, xifra que representa un increment del 46,5% respecte del mateix trimestre de 2020. També durant el tercer trimestre, el nombre total de **transaccions de sòl urbà** a les Illes Balears és de 230, un 219,4% més que un any enrere.

La demanda de construcció realitzada pel sector públic s'ha recuperat al llarg de 2021. Amb tot, en el mes de desembre, l'import de les **licitacions oficials** realitzades per les diferents administracions públiques al territori de les Illes Balears és de 35,8 M€ constants i, en termes relatius, un 31,6% menys que en el mes de desembre de 2020. Ateses les dades acumulades de tot l'any 2021, la licitació pública (426,0 M€ constants) s'incrementa un 35,4% respecte de 2020.

4 Serveis

Taula 23. Creixement del VAB del sector serveis a les Illes Balears

Anual				Trimestral											
2018	2019	2020	2021	2019				2020 (p)				2021 (p)			
			(p)	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
3,6	1,8	-22,3	10,3	3,1	2,2	1,3	0,5	-1,5	-37,8	-32,8	-17,3	-10,1	22,9	22,5	15,1

Font: Direcció General de Model Econòmic i Ocupació

p: provisional

Taxes de variació interanual a preus constants (en%). Revisió metodològica 2021

El **valor afegit brut** (VAB) del sector de serveis, sempre seguint els càlculs que realitza la Direcció General de Model Econòmic i Ocupació —revisió metodològica de 2021—, presenta, en el quart trimestre, una taxa de variació interanual d'un 15,1%, 7,4 punts percentuals inferior a la del tercer trimestre (22,5%). Es tracta, un trimestre més, de l'avanç més intens després del registrat pel sector industrial, que queda també lleugerament per sobre de l'increment del conjunt de l'economia (14,5%). La previsió de creixement per a tot l'any 2022, que realitza la DGMEiO, sense calibrar els eventuais impactes del conflicte bèl·lic de l'est d'Europa, assenyalava els serveis com el segon sector més puixant de l'economia de les Illes Balears, en termes relatius, després de la indústria.

La **confiança de les empreses** de serveis respecte de la situació del seu negoci, tant pel que fa a la valoració del quart trimestre de 2021 com a les expectatives del primer d'enguany, evidència diferències en funció de la branca d'activitat del sector. En ambdues variables, el comerç —sobre el qual s'informa més detalladament en el corresponent apartat— i la resta de serveis —rúbrica que inclou les activitats administratives, professionals, d'informació i comunicacions, etc.— mostren un millor balanç que el de la mitjana de l'economia. Per contra, la branca de transport i hostaleria presenta les pitjors valoracions de tots els sectors econòmics i queda molt allunyada de la confiança mitjana. En qualsevol cas, les tres branques registren una evolució positiva de l'índex de confiança empresarial harmonitzat, amb taxes de variació interanual superiors a la de la mitjana de l'economia (26,2%), especialment la de transport i hostaleria (33,5%).

Les vendes de les empreses de serveis de mercat no financers a les Illes Balears s'han mantingut a l'alça fins al final de l'exercici, encara que evidencien un cert decaïment amb relació als valors registrats en el segon i tercer trimestres. En el mes de desembre, d'acord amb la informació de l'**indicador d'activitat del sector serveis (IASS)** referit al volum de negoci, la taxa de variació interanual, impulsada per l'evolució favorable de les activitats més vinculades al turisme, experimenta una pujada d'un 28,4%, 2,3 punts percentuals menys que en el mes de novembre. El registre de les Illes Balears, juntament amb els de Galícia i les Illes Canàries, s'allunya

dels valors de la resta de comunitats autònomes i se situa gairebé 10,0 punts percentuals per sobre l'espanyol (18,5%). Aquest mes de desembre, a més de la important pujada de les activitats administratives i de serveis auxiliars (202,0%), també mostren un fort dinamisme l'hostaleria (89,2%) i el transport i emmagatzematge (45,4%). La resta d'activitats es mantenen en positiu, però amb pujades menys intenses, com són les del comerç (9,0%) i les activitats professionals, científiques i tècniques (7,7%). Si es considera tot l'any 2021, la variació mitjana del volum de negoci del sector és d'un 21,8% a l'arxipèlag balear i d'un 15,8% a Espanya. L'avanç de l'hostaleria és el més destacat, atès que duplica la facturació d'un any enrere (109,0%), seguit del de les activitats administratives i de serveis auxiliars (31,7%) i del transport i emmagatzematge (26,1%). Els ingressos del comerç augmenten un 12,5% i únicament romanen en negatiu les activitats professionals, científiques i tècniques (-3,2%) i les d'informació i comunicacions (-1,1%).

LA FACTURACIÓ DEL SECTOR AUGMENTA GAIREBÉ UN 22,0% L'ANY 2021

Encara que l'altre indicador sectorial, l'índex d'ocupació, també afluixa una mica en el mes de desembre (4,3 punts percentuals inferior a la taxa de novembre), el registre de les Illes Balears, amb una variació interanual d'un 7,3%, és el més alt de totes les comunitats autònomes. En el conjunt d'Espanya l'índex es mostra més estable, però amb una taxa de variació (4,0%) sensiblement per sota de la de l'arxipèlag. A les Illes Balears totes les activitats del sector guanyen en ocupació, de manera molt destacada l'hostaleria (17,0%). També presenten millores significatives les d'informació i comunicacions (6,3%) i les administratives i de serveis auxiliars (6,2%). Els avanços de la resta d'activitats són més moderats. Finalment, la variació de la mitjana de 2021 a les Illes Balears queda en positiu —també a Espanya (1,1%)—, amb un increment interanual de l'1,4%, atribuïble fonamentalment a l'evolució de l'ocupació en l'hostaleria (3,4%) i en les activitats administratives i de serveis auxiliars (4,7%).

L'AFILIACIÓ EN EL SECTOR CREIX UN 5,2% INTERANUAL

Taula 24. Indicadors dels serveis

		Darrera dada	Variació interanual (%)	Variació cicle-tendència Tt _{t-12} (%)	
Índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH) del sector serveis					
Comerç	1er trim	130,5	28,8	↗	29,1
Transport i hostaleria	1er trim	103,6	33,5	↗	32,9
Resta de serveis	1er trim	122,9	27,8	↗	27,6
Índex de volum de negoci dels serveis	desembre	95,4	28,4	↗	23,6
Transport i emmagatzematge	desembre	92,6	45,4	↗	38,6
Hostaleria	desembre	32,0	89,2	↗	36,3
Informació i comunicacions	desembre	123,9	5,0	↗	7,8
Activitats professionals, científiques i tècniques	desembre	119,5	7,7	↗	2,1
Activitats administratives i serveis auxiliars	desembre	93,8	202,1	↗	194,6
Afiliats a la Seguretat Social	gener	341.239	5,2	↗	6,2
Mallorca	gener	283.670	5,1	↗	5,9
Menorca	gener	19.080	4,3	↗	5,5
Eivissa	gener	35.338	6,2	↗	7,5
Formentera	gener	2.047	6,1	↗	8,7
Matriculació de vehicles per a lloguer	gener	73	-84,6	↘	-62
Energia elèctrica facturada en els serveis (MWh)	desembre	139.992	1,2		-
Mallorca	desembre	111.196	3,4		-
Menorca	desembre	9.562	-10,0		-
Eivissa	desembre	18.092	-3,9		-
Formentera	desembre	1.035	-9,4		-

Font: DGT, Ibestat, TGSS i Datadis

Amb dades corresponents al mes de gener, el nombre de treballadors del sector de serveis **afiliats a la Seguretat Social** a les Illes Balears és de 341.239, la qual cosa significa un increment interanual d'un 5,2%. La pujada és sensiblement major en el règim general (5,9%) que en el d'autònoms (3,3%). Considerant els règims de cotització general i els especials d'autònoms i de la llar, el sector guanya en un any 16.777 afiliats, una tercera part dels quals (5.919 persones afiliades) corresponen a les activitats d'hostaleria, que registra un increment interanual de gairebé un 15,0%. Després d'aquestes, amb un augment d'un 3,1%, les de comerç guanyen 2.177 afiliats, que representen el 13,0% del total. En termes relatius, les activitats més relacionades amb el turisme són les que presenten un avanç més destacat, com ara les artístiques, recreatives i d'entreteniment (11,0%), el transport i emmagatzematge (7,1%) i les administratives i de serveis auxiliars (4,8%). Igualment, malgrat no ser tan rellevants en termes absoluts, s'han d'esmentar les pujades de les activitats d'informació i comunicacions (8,7%) i les immobiliàries (7,0%). Finalment, les activitats sanitàries i de serveis socials, i l'educació —serveis prestats majoritàriament pel sector públic— registren creixements interanuals d'un 3,3% i un 5,7%, respectivament.

Si bé totes les illes recuperen afiliació, en termes relatius, les Pitiüses presenten un millor balanç interanual. Així, a Eivissa, l'afiliació hi creix

un 6,2% i, a Formentera, un 6,1%. Mallorca i, sobretot, Menorca registren increments més moderats, d'un 5,1% i un 4,3%, respectivament. En tots els casos, com s'ha assenyalat per al conjunt de l'arxipèlag, l'avanç en el règim general és més elevat que en el d'autònoms.

Tot i l'activació del negoci turístic, la **matriculació de cotxes de lloguer** com més va menys s'esdevé i, en el mes de gener, es matriculen 73 vehicles —57 dels quals fora de l'arxipèlag—, que representen una caiguda interanual de gairebé un 85,0%. Es pot apreciar millor el fort decaïment de les matriculacions si es compara aquesta xifra amb les del mateix mes dels anys previs a la pandèmia ja que, per exemple, el nombre actual de matriculacions equival a un poc més del 2,0% de les de gener de 2019.

Per altra part, la facturació d'energia elèctrica en els serveis també segueix, si més no considerant el conjunt de l'arxipèlag, una trajectòria ascendent com en la majoria de variables descrites en els paràgrafs anteriors. En el mes de desembre, la facturació del sector en tot l'arxipèlag arriba a 139.992 MWh i representa un augment interanual d'un 1,2%. No obstant això, exceptuant-ne la pujada d'un 3,4% a Mallorca, totes les illes registren evolucions interanuals negatives, especialment intenses a Menorca (-10,0%) i a Formentera (-9,4%).

4.1. Comerç

Taula 25. Indicadors del comerç

	Darrera dada		Variació interanual (%)	Variació cicle-tendència Tt _{t-12} (%)	
Índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH) del sector del comerç	1r trim	130,5	28,8	↗	29,1
Índex de volum de negoci del comerç (IASS)	desembre	116,7	9,0	↗	10,1
Índex del comerç al detall (preus constants de 2015)	desembre	103,8	-2,6	→	-1,6
Índex d'ocupació del comerç al detall	desembre	104,2	3,7	↗	3,6
Afiliats a la Seguretat Social en activitats de comerç i de venda i reparació de vehicles de motor i motocicletes	gener	71.645	3,1	↗	3,7
Mallorca	gener	58.564	3,1	↗	3,5
Menorca	gener	4.671	1,8	↗	3,5
Eivissa	gener	7.703	4,2	↗	4,4
Formentera	gener	469	2,6	↗	4,7

Font: Ibestat, INE, TGSS

D'acord amb els indicadors de confiança empresarial, el 15,8% dels gestors de les empreses del sector del comerç valoren de forma favorable el funcionament del seu negoci durant el quart trimestre de 2021, mentre que el 25,0% ho fan de forma desfavorable. El balanç de situació, a diferència de la valoració del trimestre precedent, és negatiu i se situa en -9,2 punts, empitjorant en -18,7 punts el saldo registrat en el trimestre precedent. Amb tot, és el sector que presenta el millor saldo ja que queda sensiblement per sobre de la mitjana de tots els sectors (-16,3 punts). Les expectatives de cara al trimestre actual, el primer de 2022, no són especialment optimistes i encara evidencien una certa contenció, atès que el percentatge d'enquestats que consideren que el funcionament del negoci serà favorable (11,8%) és molt inferior al dels que preveuen que serà desfavorable (34,2%). El balanç d'expectatives resultant és de -22,4 punts i, si bé està lleugerament per davant de la mitjana de tots els sectors (-24,1 punts), juntament amb el transport i hostaleria i la indústria és el que presenta el saldo menys optimista. En canvi, quant a l'evolució de l'índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH), el comerç presenta, després del transport i hostaleria (33,5%), l'avanç interanual més puixant, amb una taxa de variació d'un 28,8%, 2,7 punts percentuals superior al valor de la mitjana de tots els sectors (26,2%).

Els indicadors d'activitat del sector dels serveis (IASS) de les Illes Balears relatius a la branca de comerç del mes de desembre evidencien una certa disminució del ritme de creixement dels mesos precedents i el volum de negoci del sector registra una pujada d'un 9,0%, valor que queda sensiblement per sota del registrat en el mes de novembre (14,4%). La variació mitjana de tot l'any 2021 respecte de l'any anterior se situa en un 12,5%, -9,2 punts percentuals per sota de la variació de l'índex general de serveis. L'índex d'ocupació en el comerç també afluixa una mica i, en el mes de desembre, la taxa de variació interanual registra una pujada del 2,9%, sis dècimes menys que l'anterior registre. La variació mitjana de 2021 queda en negatiu (-0,3%).

El **comerç al detall**, tot i la baixada interanual del mes de desembre (-2,6%) després de nou mesos registrant taxes elevades, tanca l'exercici de 2021 amb una pujada de les vendes d'un 7,5% respecte de 2020, el major avanç anual d'ençà de 2015. L'índex espanyol no registra una recuperació tan intensa i queda en un 3,2%. D'altra banda, la millora de l'ocupació associada al comerç es reflecteix en l'evolució més sostinguda de l'índex d'ocupació que, en el mes de desembre, registra un creixement del 3,7%, mentre que en el conjunt d'Espanya queda en un 2,4%. La variació de la mitjana de tot l'any 2021 presenta avanços més moderats tant a les Illes Balears (0,9%) com a Espanya (0,6%).

L'AFILIACIÓ A LA SEGURETAT SOCIAL S'INCREMENTA UN 3,1% INTERANUAL

En el mes de gener, el sector del comerç a les Illes Balears té 71.645 treballadors en alta laboral en la Seguretat Social (54.040 en el règim general i 17.605 en el d'autònoms), la qual cosa representa, respecte del mateix mes de 2021, una pujada d'un 3,1% que, en termes absoluts, equival a 2.177 noves afiliacions. L'avanç es dona fonamentalment en l'afiliació al règim general (4,0%), ja que en el d'autònoms el guany és mínim (0,6%). També hi ha diferències significatives en funció de la branca d'activitat. Així, seguint amb les dades del conjunt de l'arxipèlag, les activitats de comerç al detall, que concentren tres quartes parts de tota la nova afiliació, apugen un 3,6%; les de comerç a l'engròs, un 3,2%, i, finalment, les activitats de venda i reparació de vehicles de motor apugen només un 0,2%. Totes les illes milloren les dades d'afiliació, encara que la major part, un 81,4% del total, es guanya a Mallorca, amb la mateixa variació que en el conjunt de l'arxipèlag (3,1%). En termes relatius, Eivissa presenta la taxa més elevada (4,2%) i Menorca, la més moderada (1,8%). Entremig, Formentera registra un increment del 2,6%, si bé, en termes absoluts, el guany no és gaire rellevant.

EL VOLUM DE NEGOCI DEL COMERÇ REGISTRA UNA PUJADA D'UN 9,0%

4.2. Hostaleria

Taula 26. Pernotacions a establiments turístics

Pernotacions	Darrera dada	Variació interanual (%)		Acumulat	Variació interanual (%)		Cicle-tendència T ^t _{t-12} (%)	
Establiment hotelier	des	176.307	299,7	gen-des	25.780.961	332,3	↗	25,3
Mallorca	des	151.639	343,2	gen-des	19.146.683	351,8	↗	18,5
Menorca	des	5.274	44,6	gen-des	2.281.065	236,1	↗	65,0
Pitiüses	des	19.394	210,0	gen-des	4.353.215	315,7	↗	37,8
Apartament turístic	des	28.908	116,7	gen-des	3.797.760	189,7	↗	1,2
Mallorca	des	26.001	116,5	gen-des	1.833.440	268,9	↘	-11,1
Menorca	oct	24.667	381,7	abr-oct	688.122	111,4	↗	89,8
Pitiüses	oct	141.051	956,1	abr-oct	1.266.712	163,4	↗	617,1
Rural	des	18.227	132,1	gen-des	992.345	221,8	↗	29,2
Mallorca	des	15.989	157,1	gen-des	793.796	246,4	↗	33,2
Menorca	des	1.964	44,0	gen-des	135.518	128,5	↗	10,0
Pitiüses	des	274	1,9	gen-des	63.028	216,7	↗	13,3
Total establiments turístics	des	223.442	242,1	gen-des	30.571.066	303,2	↗	24,9
Mallorca	des	193.629	269,2	gen-des	21.773.919	338,6	↗	18,6
Menorca	oct	224.947	603,7	abr-oct	3.074.109	199,3	↗	208,0
Pitiüses	oct	711.927	1445,3	abr-oct	5.621.108	286,9	↗	3964,6

Font: INE, Ibestat i elaboració pròpia

En el mes de desembre, el nombre de pernoctacions dels turistes a les Illes Balears augmenta notablement (242,1%) respecte de desembre de 2020 i arriba a 223.442. En xifres acumulades de gener a desembre, les nits facturades als establiments turístics reglats es quadrupliquen respecte a l'any anterior i arriben a 30,6 milions els turistes que pernocten als establiments turístics reglats de les Illes Balears. El nombre de viatgers del mes de desembre es triplica amb relació al mateix mes de l'any 2020. En termes acumulats anuals, la xifra arriba a 6,1 milions de viatgers, un 244,5% més que durant l'any anterior. Però, si comparam les xifres anuals de pernoctacions i viatgers amb l'any prepanidemic, encara experimenten una caiguda (-55,1% i -51,0%, respectivament). Per origen dels turistes, el mercat domèstic ha recuperat al voltant del 90% de les xifres de pernoctacions i de viatgers de l'any 2019.

Les pernoctacions a establiments hotelers l'any 2021 arriben a 25,8 milions, la qual cosa implica un increment del 332,3%. Pel que fa als mercats emissors de turistes, és el mercat britànic el que ha augmentat més (705,7%), seguit del mercat suec (495,8%), l'alemany (398,6%), el francès (297,6%) i l'italià (251,2%). Quant al mercat domèstic, aquest

experimenta un increment del 114,3% i es recupera el 84% de les pernoctacions dels turistes nacionals que arribaren durant l'any 2019.

En el mes de desembre, les Illes Balears tenen un percentatge d'ocupació de places ofertes d'un 33,3%, per sota de la mitjana nacional (40,1%), amb un increment de 18,6 punts respecte al mateix mes de l'any 2020 i amb un 4,6% de la planta hotelera oberta sobre la planta existent. Respecte al desembre de 2019, encara hi ha una pèrdua de 7,3 punts percentuals. Quant als apartaments turístics, les pernoctacions de l'any 2021 són un 189,7% més respecte a l'any anterior. El turisme nacional ha recuperat les pernoctacions i supera en més d'un 20,5% les xifres de l'any 2019. Quant al grau d'ocupació de places ofertes a apartaments turístics en el mes de desembre, aquest suposa un 30,1%, quasi el doble respecte al mateix mes de l'any 2020 i pràcticament igual al de les ofertes en el mes de desembre de 2019 (31,1%). Per la seva banda, el turisme rural també ha augmentat en el nombre de pernoctacions respecte al mateix període de l'any passat i ha arribat a 992.343, amb un increment del 221,8%. Pel que fa al turisme nacional, s'han recuperat les xifres de l'any 2019, que s'han superat en un 9,9%. El percentatge d'ocupació de places ofertes al turisme rural se situa en el 25,3% en el mes de desembre de 2021, molt superior al mateix mes de 2020 (10,9%) i lleugerament per sobre del grau d'ocupació de desembre de 2019 (24,3%).

Taula 27. Viatgers a establiments turístics

Viatgers	Darrera dada		Variació interanual (%)	Acumulat	Variació interanual (%)	Cicle-tendència T _{t-12} (%)		
Establiment hotelier	des	61.051	221,4	gen-des	5.055.261	255,2	↗	11,7
Mallorca	des	50.333	246,9	gen-des	3.638.132	282,2	↗	28,3
Menorca	des	2.351	40,4	gen-des	459.452	168,5	↗	24,3
Pitiüses	des	8.367	197,5	gen-des	957.677	219,1	↗	24,7
Apartament turístic	des	5.515	181,1	gen-des	710.956	195,0	↗	0,7
Mallorca	des	4.534	198,3	gen-des	281.095	279,8	↗	12,9
Menorca	oct	5.124	333,5	abr-oct	130.210	107,1	↗	120,2
Pitiüses	oct	31.541	815,3	abr-oct	296.706	189,6	↗	490,9
Rural	des	7.451	117,0	gen-des	286.900	208,3	↗	40,5
Mallorca	des	6.432	160,1	gen-des	221.715	231,7	↗	45,9
Menorca	des	908	14,8	gen-des	47.775	135,6	↗	14,8
Pitiüses	des	111	-34,7	gen-des	17.411	192,3	↗	-0,2
Total establiments turístics	des	74.017	203,4	gen-des	6.053.117	244,5	↗	35,2
Mallorca	des	61.299	231,3	gen-des	4.140.942	278,9	↗	34,7
Menorca	oct	53.522	344,6	abr-oct	622.052	164,1	↗	194,5
Pitiüses	oct	143.471	806,4	abr-oct	1.245.487	235,2	↗	431,3

Font: INE, lbestat i elaboració pròpia

TANT EL NOMBRE DE VIATGERS COM EL DE PERNOCTACIONS AUGMENTEN MÉS DEL TRIPLE L'ANY 2021

Pel que fa als viatgers que pernoctaren a les Illes Balears durant 2021, augmenten un 244,5% amb relació a l'any anterior. Els qui escolliren un establiment hotelier augmenten un 255,2% interanual, en comparació amb 2020, amb 5,1 milions de persones. En aquest cas, en termes acumulats, el mercat estranger augmenta un 380,4% respecte de l'any anterior, però, si comparem amb l'any 2019, encara sofreix una caiguda (-57,8%). En termes bianuals, destaca la caiguda del mercat britànic (-74,7%), encara que, respecte a l'any 2020, és el mercat que ha tingut una major pujada (510,4%). El mercat francès, que és el que millor s'ha

recuperat respecte a l'any prepanidemic, presenta també una caiguda (-27,3%). Per illes, Menorca mostra un millor comportament en el mercat gal i supera en un 21,6% les xifres de 2019, seguit de les Pitiüses, que recuperen les xifres del mercat francès de l'any 2019. El mercat nacional també ha pujat considerablement en 2021 en termes interanuals (91,4%). Els viatgers a apartaments turístics presenten un augment del 195,0% en 2021 respecte a l'any anterior. Finalment, els clients del turisme rural durant l'any 2021 augmenten en un 208,3%, impulsats per l'augment del turisme de no residents (355,3%) i principalment pels turistes d'origen alemany (397,4%). No obstant això, aquests augments interanuals no arriben a compensar la caiguda esdevinguda l'any 2020, atès que, si es comparen les xifres de 2021 amb les de 2019, es constaten caigudes en el nombre de viatgers, especialment en els hotels i apartaments (-52,2% i -51,0%, respectivament) i en menor mesura en el turisme rural (-13,2%).

Taula 28. Estada mitjana a establiments turístics

Estada mitjana (dies)	Darrera dada		Variació interanual (%)	Acumulat		Variació interanual (%)	Cicle-tendència T ^t _{t-12} (%)	
Establiment hotel·ler	des	2,9	24,4	gen-des	5,1	21,7	↗	24,7
Mallorca	des	3,0	27,8	gen-des	5,3	18,2	↗	26,1
Menorca	des	2,2	3,0	gen-des	5,0	25,2	↗	4,4
Pitiüses	des	2,3	4,2	gen-des	4,5	30,3	↗	2,8
Apartament turístic	des	5,2	-22,9	gen-des	5,3	-1,8	↘	-15,8
Mallorca	des	5,7	-27,4	gen-des	6,5	-2,9	↘	-23,5
Menorca	des	3,3	-7,6	abr-oct	5,3	2,1	↘	-6,5
Pitiüses	des	3,5	12,4	abr-oct	4,3	-9,0	↘	-8,4
Rural	des	2,4	7,0	gen-des	3,5	4,4	↗	0,9
Mallorca	des	2,5	-1,2	gen-des	3,6	4,4	↗	-0,8
Menorca	des	2,2	25,4	gen-des	2,8	-3,0	↗	13,6
Pitiüses	des	2,5	56,0	gen-des	3,6	8,3	↗	25,4
Total establiments turístics	des	3,0	12,8	gen-des	5,1	17,0	↗	14,3
Mallorca	des	3,2	11,4	gen-des	5,3	15,8	↗	12,4
Menorca	des	3,1	58,4	abr-oct	4,9	13,3	↗	30,1
Pitiüses	des	4,1	52,2	abr-oct	4,5	15,4	↗	31,6

Font: INE, lbestat i elaboració pròpia

En canvi, el turisme nacional que va pernoctar als apartaments i al turisme rural recupera les xifres de l'any 2019 amb increments del 18,0% i 15,5%, respectivament. No succeeix el mateix als establiments hotelers, que encara presenten una caiguda (-15,5%) interanual respecte al nombre de viatgers que pernoctaren a les Illes Balears durant l'any 2021.

L'estada mitjana dels turistes a les Illes Balears l'any 2021 augmenta un 17,0% i es queda en 5,1 dies. En el cas dels hotels, cada viatger hi roman 5,1 dies de mitjana i l'augment és d'un 21,7% respecte a l'any precedent. Quant als apartaments turístics, l'estada se situa en els 5,3 dies, amb un descens (-1,8%) en comparació amb 2021.

Gràfic 9. Pernoctacions i viatgers a hotels de les Illes Balears.

Font: lbestat, elaboració pròpia

Finalment, el viatger que s'allotja a establiments de turisme rural opta per un nombre de nits inferior al dels allotjaments anteriors (3,5 dies) i així i tot ha experimentat una pujada del 4,4% respecte a l'any anterior.

El gràfic reflecteix l'evolució tant de les pernoctacions com dels viatgers a establiments hotelers durant l'any 2021 des de 2008. S'hi pot observar que després del descens experimentat l'any 2020 degut al fort impacte de la pandèmia, la qual afectà la principal activitat econòmica de les Illes Balears, al llarg de 2021 s'ha recuperat quasi el 50% de les pernoctacions (44,4%) i del nombre de viatgers (47,8%) respecte a l'any pre-pandèmic.

A continuació, s'analitzaran les magnituds anteriors per a cada una de les illes de l'arxipèlag. El nombre de pernoctacions l'any 2021 presenta variacions positives a les tres illes: Mallorca (339,7%), les Pitiüses (265,3%) i Menorca (189,7%). D'una banda, a **Mallorca** s'incrementa el nombre de nits facturades dels establiments hotelers (351,8%), seguits dels apartaments turístics (268,9%) i del turisme rural, que presenten un augment del 246,4%. Per origen, el turisme estranger augmenta les nits facturades als hotels en un 422,4% respecte al mateix període de l'any 2020. Especialment creix el turisme britànic i, atès que les pernoctacions augmenten més que els viatgers, l'estada mitjana s'allarga considerablement (un 24,4%). El mercat domèstic augmenta un 111,2% el nombre de nits a hotels i l'estada mitjana també creix un 8,5% interanual, mentre es recuperen quasi el 70% de les pernoctacions de turistes nacionals en 2019. Quant a l'anàlisi dels apartaments turístics, els mercats suec i britànic són els que més apugen el nombre de pernoctacions: un 605,0% i un 430,4%, respectivament. En canvi, la resta de mercats emissors, Alemanya i França, presenten increments del 291,8% i 223,9%,

respectivament. Si comparam amb les xifres de 2019, el mercat francès recupera el 74,5% de les nits facturades l'any pre-pandèmic.

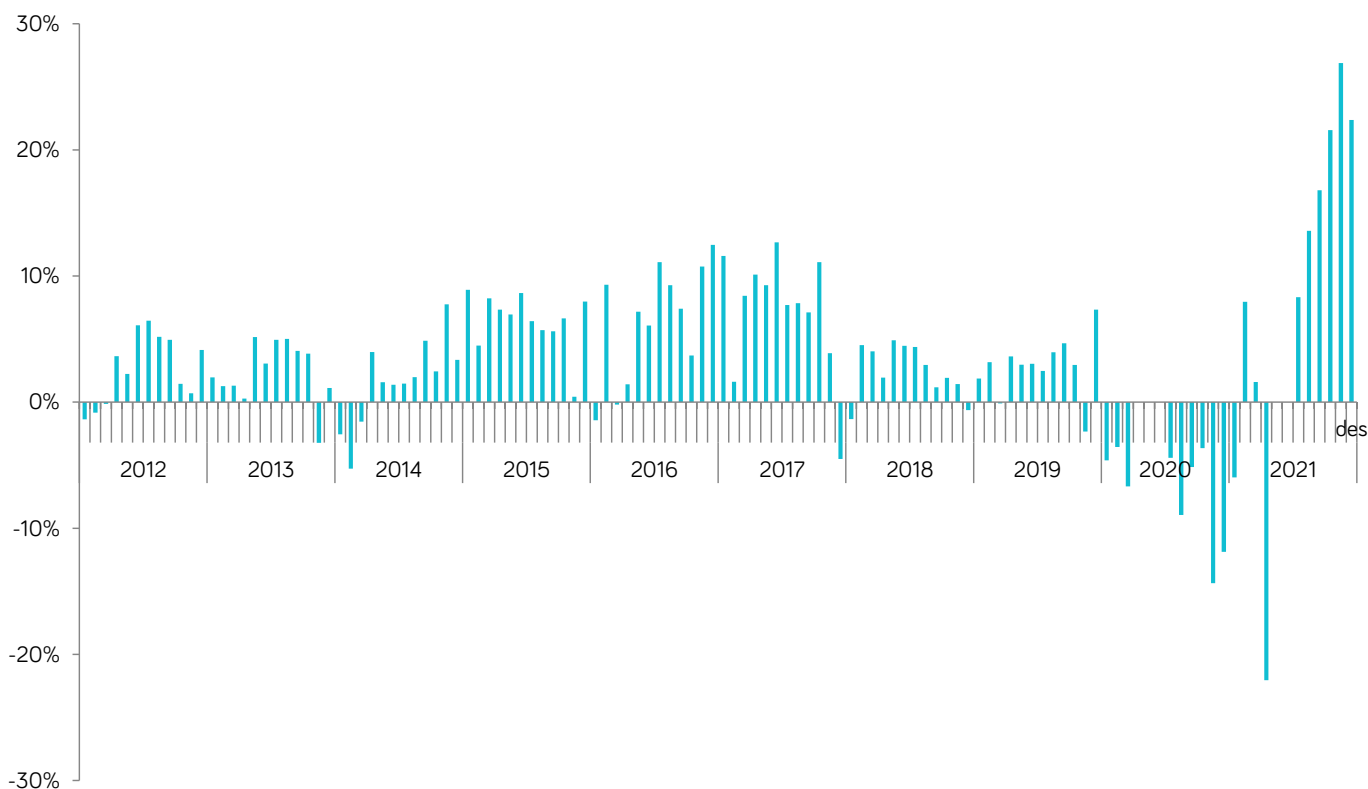
Pel que fa al turisme rural, els turistes nacionals augmentaren les pernoctacions en un 50,8% respecte a l'any 2020 i superen en un 8,2% les xifres de 2019, i els turistes no residents presentaren un augment del 340,7%.

A Menorca, les pernoctacions hoteleres apugen un 234,8% en 2021, mentre que els viatgers ho fan en un 166,2%, en termes interanuals, la qual cosa fa que l'estada mitjana augmenti dels 4 als 5 dies en 2021 (un augment del 25,6%). Als apartaments reglats el nombre de viatgers augmenta un 102,6% i les pernoctacions, un 108,8%, sobretot entre el mercat britànic (650,0%). Pel que fa al turisme rural, les pernoctacions i el nombre de viatgers augmenten en un 125,7% i un 131,8%, respectivament, amb una disminució de l'estada mitjana (un -3,0%).

A les Pitiüses, augmenten les pernoctacions a establiments hotelers (314,1%), així com al turisme rural (221,7%) i als apartaments turístics (161,5%). També augmenten els viatgers a tots els establiments turístics: als hotels augmenten un 217,1%; al turisme rural, un 198,1%, i als apartaments turístics, un 187,2%. L'estada mitjana als establiments reglats de les Pitiüses l'any 2021 és la més baixa de totes les illes i es queda en 4,5 dies als establiments hotelers; en 4,3, als apartaments turístics, i en 3,6 dies, en el cas dels establiments de turisme rural.

Com es pot veure en el gràfic adjunt, els preus hotelers a les Illes Balears l'any 2021 presenten descensos interanuals en els mesos de gener i abril,

Gràfic 10. Variació interanual dels preus hotelers a les Illes Balears (gener 2012 a desembre 2021)

Font: INE

i precisament en aquest segon mes el descens és el més pronunciat (-22,05%). A partir del mes de juliol els preus hotelers presenten creixements interanuals, dels quals el més accentuat és el de novembre, amb un 26,9%. En segon lloc trobam el mes de desembre, en què els preus varen augmentar un 22,4% per sobre de la mitjana nacional (20,7%). A les Illes Balears, la tarifa mitjana diària de desembre (ADR) es va situar en 101,6 euros, per sobre dels 91,5 euros de l'àmbit nacional, i els ingressos per habitació disponible (RevPAR) del mateix mes arriben a 38,7 euros, lleugerament per sota dels 41,9 euros de mitjana estatal.

Segons les dades publicades per l'IBESTAT, entre gener i desembre de 2021 arribaren 8,6 milions de turistes a les Illes Balears, xifra que representa un 178,7% més que durant l'any 2020. Aquest augment és més accentuat entre els turistes estrangers (267,4%) i, sobretot, els turistes provinents del mercat britànic (360,0%). Els turistes nacionals també presenten un augment respecte a l'any anterior (69,1%) i es recupera el 85,3% dels turistes nacionals que arribaren en el mateix període de 2019. Els turistes estrangers al llarg de l'any 2021 representen un 72,8% del total, molt superior al pes que es va registrar l'any 2020 (55,3%) i s'acosten a les xifres de l'any prepadèmic (83,2%). Segons l'origen, s'han recuperat el

79,2% dels turistes francesos que arribaren a les illes en 2019, seguits dels alemanys, que s'han recuperat un 51,8%.

Quant als preus de l'oferta complementària, en el gràfic adjunt s'observa l'evolució que ha seguit el subgrup de restauració i menjadors. Durant els mesos de l'any 2021 la variació interanual dels preus a les Illes Balears és de mitjana un 1,5%, lleugerament superior a la del conjunt d'Espanya (1,4%). En el darrer trimestre de l'any 2021, la variació de preus de l'oferta complementària a les Illes Balears se situa per sobre de la variació de preus d'Espanya, per acabar ambdues xifres en el mes de gener de 2022 en el 2,6%.

Les xifres acumulades de turistes arribats de l'any 2021 creixen un 202,1% a les Pitiüses, seguides de Mallorca, amb un increment del 185,3% i amb 5,8 milions de turistes, i, finalment, Menorca, amb un augment del 116,0%. El mercat estranger a Mallorca augmenta en 259,9% per a l'any 2021 i destaca l'increment de turistes del mercat britànic (346,5%), seguits dels turistes francesos, que creixen un 255,0% i que han recuperat el 72,0% dels turistes que arribaren a l'illa l'any 2019. A Menorca el nombre de turistes gals fins i tot ha superat les xifres de 2019 en un 5,2%.

Gràfic 11. Variació interanual de l'IPC de restaurants

Font: INE

Taula 29. Turistes arribats a les Illes Balears per país de residència

		Darrera dada	Variació interanual (%)		Acumulat	Variació interanual (%)		Cicle-tendència T^t_{t-12} (%)
Mercat espanyol								
Illes Balears	des	75803	96,1	gen-des	2357693	69,1	↗	37,4
Mallorca	des	53.234	75,5	gen-des	1099133	51	↗	63,4
Menorca	des	6.350	40,8	gen-des	609227	75,5	→	1,5
Pitiüses	des	16.220	325,1	gen-des	649332	103,5	↗	8,6
Mercat alemany								
Illes Balears	des	57.660	586,6	gen-des	2344659	228,9	↗	17,9
Mallorca	des	55.336	607,3	gen-des	2124536	222,1	↗	21,0
Menorca	des	99	-16,8	gen-des	31044	256,4	↗	65,5
Pitiüses	des	2.225	389	gen-des	189079	324,9	↗	56,1
Mercat Britànic								
Illes Balears	des	10.560	787,4	gen-des	1033102	360	↗	134
Mallorca	des	8.899	792,6	gen-des	667488	346,5	↗	151
Menorca	des	477	937	gen-des	106786	428,4	↘	-41
Pitiüses	des	1.184	705,4	gen-des	258828	371,7	↗	705
Total turistes								
Illes Balears	des	190.444	213,4	gen-des	8680931	178,7	↗	24,0
Mallorca	des	156.919	218,3	gen-des	5810197	185,3	↗	34,9
Menorca	des	8.116	62,6	gen-des	972978	116	↗	6,3
Pitiüses	des	25.409	292,8	gen-des	1897756	202,1	↗	17,4

Font: Ibestat

4.3 Transport i comunicacions

Taula 30. Afiliats a la Seguretat Social al transport i comunicacions

Illes Balears	Darrera dada	Variació interanual (%)	Cicle-tendència T ^t _{t-12} (%)		
Transport i emmagatzematge	gener	20.766	7,1	↗	6,9
Mallorca	gener	16.976	7,6	↗	7,3
Menorca	gener	984	3,3	↗	4,6
Eivissa	gener	2.572	5	↗	5,8
Formentera	gener	160	17,6	↗	14,4
Informació i comunicació	gener	8.541	8,7	↗	7,9
Mallorca	gener	7.669	8,4	↗	5,5
Menorca	gener	355	7,3	↗	7,3
Eivissa	gener	460	12,5	↗	5,7
Formentera	gener	15	7,1	↗	6,7

Font: TGSS

En el mes de desembre, el nombre d'afiliats en la branca de transport i emmagatzematge se situa en 21.362 persones a les Illes Balears, la qual cosa representa un increment interanual del 8,6%. El nombre acumulat d'afiliats de l'any 2021 augmenta un 2,3% a tot l'arxipèlag balear i especialment a les Pitiüses i a Menorca, amb increments del 6,7% i el 5,8%, respectivament, seguides de Mallorca (1,3%). D'altra banda, la xifra de treballadors de la branca d'informació i comunicacions experimenta un augment (5,3%) respecte al desembre de l'any anterior. El revifament en el nombre de treballadors es dona a totes les illes i de forma més significativa a les Pitiüses (9,4%), per sobre de Menorca (7,7%) i de Mallorca (4,8%).

Els passatgers arribats entre gener i desembre de l'any 2021 a les Illes Balears per via aèria augmenten un 133,1%, en comparació amb l'any 2020. Així, en 2021 n'arribaren 10,8 milions als aeroports de les Illes Balears, per sobre dels 4,6 milions arribats en el mateix període de l'any anterior. Si comparam amb l'any pre pandèmic, arribà a les illes poc més de la meitat del passatge. El mercat estranger és el que ha pujat amb més força i entre els principals mercats emissors, el britànic és el que apuja més (292,7%), seguit del francès (222,1%) i l'alemany (204,5%). Amb tot, encara no s'ha recuperat el passatge aeri que va arribar en el mateix període de l'any 2019 per a cap dels mercats. El mercat emissor que s'acosta més a les dades de 2019 és el passatge francès, que ha recuperat el 85,1% de la xifra de dos anys enrere. Del total de passatgers que aterren als aeroports de les Illes Balears fins al desembre de 2021, el 40,6% són espanyols, a cavall entre els que arribaren els anys 2020 (59,3%) i 2019 (30,4%). Per altra part, cal esmentar que els passatgers arribats durant aquest període, procedents d'un dels principals mercats emissors, el mercat alemany, representa el 24,7% del passatge total, superior al 18,9% del mateix període de 2020 i quasi el mateix percentatge del període de 2019 (26,4%).

EL NOMBRE DE PASSATGERS ARRIBATS PER VIA AÈRIA EN 2021 AUGMENTA UN 133,1% INTERANUAL

Pel que fa a l'evolució del trànsit aeri per illes, el nombre de passatgers arribats a Mallorca l'any passat se situa en 7,2 milions, la qual cosa suposa un augment del 138,0%. La resta d'aeroports d'Eivissa i Maó també presenten increments de 128,6% i 113,9%, respectivament. A l'aeroport de Mallorca augmenten els passatgers dels principals mercats emissors: Regne Unit (265,3%), França (222,7%) i Alemanya (195,1%). A l'aeroport de Menorca, a l'igual de Mallorca, el passatge britànic és el que més augmenta (408,0%), seguit del francès (328,5%), i, si ho comparam amb el mateix període de l'any 2019, el passatge francès fins i tot augmenta en un 55,2%. Quant al passatge nacional, a Menorca és el que més apuja, amb un 84,3%, i s'acosta a les dades de 2019 (només cau un 6,7% respecte d'aqueix any). Finalment, el país emissor del qual ha arribat més volum de passatgers a l'aeroport d'Eivissa és l'alemany, amb una pujada del 361,7%, que ha recuperat quasi el 70% del passatge arribat l'any 2019. Per altra part, quant al trànsit aeri entre illes, el nombre de passatgers que es varen moure entre illes en el mes de desembre respecte al mateix mes de l'any 2020 augmentà un 38,3% i, pel que fa a l'acumulat de l'any 2021, apuja en un 44,8% anual. En canvi, si es compara amb les dades de 2019, presenta una caiguda bianual (-27,3%).

Segons les dades publicades per l'INE, els viatgers del transport metropolità de Palma es xifren en 838 milers al llarg de l'any 2021, un 45,7% més respecte a la dada de l'any passat. Alhora, els usuaris del transport en autobús de Palma, que sumen 26,1 milions, presenten un increment del 22,6% interanual. Així i tot, no s'han recuperat les xifres de l'any 2019, que presenten caigudes (-28,6% i -39,1%, respectivament).

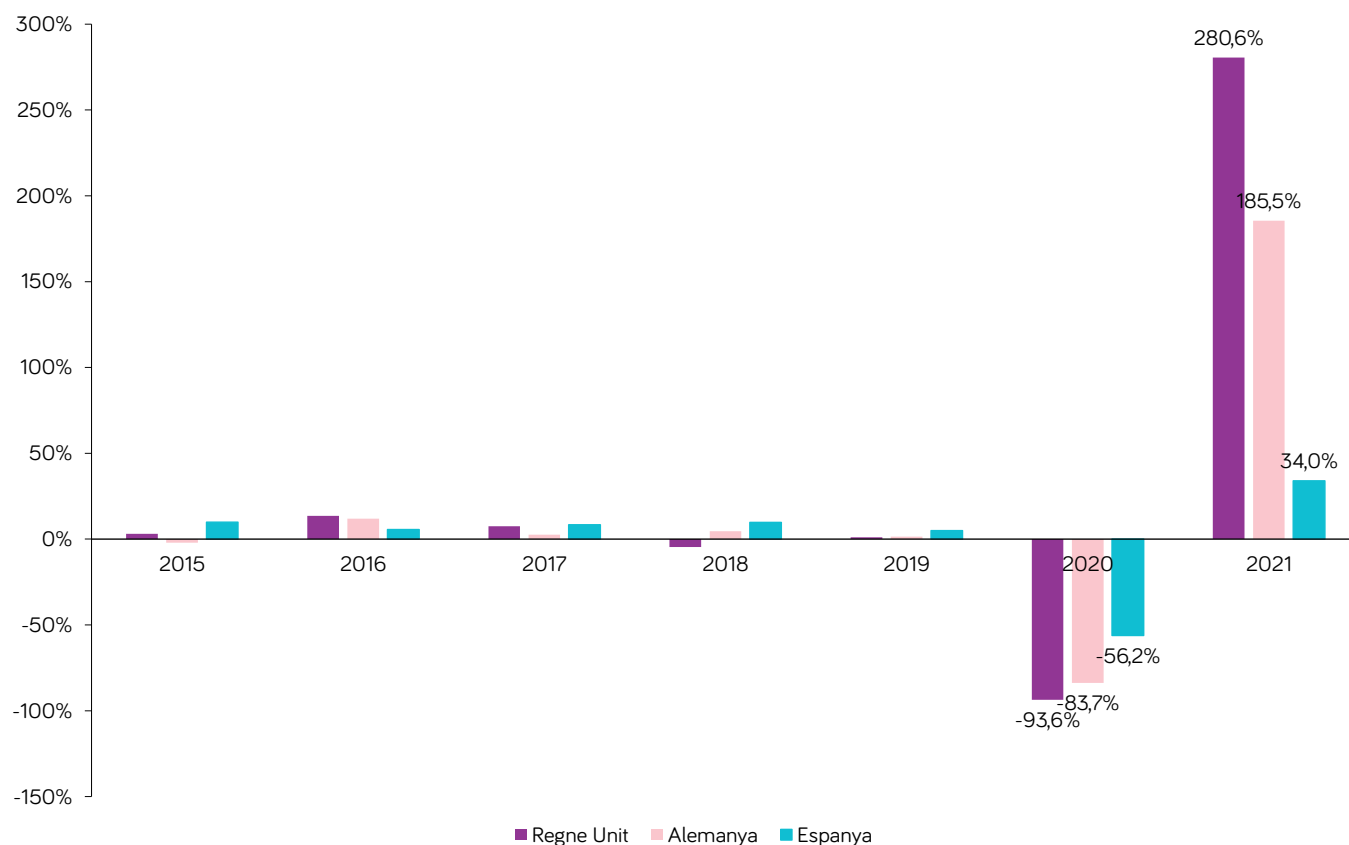
EL TRÀNSIT MARÍTIM DE PASSATGERS EN LÍNIA REGULAR A LES ILLES BALEARS AUGMENTA UN 51,6% EN 2021

Taula 31. Passatgers arribats via aèria segons origen de vol

	Darrera dada	Variació interanual (%)		Cicle-tendència Ttt-12 (%)	
Mercat espanyol					
Illes Balears	gener-desembre	4.390.424	59,7	↗	98,5
Palma	gener-desembre	2.366.890	51,7	↗	146,1
Maó	gener-desembre	834.775	84,3	↗	33,6
Eivissa	gener-desembre	1.188.759	61,6	↗	75
Mercat alemany					
Illes Balears	gener-desembre	2.668.977	204,5	↗	201,6
Palma	gener-desembre	2.421.874	195,1	↗	34,4
Maó	gener-desembre	29.957	238,7	↘	-6,9
Eivissa	gener-desembre	217.146	361,7	↗	293,7
Mercat Britànic					
Illes Balears	gener-desembre	1.069.203	292,7	↗	81,4
Palma	gener-desembre	691.263	265,3	↗	278,2
Maó	gener-desembre	101.010	408	↗	2,4
Eivissa	gener-desembre	276.930	338,4	↗	500,5
Mercat italià					
Illes Balears	gener-desembre	342.755	170,6	↗	7,5
Palma	gener-desembre	109.105	183,3	↗	181,6
Maó	gener-desembre	35.318	70,9	↗	12,1
Eivissa	gener-desembre	198.332	194	↗	2,5
Mercat Suís					
Illes Balears	gener-desembre	396.899	276,6	↗	46,2
Palma	gener-desembre	309.201	258,9	↗	48,9
Maó	gener-desembre	16.619	328,7	↗	9
Eivissa	gener-desembre	71.079	362,5	↗	91,5
Mercat francès					
Illes Balears	gener-desembre	568.160	222,1	↗	13,7
Palma	gener-desembre	344.791	222,7	↗	40,1
Maó	gener-desembre	94.091	328,5	↗	22,3
Eivissa	gener-desembre	129.278	171,7	↗	14,8
Total					
Illes Balears	gener-desembre	10.804.883	133,1	↗	47,7
Palma	gener-desembre	7.244.452	138	↗	57,8
Maó	gener-desembre	1.150.846	113,9	↗	76,8
Eivissa	gener-desembre	2.409.585	128,6	↗	162,4

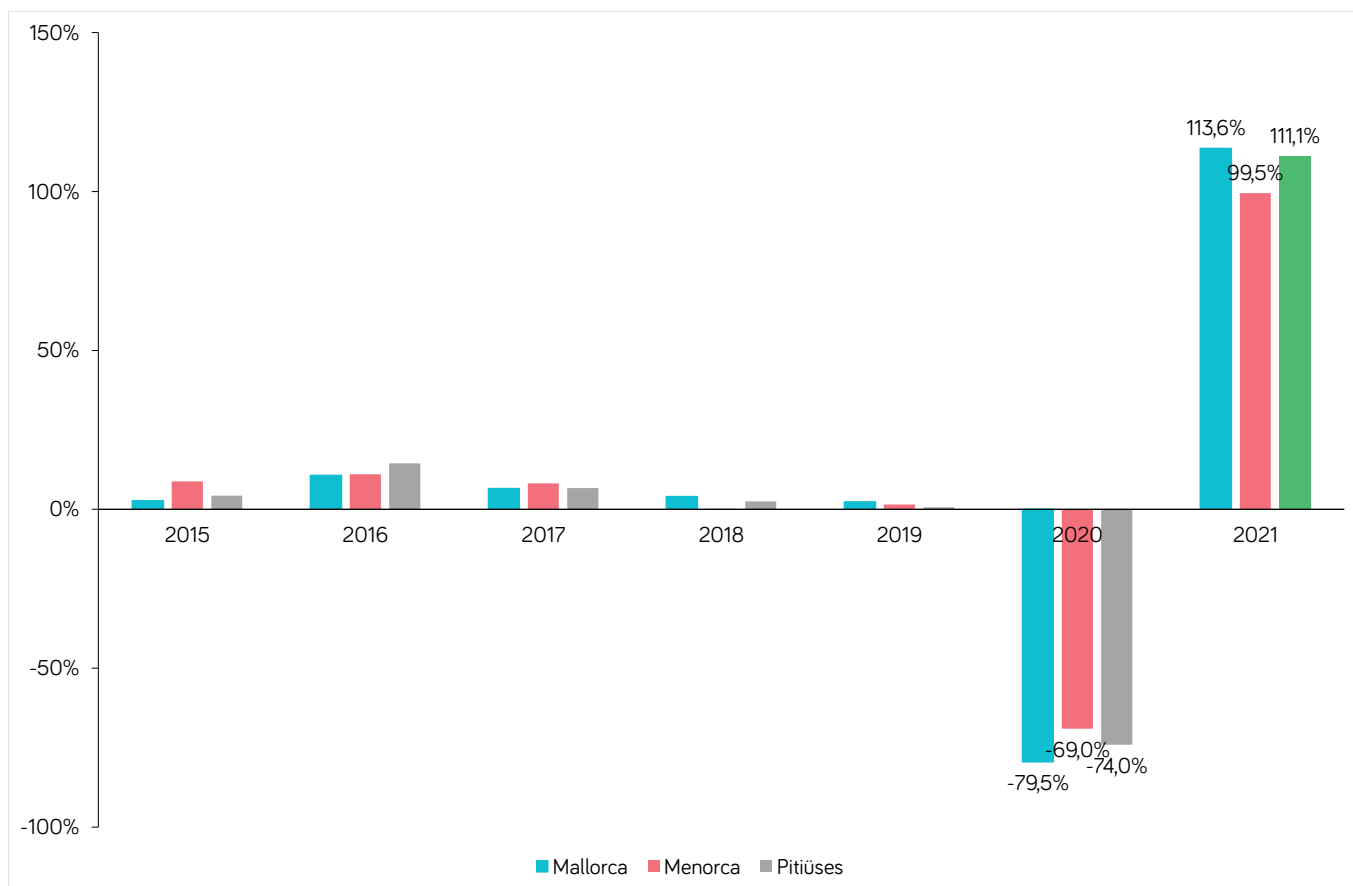
Font: AENA

Gràfic 12. Passatgers arribats a les Illes Balears per via aèria segons origen de vol. Variació (%) acumulat gener-desembre.

Font: AENA, elaboració pròpia

Gràfic 13. Passatgers arribats per via aèria per illes. Variació de l'acumulat gener-desembre

Font: AENA, elaboració pròpia

Taula 32. Trànsit de passatgers arribats per via marítima

Darrera dada						Variació interanual (%)	Cicle-tendència T ^t _{t-12} (%)
Línia Regular							
Illes Balears	desembre	122.476	49,9	↗	22,5		
Mallorca	desembre	45.371	80,8	↗	52,7		
Menorca	desembre	8.670	16,2	↗	20,8		
Eivissa	desembre	43.749	43,6	↗	17,6		
Formentera	desembre	24.686	32,0	↗	38,9		
Creuers turístics							
Illes Balears	desembre	18.574	-	↗	114,7		
Mallorca	desembre	18.574	-	↗	36,7		
Menorca	desembre	0	-	↗	1230,5		
Eivissa	desembre	0	-	↗	132,5		
Formentera	desembre	0	-	➡	0,0		

Font: Ibestat

El trànsit marítim de passatgers en línia regular a les Illes Balears, segons l'IBESTAT, de gener a desembre, ha augmentat un 51,6% respecte al mateix període de l'any anterior, i s'ha recuperat el 83,8% del trànsit marítim de passatgers de l'any 2019. Destaca l'augment de passatgers per via marítima a Formentera (62,8%), seguit de Menorca (49,7%), Eivissa (48,9%) i Mallorca, on l'increment és del 44,3%. D'altra banda, respecte al trànsit de passatgers en creuers turístics, s'ha reactivat el servei de creuers en el mes de juny de 2021, després d'haver-se aturat durant quinze mesos. Al llarg de 2021 arribaren a les illes un total 343.434 creueristes. D'aquests passatgers, un 34,1% arribaren en el mes d'octubre i l'augment respecte al mateix període de 2020 és del 119,1%. No obstant això, sols representa un 12,9% dels creueristes que arribaren en el mateix període de l'any 2019.

El transport marítim de mercaderies en 2021 presenta una pujada de l'11,3% respecte al mateix període de l'any anterior i arriba als 13,7 milions

de tones. Aquest és un indicador que es troba molt correlacionat amb l'activitat econòmica de l'arxipèlag en general. Per illes, les mercaderies transportades per via marítima en 2021 mostren un augment a totes: Formentera (28,6%), Eivissa (17,7%), Menorca (13,3%) i Mallorca (9,0%).

LES MERCADERIES TRANSPORTADES EN 2021 PER VIA AÈRIA CAUEN UN 1,2% MENTRE QUE PER VIA MARÍTIMA APUGEN UN 11,3%

D'altra banda, el transport de mercaderies per via aèria en 2021 disminueix (-1,2%), per arribar a les 8.670 tones. El descens es produeix a totes les illes, però especialment a Menorca (-7,6%), seguida de les Pitiüses i Mallorca (-2,4% i -0,1%, respectivament).

Taula 33. Transport de mercaderies. Tones embarcades i desembarcades

		Darrera dada	Variació interanual (%)	Cicle-tendència T ^t _{t-12} (%)	
Marítim					
Illes Balears	desembre	1.147.709	14,6	↗	15,8
Mallorca	desembre	800.342	4,5	↗	10,2
Menorca	desembre	49.422	4,3	↗	11,1
Eivissa	desembre	274.284	57,7	↗	17,3
Formentera	desembre	23.661	60,5	↗	37,1
Aeri					
Illes Balears	gener	608	21,1	↗	8,2
Mallorca	gener	476	25,9	↗	10,6
Menorca	gener	62	-6,3	↘	-18,5
Eivissa	gener	70	20,5	↗	9,4

Font: Ministeri de Foment, Ports de Balears, elaboració pròpia

4.4 Mediació financera

Taula 34. Indicadors de mediació financera

Illes Balears		Darrera dada	Variació interanual (%)	Cicle-tendència T _{t-12} (%)	
Nombre d'hipoteques constituïdes	novembre	1400	55,2	↗	24,1
Mallorca	novembre	1.181	96,2	↗	37,2
Menorca	novembre	104	-13,3	↗	15,2
Pitiüses	novembre	115	-36,1	↘	-6,0
Import de noves hipoteques (milions d'€)	novembre	287	40,4	↗	27,2
Dipòsits (milions d'€)	3r trim	30.251	10,8	↗	8,4
Crèdits (milions d'€)	3r trim	33.940	4,8	↗	4,3
Nombre d'oficines d'entitats financeres	3r trim	559	-10,4	↘	-10,9
Afiliats a la SS activitat mediació financera	gener	6527	-4,5	↘	-3,7
Mallorca	gener	6.027	-5,2	↘	-4,7
Menorca	gener	205	4,6	↗	5,4
Pitiüses	gener	267	6,0	↗	5,9
Formentera	gener	14	7,7	↗	9,6

Font: BE, Ibestat, INE, TGSS, elaboració pròpia

El sector bancari continua, com ja s'ha destacat a butlletins anteriors, amb la reducció del nombre d'oficines bancàries com a resultat del procés de reestructuració que pateix, que s'inicià ja l'any 2008. En el tercer trimestre del 2021, el conjunt de les Illes Balears suma un total de 559 oficines, 10 menys respecte al trimestre anterior. Si es compara amb fa un any, ens trobam una diferència de 65 oficines menys aquest trimestre, la qual cosa equival a una variació d'un -1,8% i un -10,4%, respectivament, i manté la tendència en negatiu. A Espanya l'evolució continua també a la baixa, amb 2.488 oficines menys que un any abans, i suma un total de 20.421 oficines. A més, la reducció del nombre d'oficines bancàries es pot agreujar una vegada més per les fusions entre entitats financeres. El procés de concentració pot seguir accelerant la reducció del nombre d'oficines bancàries, encara que les possibilitats de fusió van minvant pel menor nombre d'entitats financeres existents. En conseqüència, el tancament d'oficines es relaciona directament amb la reducció del nombre de persones afiliades a la Seguretat Social a les activitats financeres i d'assegurances. Per tant, es tracta d'una branca d'activitat que continua mostrant una tendència lleugerament negativa. En el mes de gener d'enguany, el nombre de persones afiliades arriba a 6.527 persones, un -4,5% de variació interanual. Per illes, l'afiliació, en termes interanuals, únicament decreix a Mallorca (-5,2%) i, com a contrapunt, s'incrementa a Menorca (4,6%), Eivissa (6,0%) i Formentera (7,7%). L'illa major concentra el 92,3% del total de persones afiliades del sector, fet que justifica el decrement de l'afiliació. Per contra, el pes de les illes menors és considerablement inferior, desglossat en Eivissa, amb un 4,1%, Menorca, amb un 3,1%, i Formentera, amb un 0,2%.

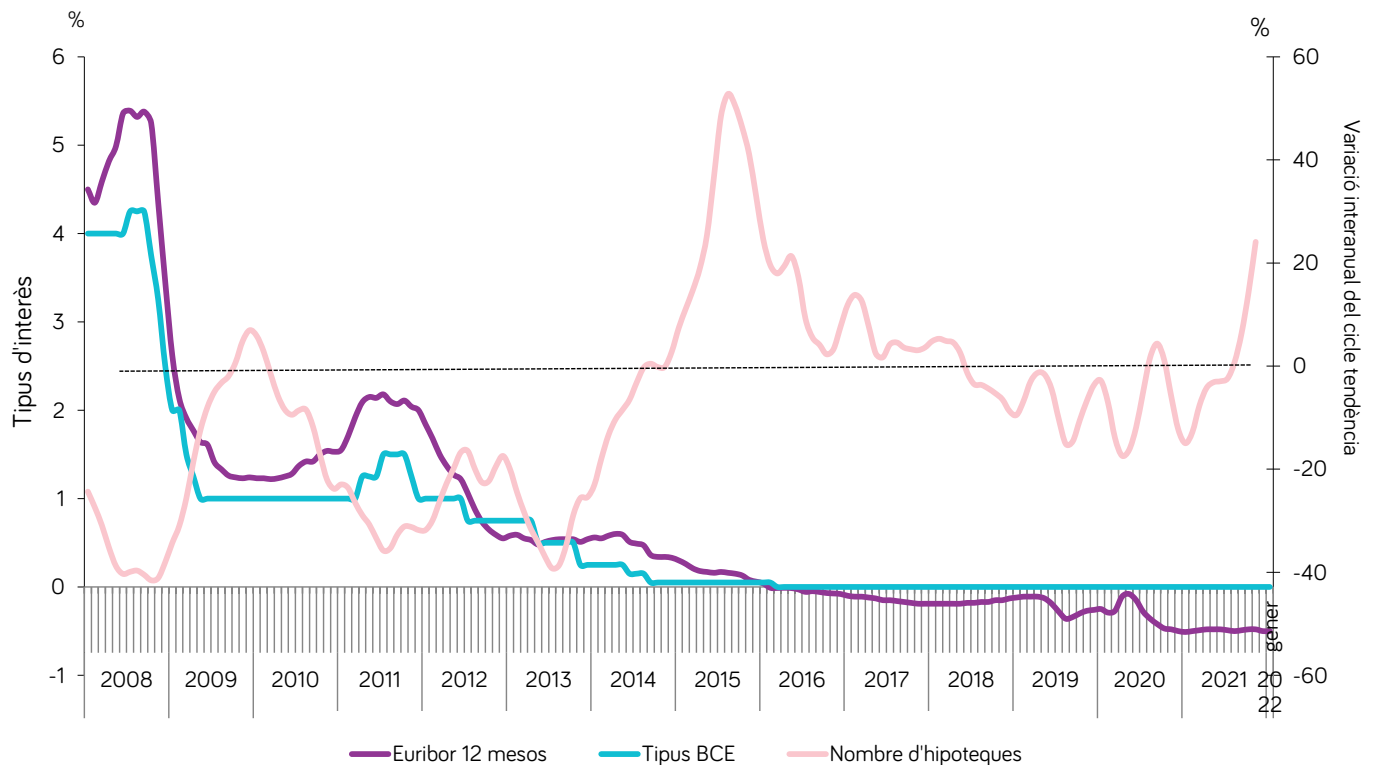
El BCE manté les polítiques econòmiques amb relació al tipus d'interès oficial de la zona euro que varen ser adoptades en el mes de març del 2016, quan el davallà del 0,05% i el fixà en el 0%, amb la finalitat de garantir unes condicions financeres favorables i intentar relançar l'economia. Pel que fa al creixement de la zona euro, en el quart trimestre del 2021, el PIB se situa en el 4,6% de variació interanual, la qual cosa suposa una recuperació de 9,0 punts percentuals respecte del creixement de fa un any, i una variació intertrimestral del 0,7%.

En l'àmbit hipotecari, quant al nombre d'hipoteques constituïdes, en el mes de novembre, la tendència en general és positiva, però a les Pitiüses ens trobam una tendència negativa. S'observa que l'any 2021 (període de gener a novembre) el nombre d'operacions registrades ha estat d'11.688, mentre que en el mateix període de l'any 2020 se'n signaren 14.194. Això suposa un davallada considerable, en termes interanuals, d'un -17,7%, que equival, en termes absoluts, a 2.506 hipoteques menys. En canvi, en el mes de novembre del 2021, el nombre d'hipoteques, rústiques i urbanes, contractades en el conjunt de l'arxipèlag balear presenta un augment interanual d'un 55,2% i passa de les 902 operacions que se signaren en el mes de novembre del 2020 a les 1.400 que s'han signat en el mateix mes de l'any 2021. Del total indicat, 1.340 corresponen a hipoteques sobre finques urbanes, que concentren el 95,7% respecte del total d'hipoteques, i 60 a hipoteques sobre finques rústiques, amb un pes del 4,3% del total. Per contra, el mes de novembre del 2021 mostra una tendència positiva pel que fa a l'import de noves hipoteques (27,2%).

A més, en el mes de novembre, l'import hipotecat apuja un 40,4% i passa de 204,2 milions l'any passat a 287 milions enguany. Aquest mes, doncs,

L'EURIBOR A DOTZE MESOS CONTINUA SENSE PRESENTAR SÍMPTOMES DE RECUPERACIÓ

Gràfic 14. Evolució dels tipus d'interès i hipoteques

Font: BE, Euribor, INE, elaboració pròpia

l'import mitjà de les hipoteques és de 204,8 milers d'euros (un -9,6% interanual). Quant als habitatges, en el mes de novembre del 2021 se subscriuen 863 hipoteques, la qual cosa suposa un increment significatiu d'un 32,4% respecte d'un any enrere, per un import de 182,1 milions d'euros, un 27,9% més amb relació a l'any anterior, que en aquest cas resulta un import mitjà per hipoteca de 210,9 milers d'euros (-9,5 %).

En el tercer trimestre del 2021, els dipòsits a entitats bancàries a l'arxipèlag balear sumen 30.251,4 milions d'euros i representen un ascens d'un 8,6% amb relació al trimestre anterior i, a més, en termes interanuals, suposa un augment d'un 10,8%. D'altra banda, els dipòsits de les Illes Balears representen un 2,1% sobre el total nacional. Els dipòsits de les Illes Balears es divideixen entre els de les administracions públiques (en aquest trimestre, un 7,3% del total) i els del sector privat (el 92,7% restant). Els dipòsits de les administracions públiques (2.206,7 milions d'euros) experimenten un augment interanual del 36,8%. Els dipòsits del sector privat, que sumen 28.044,8 milions d'euros, s'incrementen un 9,1%, en comparació amb el mateix trimestre de l'any anterior.

Pel que fa el crèdit concedit a les Illes Balears en els darrers períodes (dada de caràcter trimestral), continua amb una tendència ascendent i, en el tercer trimestre del 2021, augmenta un 4,8%, en termes interanuals. El volum total del crèdit arriba a 33.940,5 milions d'euros, el 90,9% dels quals correspon a altres sectors residents (-1,2% de baixada interanual) i el 9,1% restant correspon a les administracions públiques (un 160,9% d'augment interanual).

Quant al crèdit concedit a les administracions públiques de les Illes Balears, aquesta forta pujada s'explica majoritàriament per la implementació de mesures econòmiques per pal·liar els efectes negatius provocats per la pandèmia i activar l'economia, amb la finalitat de recuperar la senda de creixement anterior a la crisi. Amb relació al crèdit total nacional, el concedit a les Illes Balears representa en aquest trimestre un 2,7%. Del crèdit total nacional, el concedit a Espanya, la major part també es destina al finançament dels altres sectors (93,3%) i la resta al finançament de les administracions públiques (6,7%). En termes globals, el crèdit en el conjunt d'Espanya s'ha incrementat respecte de l'any anterior en un 1,1%.

LA RÀTIO DE MOROSITAT CONTINUA AMB LA TENDÈNCIA A LA BAIXA PER LES MESURES IMPLEMENTADES TANT PEL SECTOR PÚBLIC COM PEL PRIVAT PER REDUIR ELS EFECTES DE LA CRISI SANITÀRIA

El nombre de crèdits dubtosos d'empreses i llars sobre els préstecs concedits s'ha anat reduint gradualment des de l'inici del 2014. Així, en el tercer trimestre del 2021, per al conjunt d'Espanya, el seu volum suma 52.825,6 milions d'euros, que equival a una reducció, en termes interanuals, d'un 5,6%, i la ràtio de morositat del sector privat és d'un 4,4%, la qual cosa suposa una davallada de 0,2 punts percentuals respecte a la dada del tercer trimestre del 2020 (4,6%).

4.5 Altres Serveis

Taula 35. Ocupats en altres serveis

Illes Balears		Darrera dada	Variació interanual (%)	Cicle-tendència T _{t-12} (%)	
Activitats sanitàries i serveis socials	gener	42.647	3,3	↗	3,4
Mallorca	gener	36.557	3,4	↗	3,6
Menorca	gener	2.188	2,0	↗	2,4
Eivissa	gener	3.726	2,4	↗	2,9
Formentera	gener	114	3,6	↗	2,4
Altres serveis socials	gener	22.929	7,2	↗	7,7
Mallorca	gener	18.290	7,8	↗	8,2
Menorca	gener	1.573	1,2	↗	2,2
Eivissa	gener	2.794	6,7	↗	8,0
Formentera	gener	126	6,8	↗	6,1
Administració pública	gener	22.963	0,3	→	0,2
Mallorca	gener	18.446	0,4	→	0,3
Menorca	gener	2.375	1,1	→	1,2
Eivissa	gener	1.751	-3,2	↘	-3,2
Formentera	gener	387	4,6	↗	5,0
Educació	gener	27.544	5,7	↗	5,9
Mallorca	gener	25.251	5,6	↗	5,9
Menorca	gener	930	8,8	↗	8,8
Eivissa	gener	1.313	5,2	↗	4,9
Formentera	gener	16	0,0	↘	-4,5
Serveis de la llar	gener	10.634	-1,7	→	-1,5
Mallorca	gener	8.367	-2,6	↘	-2,3
Menorca	gener	553	-0,2	→	-0,2
Eivissa	gener	1.663	2,3	↗	2,5
Formentera	gener	50	4,2	↗	6,5

Font: TGSS

Segons les dades publicades per l'IBESTAT referents als indicadors d'activitat del sector dels serveis (IASS), en el mes de desembre de 2021, l'índex de la xifra de negoci reflecteix una variació interanual positiva (28,4%), amb el mateix signe que l'índex d'ocupació, que mostra una variació d'un 7,3%, en comparació amb el mateix mes de 2020. Per una part, la variació interanual de l'índex de la xifra de negocis dels serveis empresarials a les Illes Balears augmenta fins a un 7,7% en activitats professionals, científiques i tècniques, i també hi ha un creixement d'un 202,1% en activitats administratives i serveis auxiliars. Per l'altra, l'índex d'ocupació presenta ambdós resultats en positiu: en la primera activitat presenta una variació interanual del 5,5% i, en el cas de la segona, del 6,2%. Aquestes xifres evidencien una millora de les conseqüències provocades per la crisi de la COVID-19 en el teixit empresarial de les Illes Balears respecte de l'any anterior.

En el **mercat immobiliari**, en el mes de gener de 2022, el nombre d'empreses i de treballadors afiliats a la Seguretat Social s'eleva amb relació a l'any anterior. Així, en aquest mes hi ha 1.496 comptes de cotització inclosos en les activitats immobiliàries a les Illes Balears, un 4,6% més que en el mateix mes de 2021. Aquest creixement, en termes interanuals, és generalitzat a totes les illes: Mallorca, un 3,3%; Menorca, un 6,7%; Eivissa, un 8,4%, i Formentera, un 18,2%. Pel que fa a l'afiliació, en el mes de gener d'enguany, hi ha 5.625 persones afiliades en aquesta activitat, dada que representa un avenç d'un 7,0% respecte d'un any enrere. En aquest cas, tenen signe positiu les variacions de les illes de Mallorca, amb un 7,2%; Menorca, amb un 5,0%; Eivissa, amb un 7,5%, i Formentera, amb un 6,5%.

En el mes de gener de 2022 es comptabilitzen 42.647 persones afiliades a **activitats sanitàries i serveis socials** a les Illes Balears, fet que representa un augment interanual del 3,3%, i continua així la senda de creixement iniciada en 2013, només interrompuda entre juny i agost de 2020. Totes les illes presenten augments dels ocupats en aquesta activitat respecte de l'any anterior, de forma més accentuada a Formentera (3,6%), seguida de Mallorca (3,4%), Eivissa (2,4%) i Menorca (2,0%). L'illa de Mallorca concentra el 85,7% d'afiliats en aquest sector. Aquesta activitat, a diferència de la majoria, ha resultat afavorida per la crisi del coronavirus, atès l'increment de la demanda de personal sanitari i de serveis socials. Segons les dades publicades per l'IB-SALUT, en el mes de desembre de 2021, el nombre de pacients pendents d'una primera visita assoleix les 60.595 persones, xifra que se situa un 54,0% per sobre de la de l'any anterior. Des del mes de març d'enguany, la taxa de variació interanual mostra resultats amb signe positiu, la qual cosa suposa un increment significatiu dels pacients a l'espera d'una primera visita respecte de les dades d'un any enrere. Si només es té en compte el nombre de pacients pendents d'una primera visita en un període de demora superior a seixanta dies, hi ha 21.164 persones, mentre que en el mateix mes de l'any 2020 eren 8.606 persones. Això suposa un augment del 145,9%. Per contra, la demora mitjana en nombre de dies ha passat en el darrer any de 57,0 a 46,0 dies, la qual cosa suposa una reducció que se situa en el -19,3%.

També, en aquest mes, creix el nombre de pacients pendents d'una intervenció quirúrgica, que és de 14.412 persones (un 24,1% de variació interanual). En canvi, decreix el nombre de dies d'espera per ser intervingut (-0,9%), que passa de 135,3 dies de mitjana a 133,96 dies un any després. En el cas de pacients pendents d'una intervenció quirúrgica en un període de demora superior a 180 dies, augmenta el nombre en un 8,4% i passa de 3.099 a 3.358 pacients en un any.

En definitiva, respecte del mes de desembre de 2020, s'ha produït un increment del nombre de pacients pendents d'una intervenció quirúrgica, encara que s'ha rebaixat el nombre de dies d'espera. L'evolució d'aquests indicadors està clarament relacionada amb la tensió que està provocant la COVID-19 en el sistema sanitari i s'espera que aquesta evolució continuï millorant positivament a mesura que avanci la vacunació, tant pel nombre de persones vacunades com per l'eficàcia de les vacunes, sempre que la població apliqui responsablement les mesures de prevenció aprovades pel Govern balear.

En el mes de gener de 2022 hi ha 22.929 persones afiliades al conjunt d'activitats que formen la branca d'**altres serveis socials** a les Illes Balears, amb una taxa de variació interanual per al conjunt balear d'un 7,2%. Per illes, el nombre d'afiliats en aquesta branca d'activitat creix de manera generalitzada: a Mallorca (7,8%), seguida de Formentera (6,8%), Eivissa (6,7%) i Menorca (1,2%). A més, cal ressenyar que l'afiliació en aquesta branca va recuperar la senda positiva en el mes de juny de 2021, després de més d'un any de caigudes.

Pel que fa a l'**Administració pública** (serveis generals), en el mes de gener de 2022 hi ha 22.963 persones d'alta en la Seguretat Social, un 0,3% més que en el mateix mes de l'any anterior per al conjunt de les Illes Balears. L'afiliació d'aquesta branca augmenta a totes les illes, menys a Eivissa. Per ordre descendent de la taxa interanual se situen Formentera (4,6%), Menorca (1,1%), Mallorca (0,4%) i Eivissa (-3,2%). L'illa de Mallorca concentra el 80,3% de l'afiliació.

En el sector de l'**educació** es comptabilitzen 27.544 treballadors d'alta en la Seguretat Social en el mes de gener de 2022, xifra un 5,7% superior a la del mateix mes de 2021. L'ocupació en aquest sector creix gairebé a tot l'arxipèlag balear respecte de l'any anterior. En un primer escaló de la taxa interanual se situa Menorca (8,8%) i en un segon, Mallorca (5,6%) i Eivissa (5,2%). A Formentera no hi ha variació (0,0%). L'illa de Mallorca aglutina el 91,7% del total d'ocupats en el sector educatiu.

EL NOMBRE DE PERSONAL EDUCATIU CONTINUA AMB UNA TENDÈNCIA A L'ALÇA DES DE 2013

Finalment, pel que fa a l'afiliació dels **serveis de la llar**, en el mes de gener de 2022 aquesta se situa en 10.634 persones en el conjunt balear, un 1,7% menys respecte del gener de l'any passat. La variació interanual es frena a l'illa de Mallorca (-2,6%) i a Menorca (-0,2%), contràriament al que succeeix a la resta de les illes. Per ordre descendent, es troben Formentera (4,2%) i Eivissa (2,3%). En aquest cas, l'illa de Mallorca concentra el 78,7% dels afiliats.

Taula 36. Empreses de les Illes Balears

Illes Balears	Darrera dada	Var. interanual (%)	Cicle-tendència T _{t-12} (%)
NOMBRE D'EMPRESSES (DIRCE)	2021	98.120	-1,9
Sense assalariats.	2021	54.017	-3,8
1 a 9	2021	40.071	1,8
Més de 10	2021	4.032	-9,9
DEMOGRAFIA EMPRESARIAL (TGSS)			
Empreses a final de període *	4t trim	37.454	3,8
Illes Balears	4t trim	35.364	3,7
Mallorca	4t trim	26.671	3,7
Menorca	4t trim	2.968	2,8
Eivissa	4t trim	5.372	4,5
Formentera	4t trim	353	0,3
Altes *	4t trim	1.864	18,7
Illes Balears	4t trim	1.758	17,7
Mallorca	4t trim	1.364	19,8
Menorca	4t trim	110	-8,3
Eivissa	4t trim	260	18,2
Formentera	4t trim	24	71,4
Baixes *	4t trim	7.324	10,6
Illes Balears	4t trim	7.182	10,3
Mallorca	4t trim	4.410	7,9
Menorca	4t trim	721	7,3
Eivissa	4t trim	1.712	16,5
Formentera	4t trim	339	21,1

Font: INE, MTMSS i lbestat

* Inclou empreses amb domicili del compte de cotització principal a una altra comunitat autònoma.

Les empreses registrades a les Illes Balears sumen un total de 98.120, l'1 de gener de 2021, la qual cosa representa 80,4 empreses per cada mil habitants, segons el Directori Central d'Empreses (DIRCE) de l'INE. La creació d'empreses sofreix una davallada en termes interanuals (-1,9%), amb 1.902 empreses menys que l'any anterior. Al conjunt d'Espanya també decreixen (-1,1%). La xifra a les Illes Balears suposa una davallada després de creixements consecutius des de l'any 2014, mentre que en l'àmbit estatal el nombre d'empreses de 2021 es manté per sota del nivell de 2008.

El sector empresarial de les Illes Balears es caracteritza pel predomini de les empreses petites, les conegudes com a micropimes. De fet, les empreses amb nou o menys treballadors representen el 95,9% del teixit empresarial illenc. L'any 2021 el nombre d'empreses ha disminuït en termes interanuals a gairebé tots els estrats d'assalariats, menys a les empreses amb entre un i nou assalariats.

Més detalladament, les empreses sense cap assalariat, que representen més de la meitat del total (54,0%), disminueixen un 3,8% l'any 2021 respecte de l'any anterior. Les empreses entre un i nou assalariats, que sumen 40.071 empreses, s'incrementen gairebé dos punts percentuals (1,8%). Ara bé, el tram que més disminueix és el de més de deu assalariats (-9,9%).

El nombre total d'empreses inscrites en la Seguretat Social a les Illes Balears en el quart trimestre de 2021 és de 37.454, un 3,8% més que en el mateix període de 2020, segons la demografia de les empreses inscrites en la Seguretat Social que presenta l'bestat. Es tracta del tercer trimestre consecutiu en què es produeix un increment, després de cinc trimestres amb descensos significatius causats per la pandèmia per coronavirus de 2019-2022. La distribució de les empreses per illa està encapçalada per Mallorca (26.671 empreses), seguida per Eivissa (6.824 empreses), Menorca (3.578 empreses) i Formentera (668 empreses).

En termes interanuals, totes mostren augments del nombre d'empreses d'alta. Destaquen els increments d'Eivissa (4,5%) i Mallorca (3,8%), ambdós per sobre els de Menorca (2,8%) i Formentera (0,3%).

Continuant amb la demografia d'empreses, en el quart trimestre de 2021 s'han obert 1.864 negocis, mentre que n'han tancat 7.324, de manera que les baixes superen les altes. La distribució sectorial d'altres i baixes reproduïx l'estructura econòmica de les Illes Balears, amb més pes dels serveis, seguits de la construcció, l'hostaleria, la indústria i l'agricultura. De les 1.864 altes, 1.248 corresponen al sector dels serveis; 488, a la construcció; 279, a l'hostaleria; 83, a la indústria, i 45, a l'agricultura i pesca. Quant a la diferència entre altes i baixes del quart trimestre, només en el sector de la construcció obren més empreses que no es tanquen, atès que les baixes superen les altes en la resta d'activitats i especialment en els serveis (5.367 baixes més que no altes).

Pel que fa a la variació relativa respecte d'un any enrere, s'observa un creixement tant de les altes (18,7%) com de les baixes (10,6%). Els grans sectors econòmics incrementen el dinamisme empresarial i a tots augmenten les altes. Destaca la taxa interanual del transport (93,0%) i la de l'hostaleria (29,7%). Quant a les baixes, sols augmenten a un sector, la indústria (5,7%), i cauen les baixes a la resta de sectors, especialment al transport (-19,0%) i a l'agricultura (-11,4%).

LA CONSTITUCIÓ DE SOCIETATS MERCANTILS A LES ILLES BALEARS CREIX UN 33,0% EN L'ACUMULAT DE GENER A DESEMBRE DE 2021, AIXÍ COM EL CAPITAL SUBSCRIT

A continuació, s'analitza el dinamisme empresarial a les Illes Balears, mesurat com el nombre de societats mercantils constituïdes. Segons dades de l'IBestat, el nombre de societats mercantils constituïdes a les

Illes Balears en el mes de desembre de 2021 és de 310, un 59,0% més que en el mateix període de l'any passat. En termes acumulats, de gener a desembre, el nombre de societats mercantils constituïdes creix un 34,9% en comparació amb el mateix període de l'any anterior. En el conjunt d'Espanya, en el mes de desembre, les societats mercantils experimenten un increment (9,4%).

Pel que fa al capital subscrit de les societats de les Illes Balears, aquest s'ha reduït de manera destacable de gener a desembre de 2021. Així, a les Illes Balears suma 193,5 milions d'euros, un 5,5% menys que en el mateix període de l'any 2020. Amb relació al nombre de dissolucions anual de 2021 (1.010 societats), creixen un 16,6% respecte al mateix període de l'any anterior. D'aquestes dissolucions, 852 són de caràcter voluntari; 99, per fusió, i les 59 restants, per altres motius. En el conjunt nacional el nombre de dissolucions també augmenta en l'acumulat de l'any (16,6%), en comparació amb l'any anterior.

Com a indicador avançat de les baixes en la demografia empresarial, es pot emprar el nombre de deutors en concurs de creditors, segons les dades presentades pel Col·legi Oficial de Registradors d'Espanya. A les Illes Balears n'hi ha 14 en el quart trimestre de 2021. Els concursos en l'àmbit nacional mostren un total de 2.377 en els mesos d'octubre a desembre de 2021. Dels processos concursals a les Illes Balears, sis corresponen a empreses, totes de responsabilitat limitada, i la resta són persones físiques sense activitat empresarial (tres) o amb activitat empresarial (cinc). Entre les empreses concursades, la majoria es dediquen als serveis (66,7%) i a les empreses del sector de la construcció (33,3%). Per xifra de negoci, les empreses amb una facturació de fins a mig milió (dues empreses) són les més damnificades. Per volum de treballadors, la meitat de les empreses concursades tenen entre sis i quaranta-nou assalariats i un terç, entre tres i cinc assalariats.

IV. DEMANDA

1 Preus de consum

Taula 37. Evolució de l'IPC gener 2022 (Base 2021)

Evolució de l'IPC. Gener 2022	Evolució anual		Evolució mensual	
	Variació interanual	Influència	Variació mensual	Repercussió mensual
Índex general	6,0	-	-0,2	-
Aliments i begudes no alcohòliques	4,9	-0,063	0,4	0,077
Begudes alcohòliques i tabac	1,5	-0,018	0,0	0,001
Vestit i calçat	3,8	0,173	-10,9	-0,583
Habitatge, aigua, electricitat, gas i altres combustibles	17,0	-0,663	-0,6	-0,093
Mobles, articles de la llar i articles per al manteniment corrent de la llar	3,5	0,033	0,9	0,058
Sanitat	3,6	0,006	0,3	0,014
Transport	10,0	0,069	1,9	0,274
Comunicacions	-0,5	-0,013	0,2	0,008
Oci i cultura	1,2	-0,045	-0,7	-0,044
Ensenyament	2,0	0,001	0,1	0,001
Restaurants i hotels	2,2	0,020	0,1	0,016
Altres béns i serveis	1,4	0,025	0,4	0,028
Inflació subjacent	2,5	-	-0,4	-

Font: INE i elaboració pròpia

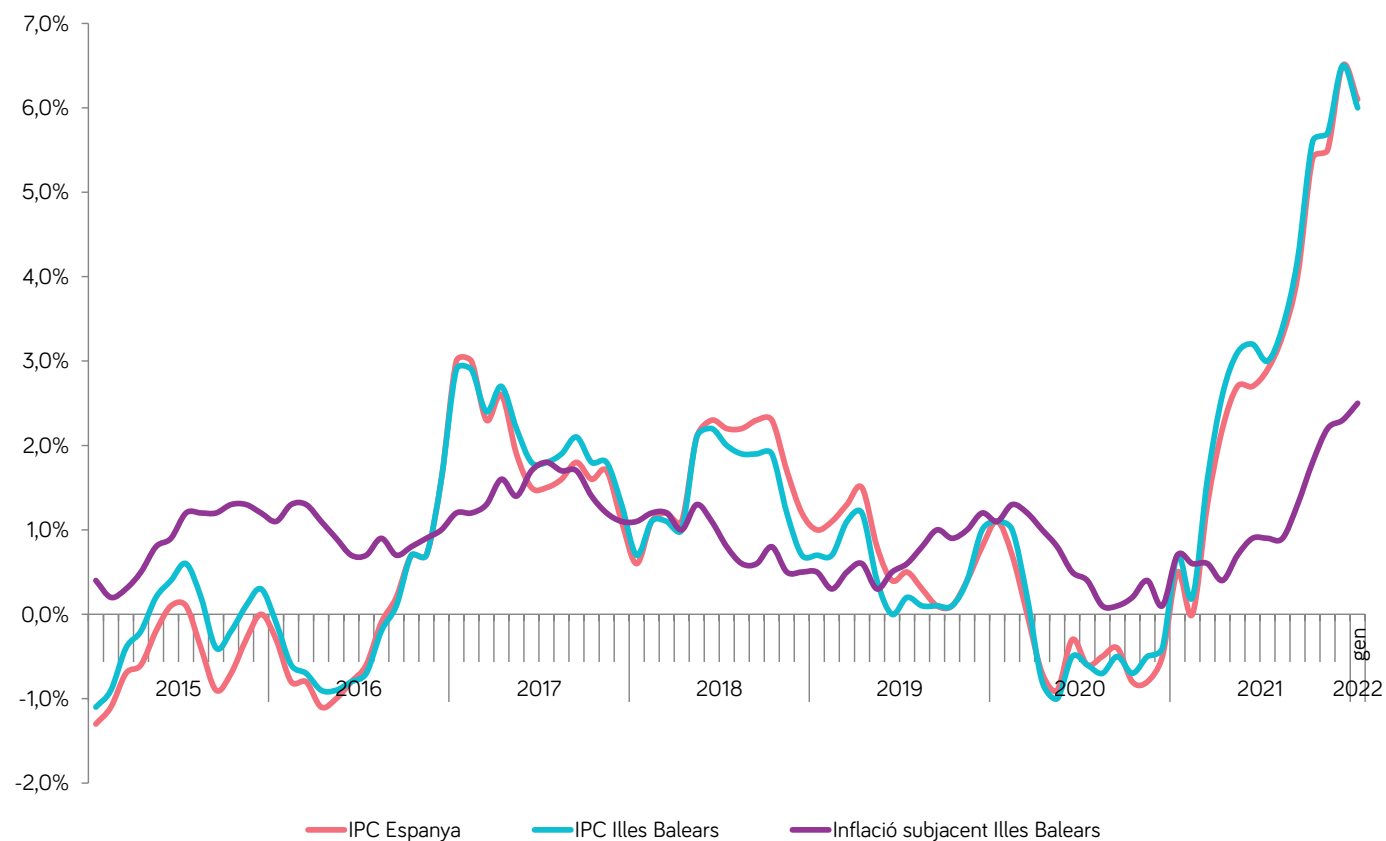
Amb l'inici de l'any, l'INE implanta una nova base per al principal indicador de preus (IPC base 2021) i hi introdueix uns canvis que afecten la composició de la cistella de la compra, l'estructura de ponderacions i la metodologia del tractament dels preus.

La inflació del mes de gener redueix lleugerament el ritme de creixement tant a les Illes Balears com a Espanya. Amb tot, la taxa interanual de l'IPC de les Illes Balears encara registra un valor molt alt i se situa en un 6,0%, 0,5 punts percentuals menys que en el mes de desembre i, per primera vegada en disset mesos, inferior en una dècima al registre del conjunt d'Espanya (6,1%). A l'arxipèlag, el grup amb més influència en la disminució de la taxa interanual és l'habitatge, aigua, electricitat i gas, amb una repercussió de -0,663 punts percentuals. En sentit contrari, aquest mes influeixen a l'alça el vestit i calçat (amb 0,173 punts percentuals) i, en menor mesura, el transport, amb 0,069 punts percentuals.

A les Illes Balears, exceptuant-ne el de comunicacions (-0,5%), que continua a la baixa, tots els grups de consum mantenen la taxa interanual en positiu. Destaquen, ja de forma regular en els darrers mesos, les pujades dels grups d'habitatge, aigua, electricitat, gas i altres combustibles (17,0%) i de transport (10,0%). També és ressenyable l'evolució a l'alça que segueixen els grups d'aliments i begudes no alcohòliques (4,9%) i de vestit i calçat (3,8%), sanitat (3,6%) i mobles i articles de la llar (3,5%). Els increments en la resta de grups són més moderats.

D'altra banda, la inflació subjacent també experimenta un repunt de dues dècimes i se situa a les Illes Balears en un 2,5% interanual, el valor més alt d'ençà del mes de febrer de 2013. El diferencial (3,5 punts) amb l'índex general és ampli, però s'ha reduït la distància en 0,7 punts percentuals. A Espanya, la inflació subjacent avança 0,3 punts percentuals i se situa en un 2,4% interanual.

Gràfic 15. Variació interanual de l'Índex de Preus de Consum

Font: INE

La variació interanual de l'índex de preus harmonitzat (IPCH) d'Espanya del primer mes de l'any és del 6,2%. Per la seva part, la inflació de la zona euro del mes de gener arriba al seu valor més alt de tota la sèrie cronològica que començà l'any 1997 i la taxa de variació interanual queda

en un 5,1%, una dècima més que la registrada en el mes de desembre. Finalment, d'acord amb l'indicador avançat del mes de febrer, la inflació estimada a Espanya se situa en el 7,4%.

2.1 Consum intern

Taula 38. Indicadors de consum

	Darrera dada		Variació interanual (%)	Variació cicle-tendència T _{t-12} (%)	
Índex del comerç al detall (preus constants de 2015)	octubre	107	6,5	↗	7,8
Matriculació de turismes¹	gener	982	18,2	↗	9,9
Mallorca	gener	457	-26,8	↘	-14,8
Menorca	gener	45	4,7	↘	-21,2
Eivissa	gener	133	26,7	↗	13,2
Formentera	gener	5	25,0	→	0,0
Energia elèctrica facturada en el sector residencial (MWh)	desembre	219.743	-5,3		-
Mallorca	desembre	165.874	-4,3		-
Menorca	desembre	18.295	-8,3		-
Eivissa	desembre	33.584	-7,6		-
Formentera	desembre	1.892	-13,3		-
Consum de carburants d'automoció (quilolitres)	gener	43.781	10,9	↗	8
Mallorca	gener	35.071	11,7	↗	7,1
Menorca	gener	2.723	1,4	↗	2,5
Pitiüses	gener	5.987	11,2	↗	5,7

Font: CLH, DGT, INE i elaboració pròpia

¹ No s'inclouen els destinats a lloguer

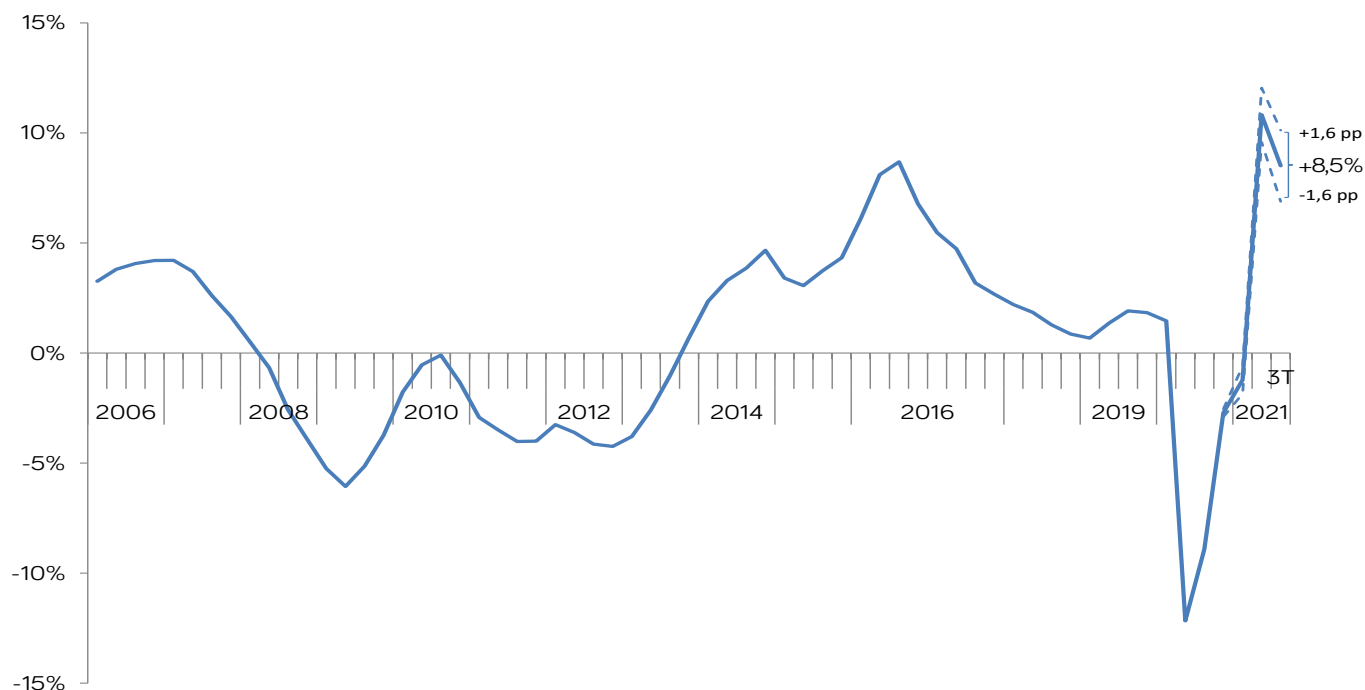
La Direcció General de Model Econòmic i Ocupació calcula l'indicador sintètic de consum final de les Illes Balears. Es tracta d'una operació estadística de síntesi de les principals magnituds relacionades amb la despesa realitzada per les llars de l'arxipèlag. En el tercer trimestre de 2021, l'índex presenta una taxa interanual del 8,5% i manté així el dinamisme que inicià el trimestre anterior. En termes inter trimestrals, l'indicador sintètic de consum final presenta una pujada de l'1,9%. Les dades corresponents al quart trimestre de 2021, com també les del conjunt de l'any 2021 es coneixeran a final del mes de març.

D'acord amb les dades de la Comptabilitat Nacional Trimestral d'Espanya, ajustada d'efectes estacionals i de calendari, en el darrer trimestre de 2021 s'acceleren tant el consum privat com el públic, de manera que, en el cas del primer, s'aproximen al nivell assolit l'any 2019 i, en el cas del segon, com s'ha observat en tots els trimestres de 2021, el superen àmpliament. Així, la **despesa en consum final** a preus corrents del quart trimestre (238,1 mil milions d'euros) registra una taxa de variació interanual del 6,0%, 1,1 punts percentuals superior al volum registrat en el tercer trimestre. La despesa en consum final de les llars és el component més rellevant de la demanda interna. Aquest trimestre presenta el creixement més intens (6,3%) i arriba a 168,9 mil milions d'euros. La despesa final de les administracions públiques, amb un volum de 66,0 mil milions d'euros, repunta fins al 5,4%. Finalment, el component amb menys pes, la despesa de les institucions sense ànim de lucre al servei de les llars (ISFLSH), també segueix a l'alça, però amb registres molt més moderats (1,0%). Per a una anàlisi des de la perspectiva de preus constants, vegeu-ne en aquesta mateixa publicació l'apartat I.3, dedicat al context d'Espanya.

Tot i que en els dos darrers mesos de 2021 l'evolució de la confiança i les expectatives dels consumidors perd part de la vitalitat mostrada d'ençà del mes de març, en el mes de gener d'enguany l'indicador espanyol de **confiança dels consumidors** (ICC) recupera 8,0 punts percentuals i se situa en un 89,3. Aquest fet s'explica sobretot pel millor comportament d'un dels seus components, l'índex d'expectatives, que recupera 12,3 punts respecte del valor de desembre. En canvi, respecte d'un any enrere, és l'índex de situació actual el que guanya més terreny (40,7 punts), mentre que l'índex general en recupera 33,6. Expressada en taxa de variació, la dada del mes de gener suposa un avanç interanual d'un 60,3%. Si desagregam els dos components de l'ICC, resulta més notòria la progressió de la valoració de la situació actual (123,7%) que no la valoració de les expectatives per als propers sis mesos (33,7%).

La **matriculació de vehicles** en el darrer semestre de 2021, a diferència del fort creixement observat de març a juny, decau gradualment tant a les Illes Balears com a Espanya. No obstant això, en el mes de gener d'enguany, el darrer mes amb dades disponibles, s'observa un canvi de tendència. A les Illes Balears la matriculació de turismes, sense incloure-hi els destinats a lloguer, s'incrementa un 18,2% interanual (982 unitats, si s'hi sumen també els que no tenen cap illa assignada). Només a Mallorca, amb 457 turismes, es registra una minva de matriculacions (-26,8%), atès que a totes les altres illes augmenten, especialment a Eivissa (133 turismes i un creixement d'un 26,7%). A Espanya, les matriculacions del gener (48.117 turismes) apugen gairebé un 11,0%. Quant a les motoritzacions alternatives, la matriculació de turismes elèctrics a les Illes Balears durant 2021 (830 vehicles) creix poc més d'un 53,0% i representa el 3,3% de

Gràfic 16. Variació interanual de l'indicador sintètic de consum (bandes de fluctuació al 95% de confiança)

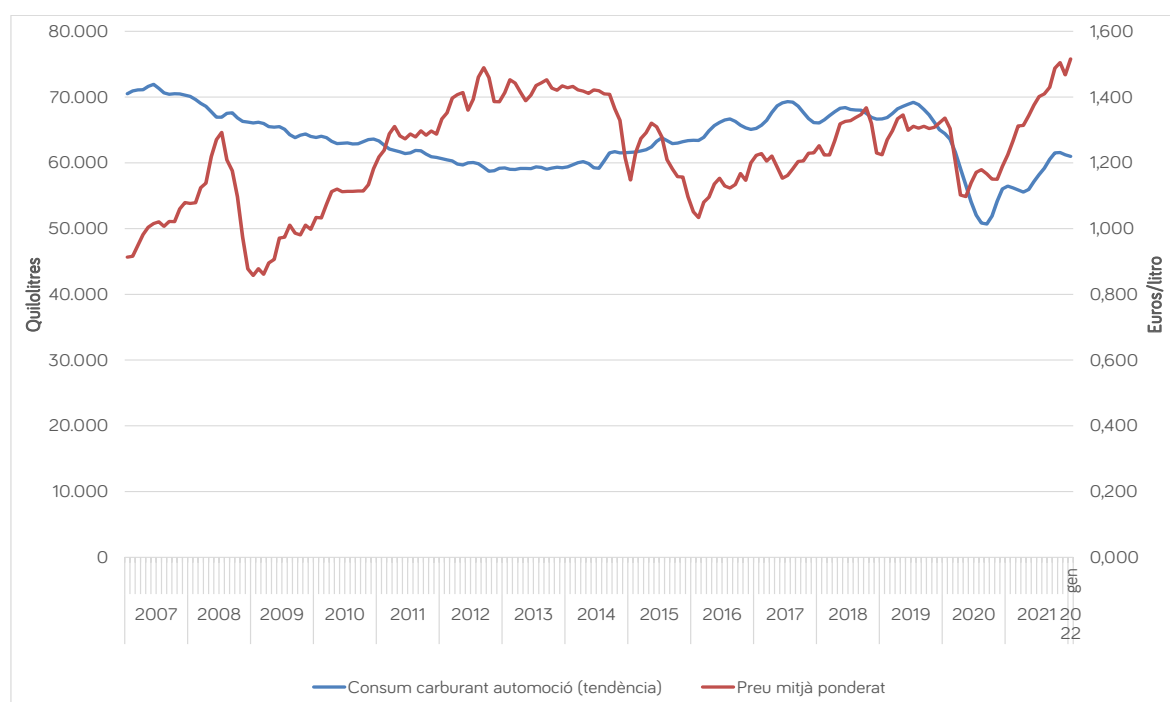

totes les inscripcions. A Espanya aquest augment no és tan intens i se situa en un 24,2%. En el mes de gener, es dispara la matriculació de turismes elèctrics tant a les Illes Balears com a Espanya, amb variacions interanuals del 237,0% i el 215,0%, respectivament.

EN EL MES DE GENER ES DISPARA LA MATRICULACIÓ DE TURISMES ELÈCTRICS A LES ILLES BALEARS AMB UN 237,0%

Com ja s'ha descrit en l'apartat corresponent, les **ventes del comerç al detall** del mes de desembre no presenten un bon balanç i, després de nou mesos a l'alça, baixen un -2,6% interanual. També la **facturació elèctrica** en el sector residencial es contreu significativament i, en el mes de desembre, se situa en un -5,3% respecte d'un any enrere, amb baixades a totes les illes, molt especialment a Formentera (-13,3%) i Menorca (-8,3%). De la mateixa manera, d'acord amb les darreres dades disponibles i malgrat que el mes de gener ha estat un mes amb temperatures inferiors a la mitjana, la **demande d'energia elèctrica** es redueix un -1,3% en el conjunt de l'arxipèlag.

Gràfic 17. Consum i preu dels carburants de l'automoció (benzina 95 i gasoil A) a les Illes Balears

D'altra banda, també en el mes de desembre i segons les dades publicades per la Corporació de Reserves Estratègiques de **Productes Petrolífers** (CORES), la demanda total d'aquests productes en el conjunt de l'arxipèlag (incloent-hi les benzines, els gasoils i el fueloil BIA) és de 59,3 milers de tones, un 14,7% més que en el darrer mes de 2020. És destacable, tot i que el mes de desembre no va ser especialment fred, la forta pujada en el consum de gasoil de tipus C, d'ús específic per a calefacció. Tenint en compte només els carburants per a automoció, l'increment és més moderat (5,1%). Les dades acumulades de gener a desembre (766,0 milers de tones) registren, respecte de les de 2020, una pujada d'un 18,1% atribuïble, principalment, a l'increment del 20,1% del consum de carburants per a automoció (representen un poc més de tres quartes parts del total). En el conjunt d'Espanya, en el període esmentat, el consum total de productes petrolífers (34,1 milions de tones) s'incrementa, respecte de 2020, un 10,9%. A Espanya el pes dels carburants per a automoció amb relació al total és major que a les Illes

Balears (gairebé arriba al 80,0%) i la seva variació interanual se situa en un 14,0%.

EL CONSUM DE CARBURANTS D'AUTOMOCIÓ EN EL MES DE GENER S'INCREMENTA UN 11,0%

Altrament, si consideram una altra font d'informació, en concret les dades de la companyia de transport i emmagatzematge de productes petrolífers CLH, el consum de carburant d'automoció no sembla acusar la forta pujada dels preus i, en el mes de gener d'enguany, arriba a 43.781 quilolitres en el conjunt de les Illes Balears, gairebé un 11,0% més que un any enrere. Per illes, les Pitiüses i Mallorca registren els increments més importants, en ambdós casos per sobre de l'11,0%, mentre que Menorca presenta una pujada més moderada (1,4%).

2.2 Consum de no residents

Taula 39. Enquesta de despesa turística (EGATUR)

Darrera dada			Variació interanual (%)	Acumulat		Variació interanual (%)	Cicle-tendència T ^t _{t-12} (%)	
Despesa total (milions d'€)	des	162,7	288,0	gen-des	8.768,0	227,3	↗	18,0
Mallorca	des	139,2	302,3	gen-des	6.088,5	236,0	↗	24,8
Menorca	des	4,6	48,6	gen-des	864,5	140,5	→	0,3
Pitiüses	des	18,9	347,6	gen-des	1.815,0	257,9	↗	99,5
Despesa mitjana per persona (€)	des	854,1	23,8	gen-des	1.010,0	17,4	↗	17,4
Mallorca	des	886,8	26,4	gen-des	1.047,9	17,8	↗	14,9
Menorca	des	569,3	-8,5	gen-des	888,5	11,3	→	0,7
Pitiüses	des	743,5	13,9	gen-des	956,4	18,4	↗	5,9
Despesa mitjana diària (€)	des	108,0	30,4	gen-des	140,7	24,2	↗	33,7
Mallorca	des	111,5	31,9	gen-des	142,8	24,9	↗	31,5
Menorca	des	97,8	55,6	gen-des	120,9	32,8	↗	42,8
Pitiüses	des	89,6	0,2	gen-des	145,0	9,9	↗	11,4

Font: Ibestat

La despesa total acumulada de 2021 efectuada pels turistes a les Illes Balears augmenta en termes interanuals un 227,3% fins a arribar als 8.767,9 M€. El mercat estranger presenta un augment de la despesa (295,5%) amb un volum nominal de 7.271,8 M€. El turisme alemany és el mercat emissor que ha fet el major desembors en els dotze mesos de l'any (2.620,1 M€), amb un increment del 264,4% respecte al mateix període de l'any anterior. En segon lloc, per volum nominal, se situa el mercat britànic, amb 1.192,9 M€ i un increment del 394,3% interanual. El mercat nacional ha incrementat la despesa respecte al mateix període de l'any anterior (78,1%) per arribar als 1.496,1 M€. Així, s'ha recuperat el 90,1% de la despesa que els turistes nacionals varen desemborsar l'any 2019. Per illes, el 69,4% del total de la despesa dels turistes es fa a l'illa de Mallorca, atès que és la major de les illes. En termes relatius, l'illa de Menorca és on menys s'incrementa l'import total (140,5%), seguit de Mallorca (236,0%) i les Pitiüses, que és on creix més, amb un 257,9%.

LA DESPESA TURÍSTICA A LES ILLES BALEARS L'ANY 2021 SUPERA AMB ESCREIX EL TRIPLE DE L'ANY ANTERIOR

Quant a la **despesa mitjana diària** i a la **despesa mitjana per persona**, es registren increments en l'acumulat de 2021. La primera magnitud augmenta en termes interanuals un 24,2%, per arribar als 140,7 euros per persona i dia, i la segona magnitud augmenta en un 17,5%, i arriba a 1.010,0 euros. La despesa mitjana per persona dels turistes nacionals (634,6 €) es troba lluny de la que fan els estrangers (1.150,0 €). En tots els casos, si comparam aquestes dades amb les del mateix període de l'any 2019, es dona un augment d'un 6,6% per a la despesa mitjana per persona dels turistes nacionals i un augment del 6,0% per als turistes estrangers. Dels principals mercats emissors destaca la despesa per persona dels britànics (1.154,7 €), que han gastat 37,2 € més per persona que no els turistes alemanys al llarg de l'any 2021.

Si analitzam aquesta magnitud respecte al mateix període de l'any 2019, la despesa per persona dels britànics fou de 1.037,6 €, superior en 31,9 € al que han gastat els alemanys en el mateix període de 2019. Amb relació a aquestes dades també destaca l'illa de Mallorca, on la despesa mitjana per persona segueix sent la més alta de l'arxipèlag (1.047,9 €). En canvi, la despesa per persona i dia a Mallorca (142,8 €) és lleugerament inferior a la de les Pitiüses (145,0 €), mentre que la despesa per persona en aquest cas queda en els 956,4 €. En darrer lloc se situa Menorca, amb 888,5 € i 120,9 € de despesa mitjana per persona i despesa diària, respectivament.

La **despesa turística per tipus d'allotjament** l'any 2021 representa en el cas d'hotels i similars un 60,3% de la despesa total, mentre que l'any 2020 representava un 47,2% i en 2019, un 69,6%. L'acumulat l'any 2021 d'aquesta partida arriba als 5.286,5 M€ i augmenta un 318,4% respecte de l'any 2020. Els altres allotjaments de mercat diferents als hotels i similars representen un 22,5% de la despesa turística total de les Illes Balears i en aquest cas mostren un augment d'un 226,6%, en termes interanuals. El restant 17,2% es correspon als allotjaments que no són de mercat, pes que s'acosta als nivells de 2019, quan fou d'un 12,4%, mentre que en 2020 arribà a representar un 30,3%. L'acumulat fins al desembre de 2021 en allotjaments de no mercat arriba a 1.510,5 M€, amb un augment d'un 86,0%.

La **despesa realitzada amb targeta** en els terminals TPV de les Illes Balears (tant en compres com en retirada d'efectiu en els caixers automàtics) en el darrer trimestre de 2021 arriba als 2.923,9 M€, un 41,9% més que en el mateix període de l'any 2020 i un 7,9% per sobre del mateix trimestre de 2019. Aquest augment es dona principalment per la despesa que realitzen els espanyols, que s'ha incrementat un 89,9%. En canvi, la despesa amb targeta de titularitat estrangera ha disminuït (-16,5%). L'acumulat de l'any 2021 és de 12.229,11 M€ i representa un augment del 41,9% respecte del mateix període de l'any 2020, però encara per davall de la despesa que es va realitzar en el mateix període de l'any 2019 (-8,3%). La despesa domèstica amb targeta té un pes del 69,2% sobre la despesa total, a cavall entre el pes de la despesa total de 2020 (quan representava un 63,8%) i acostant-se a les xifres de 2019 (un pes del 73,1%). L'augment de l'import net respecte de l'any 2020 és d'un 53,9% per al cas de les targetes amb titularitat espanyola i supera amb un 2,5% els nivells de l'any pre pandèmic. Quant a la despesa internacional, aquesta arriba als 3.768,5 M€ i implica un augment del 20,9% de l'import net respecte de l'any 2020 (3.116,3 M€) i, encara que s'ha emprat menys la targeta (-17,5% d'operacions respecte a l'any passat), l'import mitjà d'aquestes operacions ha estat superior que l'any anterior. Així i tot, no s'han recuperat les xifres de l'any 2019, respecte del qual experimenta una caiguda que se situa en el -25,9%.

Taula 40. Compres i disposició d'efectiu realitzades amb tarjeta segons residència del titular

Illes Balears	Darrera dada	Variació interanual (%)		Variació acumulada de l'any	
Regne Unit	3r trim	473	200,4	↗	127,3
Alemanya	3r trim	426	121,8	↗	97,5
França	3r trim	260	146,9	↗	150,0
Holanda	3r trim	172	221,1	↗	227,3
Suïssa	3r trim	123	197,6	↗	202,3
Itàlia	3r trim	122	123,9	↗	124,2
Estats Units	3r trim	105	298,7	↗	118,4
Irlanda	3r trim	87	1.432,2	↗	687,9
Bèlgica	3r trim	58	191,9	↗	210,9
Dinamarca	3r trim	52	452,2	↗	367,1
Suècia	3r trim	50	257,6	↗	200,7
Portugal	3r trim	35	256,2	↗	162,6
Àustria	3r trim	34	238,1	↗	192,7
Rússia	3r trim	10	84,9	↗	24,8
Noruega	3r trim	7	331,5	↗	43,3
Resta	3r trim	175	211,5	↗	124,0
Total emeses a l'estranger	3r trim	2.192	187,2	↗	141,9

Font: Sistema de Tarjetas y Medios de Pago, S.A.

Taula 41. Indicadors d'inversió

Illes Balears	Darrera dada	Variació interanual (%)	Cicle-tendència T _{t-12} (%)
Societats mercantils creades	desembre 310	59,0	↗ 37,0
Augment net de capital (milers d'€) ¹	desembre -89.133	-219,2	→ 0,0
Centres de treball inscrits a la SS (règim general)	gener 38.028	3,0	↗ 3,0
Mallorca	gener 28.995	3,2	↗ 3,4
Menorca	gener 3.042	0,2	→ 1,7
Eivissa	gener 5.624	3,7	↗ 3,7
Formentera	gener 367	2,2	↗ 2,3
Import de noves hipoteques (milions d'€)	novembre 287	40,4	↗ 27,2
Mallorca	novembre 205	48,6	↗ 28,2
Menorca	novembre 22	56,1	↗ 41,4
Pitiüses	novembre 60	14,7	↗ 22,0
Dipòsits (milions d'€)	3r trim 30.251	10,8	↗ 8,4
Crèdits (milions d'€)	3r trim 33.940	4,8	↗ 4,3
Administracions públiques	3r trim 3.102	160,9	↗ 166,9
Altres sectors residents	3r trim 30.839	-1,2	→ -1,4
Matriculació de vehicles de càrrega ²	gener 172	-21,1	↘ -2,1
Matriculació de vehicles per a lloguer	gener 73	-84,6	↘ -62,0
Inversió estrangera (milions d'€)	3r trim 132	312,8	→ 1,7

Font: BE, DGT, INE, MINETUR, Ibestat i elaboració pròpia

¹ Capital de noves societats, més ampliacions de capital, menys reduccions de capital

² Camions, furgonetes, remolcs, tractors industrials, autobusos i vehicles especials

En el mes de desembre del 2021, el nombre de societats mercantils creades a les Illes Balears arriba a 310, les quals són íntegrament de responsabilitat limitada. Aquesta dada suposa un increment d'un 59,0% amb relació a les constituïdes en el mateix mes de l'any anterior. El capital subscrit és de 18,2 milions d'euros i representa un increment substancial, en termes interanuals, d'un 130,2%. El nombre de societats dissoltes (124) disminueix un 2,4%, en comparació amb el mateix mes de l'any anterior. A Espanya, aquest mateix mes, se'n constitueixen un total 8.394 (un 9,4% més que fa un any) i se'n dissolen 3.049 (2,4% més que en el mes de desembre del 2020). A les dades acumulades de l'any 2021, a l'arxipèlag balear, el nombre total de societats creades és de 3.467 i impliquen un ascens del 34,9% respecte del mateix període de l'any passat. Pel que fa al nombre acumulat de societats dissoltes aquest any (1.010), també s'incrementa (16,6%), de manera que el saldo restant (diferència entre les societats creades i les dissoltes) és de 2.457, un 44,2% superior al del mateix període del 2020. La creació de capital net al desembre d'enguany (la diferència entre, d'una banda, el capital subscrit per les noves societats més les ampliacions de les existents i, de l'altra, les reduccions de capital de societats ja creades) presenta un resultat negatiu, amb una reducció de 89,1 milions d'euros. Des de gener del 2020 no ens trobàvem en aquesta situació. A més, la creació de capital net acumulat de l'any 2021 resulta en total de 742,1 milions d'euros, la qual cosa suposa un ascens respecte de l'any anterior (9,7%).

D'altra banda, en el mes de gener, hi havia a les Illes Balears 38.028 centres de treball inscrits en el règim general de la Seguretat Social. Comparada amb el mateix mes de l'any anterior, la xifra representa un augment de comptes de cotització d'un 3,0% per al total de l'arxipèlag. Per illes, la taxa de variació queda en positiu, en termes interanuals, a totes les illes. Tenim com a resultat: Eivissa (3,7%), seguida de Mallorca (3,2%), Formentera (2,2%) i Menorca (0,2%). Per sector i en termes absoluts, els principals beneficiats són l'hostaleria, amb 400 comptes de cotització més respecte de gener del 2021 (7,6% interanual), seguit de la construcció, amb 253 (4,2%), i, una mica més allunyats, el transport i l'emmagatzematge, amb 115 (7,7%); les activitats artístiques i recreatives, amb 111 (12,4%), i les activitats administratives i serveis auxiliars amb 107 (4,7%). Com a contrapunt, es produeix una caiguda, en termes absoluts, en l'Administració pública (66 comptes de cotització menys), les activitats de la llar (21 comptes menys) i la indústria manufacturera (caiguda de 8), les quals, en termes interanuals, suposen un -9,8%, -3,2% i -0,3%, respectivament. Finalment, cal assenyalar que les indústries extractives es mantenen estables i no tenen cap variació. Altrament, d'acord amb l'estadística trimestral de demografia empresarial que permet una anàlisi més acurada de l'evolució del teixit empresarial, en el quart trimestre del 2021 el nombre d'empreses creades és inferior al nombre de les que desapareixen en 5.460 unitats. Això és causat per l'estacionalitat de les empreses.

Les dades de constitució d'hipoteques corresponents al mes de novembre del 2021 mostren un augment important en el nombre de contractes, que en total són 1.400 i suposen una taxa de variació interanual d'un 55,2%. L'import dels préstecs segueix una tendència positiva, paral·lelament a la variació interanual (40,4%), i passa de 204,7 milions, en el mes de novembre del 2020, a 286,7 milions, en el mes de novembre d'enguany. El nombre d'hipoteques subscrites sobre habitatges durant el mes de novembre (863) s'eleva en un 32,4% en termes interanuals. També, l'import hipotecat dels habitatges segueix una trajectòria paral·lela i creix en un 27,9%. S'ha de comentar com a dada rellevant que l'avenç en la signatura d'hipoteques del mes de novembre és atribuïble singularment a les dades registrades a Mallorca, que presenten un increment d'un 96,2% respecte d'un any enrere, atès que la resta davallen (-13,3% i -36,1%, Menorca i Pitiüses, respectivament). Per altra part, tenint en compte els resultats acumulats dels primers onze mesos de l'any 2021 per al conjunt de l'arxipèlag, el nombre d'hipoteques (11.688) es redueix gairebé un 17,7% respecte del mateix període del 2020, sobretot pel nombre d'hipoteques que es varen signar en els mesos de gener i juliol del 2020. L'import acumulat arriba a 2.888,8 milions d'euros i suposa un increment d'un 1%. En aquest període, la signatura d'hipoteques per a habitatges davalla (-7,8%) i l'import contractat augmenta (11%). Amb la informació desagregada per illes, en el període de gener a novembre s'observen resultats semblants. Quant al nombre total d'hipoteques, Mallorca, Menorca i Eivissa i Formentera registren descensos (-19,8%, -0,7% i -14,5%, respectivament). En el cas de les signades per a habitatges, creixen a Menorca un 4,9% i retrocedeixen a Mallorca (6,4%) i a les Pitiüses (21,1%). Pel que fa a l'import hipotecat, es produeixen davallades a les illes de Menorca (23,8%) i Eivissa i Formentera (16,2%) i, contràriament, Mallorca apuja un 11,8%. Respecte de l'import prestat per a habitatges, s'incrementa a Mallorca un 12,8%, a Menorca, un 15,3%, i a les Pitiüses, un 1,3%.

D'acord amb les dades publicades pel Banc d'Espanya, el volum de crèdit viu a les Illes Balears (considerant conjuntament el de les administracions públiques, el de les empreses i el de les llars) segueix una tendència ascendent en el tercer trimestre del 2021. Així, el crèdit total en aquest trimestre arriba a 33.940,5 milions d'euros i, amb relació al trimestre precedent, baixa un 2,0% (un 4,8%, en termes interanuals). En aquest trimestre continua l'alt nivell d'endeutament de les administracions públiques amb les entitats de crèdit, el qual arriba a 3.101,5 milions i suposa una taxa intertrimestral negativa de l'1,5% (160,9% interanual). Per tant, el crèdit al sector públic augmenta considerablement el seu pes sobre el total i queda en un 9,1%. Aquesta proporció per tercer trimestre consecutiu és superior a la que es manté al conjunt d'Espanya, on representa el 6,7% del finançament total. A les Illes Balears, el 90,9% restant, 30.838,9 milions

d'euros, correspon a crèdits concedits al sector privat, els quals davallen (-2,1%) respecte del trimestre anterior i, en termes interanuals, també pateix una davallada (-1,2%). En el conjunt d'Espanya, el volum dels crèdits concedits en el tercer trimestre (1,25 bilions d'euros) baixa (-1,5%) i apuja un 1,1%, interanualment. En el cas espanyol, els préstecs concedits al sector públic (83.686,8 milions d'euros) tenen una taxa positiva del 23,4% respecte d'un any enrere i els concedits al sector privat (1,16 bilions d'euros) presenten una variació interanual d'un -0,2%.

EL PES DEL CRÈDIT CONCEDIT AL SECTOR PÚBLIC SUPERA EL DEL CONJUNT ESPANYOL
PER TERCER TRIMESTRE CONSECUTIU

L'evolució dels dipòsits a les Illes Balears, en el tercer trimestre del 2021, continua amb una tendència en el terreny positiu. Concretament, en el tercer trimestre, arriben a 30.251,5 milions d'euros. Això suposa un creixement d'un 10,8% amb relació a l'any anterior i d'un 8,6% respecte del trimestre precedent. Els dipòsits de les administracions públiques, que equivalen al 6,4% del total, en termes intertrimestrals augmenten el 8,8% i els d'altres sectors residents disminueixen un 1,0%. A Espanya, l'import total arriba a 1,44 bilions d'euros i les taxes de variació interanual i intertrimestral se situen en un 5,5% i un -0,4%, respectivament. Finalment, en aquest trimestre, l'evolució de la ràtio o proporció entre crèdits i dipòsits retrocedeix fins a l'1,12.

Pel que fa als vehicles de càrrega, les matriculacions durant el mes de gener d'enguany assoleixen la xifra de 172 unitats, la qual cosa es tradueix en una variació negativa en termes anuals (-21,1%). Considerant el total acumulat de l'any 2021 fins a desembre, la matriculació de camions, furgonetes, tractors i altres vehicles de càrrega arriba a 3.931 unitats, un resultat bastant semblant amb relació a l'any 2020 (3.896), i suposa un 0,9% més. Quant als vehicles destinats a lloguer, les matriculacions en el primer mes del 2022 arriben a un total de 73 unitats i experimenten, en termes interanuals, una davallada significativa (-84,6%) respecte d'un any enrere. Cal afegir que, d'aquest nombre, tres quartes parts s'han matriculat fora de les Illes Balears, concretament un 78%. Tenint en compte el total acumulat dels dotze mesos de l'any 2021, s'han matriculat 9.233 unitats, cosa que representa un creixement d'un 21,8% amb relació al mateix període de l'any anterior.

Finalment, la inversió estrangera a les Illes Balears, en el tercer trimestre del 2021 es troba amb una tendència positiva, 132,3 milions d'euros, que suposa un augment d'un 870,5% respecte del trimestre anterior i, en termes interanuals, apuja un 312,8%.

4 Sector exterior

Taula 42. Comerç internacional de béns, Illes Balears i Espanya

	Darrera dada		Variació interanual (%)	Variació cicle-tendència Tt _{t-12} (%)	
Exportacions totals (k€)	desembre	152.516	-3,2	↗	11,5
Expedicions (Unió Europea)	desembre	101.090	49,1	↗	29,6
Exportacions a tercers països	desembre	51.426	-42,8	↘	-24,7
Per destinació econòmica dels béns					
Béns de consum	desembre	31.707	52,3	→	0,1
Béns de capital	desembre	2.158	91,8	↘	-22,5
Béns intermedis	desembre	118.651	-12,6	→	-1,6
Importacions totals (k€)	desembre	103.609	28,3	↗	29,8
Introduccions (Unió Europea)	desembre	78.684	18,5	↗	38,7
Importacions de tercers països	desembre	24.925	73,6	→	1,9
Per destinació econòmica dels béns					
Béns de consum	desembre	34.924	58,9	↗	59,7
Béns de capital	desembre	8.028	43,2	↗	73,4
Béns intermedis	desembre	60.656	14,1	↗	35,2

Font: Agència Tributària

Balança comercial

EL SALDO COMERCIAL DE 2021 REGISTRA UN SUPERÀVIT DE 424,2 M€

En els darrers mesos de l'any 2021 es manté el dinamisme de l'**activitat comercial amb l'exterior**. En el mes de desembre, concretament, les Illes Balears exporten per valor de 152,5 M€ (un -3,2% interanual), dels quals 101,1 M€ són expedicions a països membres de la Unió Europea. Les importacions aqueix mes s'incrementen un 28,3% i arriben a 103,6 M€, dels quals 78,7 M€ corresponen a introduccions, és a dir, a béns procedents de països de la Unió Europea. Aqueix mes, l'exportació de béns intermedis representa un 77,8% del total (-12,6% en comparació amb el mes de desembre de 2020) i la de béns de consum, un 20,8% (amb una variació d'un 52,3%). Les vendes de béns de capital, encara que quasi es dupliquen respecte del mes de desembre de l'any anterior (91,8%), són pràcticament irrelevantes i tenen un pes sobre el total d'un 1,4%. També els béns intermedis són els que tenen més pes en les importacions, amb el 58,5% i un increment d'un 14,1%. Les compres de béns de consum representen una tercera part (33,7%) del total i apugen gairebé un 59,0%, mentre que les de béns de capital, amb un pes del 7,7%, ho fan un 43,2%. Tot i el descens de les vendes i l'increment de les compres, la taxa de cobertura del mes de desembre continua en positiu i queda en un 147,2%.

Si es consideren les dades acumulades, l'any 2021 es tanca amb una pujada de les exportacions de béns d'un 11,8% amb relació a 2020 i una facturació de 1.793 M€. Amb la progressiva normalització de l'activitat econòmica al llarg de l'any també s'activen les importacions (facturen 1.369 M€), que registren un creixement interanual d'un 28,3%. S'ha de ressaltar, en qualsevol cas, que en 2020 la xifra de facturació (994,4 M€) va ser la més baixa de tota la sèrie disponible. Finalment, el saldo comercial presenta un superàvit de 424,2 M€ i la taxa de cobertura de l'any queda en un 131,0%, -30,3 punts percentuals per sota de la de 2020.

En el conjunt d'Espanya, durant 2021, les exportacions s'incrementen un 21,2% en termes interanuals, amb una facturació de 316.609 M€. Les importacions arriben a 342.787 M€ i representen un augment una mica major, de gairebé un 25,0%. El saldo comercial és negatiu, amb un dèficit de 26.178 M€, que deixa la taxa de cobertura en un 92,4%, -2,8 punts menys que el valor d'un any enrere.

Retornant a les dades de les Illes Balears classificades per sectors econòmics, d'acord amb la publicació de la Secretaria d'Estat de Comerç, es confirma un any més que els principals béns exportats són les matèries primeres i semimanufactures de plàstic. Aquesta partida té un pes de gairebé un 36,0% sobre el total i presenta un increment interanual d'un poc més del 51,0%. En segon lloc, amb una participació d'un 17,6% i un increment de gairebé un 200,0%, els combustibles i productes derivats del petroli. La partida relativa a l'exportació d'automòbils representa quasi el 8,0% del total i disminueix (-19,8%). La resta de sectors presenten participacions sobre el total més moderades. Per altra part, la majoria de productes i partides que tradicionalment ha exportat l'arxipèlag —calçat, patates, goma de garrofí, articles de pell i cuir, articles de perfumeria i cosmètica, bijuteria, aixetes...— presenten, en general, un balanç positiu, si bé descriuen, individualment, un comportament desigual. Considerats en conjunt, facturen 208,0 M€ i representen aproximadament el 12,0% de totes les vendes. En aquest subconjunt de productes, la principal partida és el calçat, les vendes del qual (73,0 M€ i un pes del 4,1% sobre el total) continuen disminuint any rere any (un -0,4% interanual en 2021). La segona partida en volum de vendes correspon als articles de perfumeria i cosmètica, amb una facturació de 48,6 M€ i un creixement de gairebé

el 55,0%. Igualment, registren un fort increment les vendes de goma de garrofi (43,8%) i les de vins i licors (34,5%), amb facturacions respectives de 30,6 M€ i 12,7 M€. Per acabar, l'exportació de mobles, a l'igual del calçat, segueix una tendència a la baixa i l'any 2021 factura 12,9 M€, un -1,3% menys que en 2020. La resta de partides tenen un volum de vendes molt inferior a les descrites.

LA RECUPERACIÓ DE LES IMPORTACIONS ES REFLECTEIX EN LA MAJORIA DE PARTIDES

La recuperació de les importacions al llarg de l'any es reflecteix en la majoria de sectors econòmics i algunes de les partides més importants han assolit un nivell de facturació semblant al de 2019. Els productes englobats en l'epígraf de «química orgànica», majoritàriament hidrocarburs, amb un pes del 16,1% sobre el total, encapçalen el rànking de béns importats i presenten un increment d'un poc més del 42,0%. A continuació, les compres de petroli i els seus derivats, amb un pes del 12,6%, gairebé es tripliquen. Les aeronaus i l'equipament aeronàutic són la partida que presenta la pujada més notòria, de quasi un 374,0%. La resta de rúbriques, amb una participació menor sobre el total, també registren, en termes relatius, increments prou significatius, especialment les corresponents a equips de telecomunicacions, begudes, altres productes químics, embarcacions, matèries primeres plàstiques, joieria i rellotges, etc. No obstant això, cal insistir en el fet que la facturació de molts d'aquests productes en 2020 va ser prou inferior a la dels anys precedents.

Continuant amb les dades anuals de 2021, la Unió Europea és la principal destinació de les exportacions de les Illes Balears, amb més de tres quartes parts (76,4%) de la facturació total. Si considerem únicament les expedicions als països de la zona euro, el percentatge és d'un 65,5%. També, pel que fa a les importacions, els països de la UE són els principals proveïdors, amb un volum de facturació conjunta que quasi arriba al 72,0% del total (un 66,2%, si són països de la zona euro). Per tant, la balança comercial de les Illes Balears presenta un superàvit en ambdues agrupacions de països, amb taxes de cobertura del 139,3% i 129,5%, respectivament. Durant 2021, la relació comercial amb alguns països de la Unió s'ha vist reforçada, com és el cas d'Alemanya, el principal comprador, amb una facturació de 306,0 M€ i un augment interanual d'un 37,5%. També han pujat amb força les expedicions als Països Baixos (207,1 M€ de facturació i un increment del 52,3%), Itàlia (146,3 M€ i un 22,7% més), Portugal (99,4 M€ i un 71,2%) i Bèlgica (75,7 M€ i un augment del 32,2%). En canvi, les exportacions a França, el segon país en volum de facturació (267,6 M€), es redueixen una tercera part (-32,4%). D'altra banda, les importacions d'aquests països, tret d'Alemanya (-7,5%), també creixen, encara que són inferiors a les exportacions i en tots els casos el saldo comercial és favorable a les Illes Balears. També és positiva la taxa de cobertura amb el Regne Unit, si bé s'ha de ressaltar que durant 2021 es redueixen significativament tant les vendes (un -45,1% menys, amb una facturació de 102,3 M€) com les compres (-0,8% i 46,6 M€ facturats). L'any 2021, la primera destinació no europea de les exportacions de l'arxipèlag és la República Democràtica del Congo, amb una facturació de 54,5 M€ —centrada en partides vinculades a la indústria aeronàutica— i un creixement que, expressat en taxa de variació, és totalment desorbitat, atès que en anys anteriors les vendes a aquest país eren ínfimes. En el continent americà, malgrat que l'evolució interanual de 2021 és negativa (-52,4%), s'ha de ressaltar que els Estats Units d'Amèrica esdevenen el segon comprador no europeu dels béns de les Illes Balears, amb una facturació de 32,3 M€. Aquest país, després de la Xina (70,8 M€), és també el segon proveïdor de les Illes Balears fora d'Europa, amb una facturació de 57,7 M€.

Inversions exteriors

La inversió estrangera a les Illes Balears augmenta, segons les dades acumulades dels tres primers trimestres de l'any 2021 fins a arribar als 169,6 milions d'euros, un 176,2% respecte del mateix període de l'any 2020, recuperant així el 87,1% de les inversions que es realitzaren en els tres primers trimestres de l'any 2019. En el tercer trimestre és quan s'han realitzat el 78,5% de totes les inversions de l'any 2021. El 68,8% del total d'inversió estrangera a les Illes Balears durant els nou primers mesos de l'any 2021 prové del Regne Unit i arriba als 116 milions d'euros. Així, la inversió del Regne Unit a les Illes Balears respecte del mateix període de 2020 s'ha incrementat un 515,9% i, si es compara amb l'any 2019, l'increment és del 426,5%. Segueix Alemanya, que realitza una inversió a les illes d'un 10,9% en els tres primers trimestres de l'any 2021 i supera amb un 302,7% les xifres del mateix període de l'any prepanidemic. En canvi, Itàlia ha disminuït considerablement la seva inversió respecte de l'any anterior fins a deixar-la pràcticament a nivells irrelevants a les Illes Balears (un -98,2%). Altres països que en els primers nou mesos de 2021 disminueixen la inversió són França i Àustria, amb minves del -78,0% i el -89,4%, respectivament. Els principals sectors destinataris de la inversió estrangera en els primers nou mesos de 2021 són les activitats d'agències de viatge i operadors turístics, amb un 59,3% de la inversió estrangera, fins a arribar als 100 milions d'euros en el tercer trimestre de l'any. Aquest sector no feu inversions en el mateix període de l'any 2020, i en 2019 la inversió fou de 5,9 milions d'euros. Els sectors d'activitats immobiliàries, construcció i serveis d'allotjament concentren el 36,2% de la inversió. El sector d'activitats immobiliàries augmenta respecte de l'any 2020 un 63,5%, seguit dels serveis d'allotjament, amb un increment del 51,1%. En canvi, el sector de la construcció experimenta un lleuger descens respecte de l'any anterior (-8,9%). Si comparam aquestes xifres amb les de l'any 2019, el sector de les activitats immobiliàries es recupera amb un increment del 82,5%. Altrament, les inversions en les activitats construcció i serveis d'allotjament no recuperen les xifres de 2019 i aquestes presenten descensos (el -34,5% i el -67,9, respectivament).

EL 59,3% DE LA INVERSIÓ ESTRANGERA ES CONCENTRA EN EL SECTOR D'AGÈNCIES DE VIATGES I OPERADORS TURÍSTICS

D'altra banda, les inversions de les Illes Balears a l'estranger en els tres primers trimestres de 2021 augmenten lleugerament respecte al mateix període de l'any 2020 en un 5,6%. Concretament, la inversió arriba als 130,7 milions d'euros i es concentra principalment en el tercer trimestre, amb una inversió de 120,3 milions d'euros. El 86,9% de la inversió de les Illes Balears en els primers nou mesos de 2021, en serveis d'allotjament, té com a país de destinació els Estats Units amb quasi la mateixa inversió que es va realitzar els anys 2019 i 2020, amb increments del 8,3% i el 7,3%, respectivament. En segon lloc hi ha les inversions a Brasil, les quals es concentren en el sector d'assegurances. Per últim, cal destacar les inversions a Mèxic en el sector de la construcció.

A Espanya la inversió estrangera presenta en els tres primers trimestres de 2021 una disminució (-22,6%) respecte de l'any anterior i arriba a 12.357,17 milions d'euros. Per altra banda, els actius espanyols a països estrangers sumen 14.162,43 milions d'euros en els primers nou mesos de 2021 i representen una disminució interanual (-31,7%) en el període analitzat.

V. MERCAT LABORAL

1 Dades laborals de l'EPA. Illes Balears, Espanya i UE-28

Taula 43. Indicadors d'ocupació i atur (Illes Balears, Espanya i UE-28)

Indicador	Illes Balears			Espanya			Europa (UE-27)		
	Període: 4T21			Període: 4T21			Període: 3T21		
	Darrera dada	Cicle-tendència T ^t _{t-12} (%)		Darrera dada	Cicle-tendència T ^t _{t-12} (%)		Darrera dada	Cicle-tendència T ^t _{t-12} (%)	
Persones actives (milers)	630,9	→	0,6	23288,8	→	1,1	215.026,4	→	0,4
Taxa d'activitat (16-64 anys) (%)	74,9	→	0,9	75,2	→	0,6	74,3	→	0,3
Taxa d'ocupació (16-64 anys) (%)	63,8	↗	2,3	65,1	↗	2,8	69,3	→	1,5
Persones ocupades (milers)	536,9	↗	2,8	20.184,9	↗	4,3	200.707,0	→	0,2
Homes	283,0	→	1,0	10.830,9	↗	3,7	108.117,1	→	0,9
Dones	254,0	↗	2,2	9.354,1	↗	5,3	92.589,9	→	0,1
Persones menors de 25 anys	22,5	↗	7,1	1.021,6	↗	20,4	15.871,7	↗	3,6
Persones de 25 a 54 anys	407,9	↗	2,1	15.136,7	↗	2,9	142.589,1	→	0,2
Persones de 55 anys i més	106,5	↗	5,8	4.026,6	↗	5,7	42.246,2	↗	2,6
Persones estrangeres	121,7	↗	8,4	2.448,3	↗	5,6	16.040,9	↗	2,2
Persones en atur (milers)	94,0	↘	-12,1	3103,8	↘	-16,1	14.319,5	→	0,8
Homes	46,8	↘	-14,7	1.448,2	↘	-16,1	7.257,8	↘	-2,8
Dones	47,2	↘	-4,9	1.655,6	↘	-16,1	7.061,7	↗	4,1
Persones menors de 25 anys	10,6	↘	-22,8	452,5	↘	-17,5	3.005,1	↗	3,2
Persones de 25 a 54 anys	67,2	↘	-15,2	2.086,2	↘	-19,7	9.084,8	↘	-2,8
Persones de 55 anys i més	16,1	↗	39,4	565,1	↗	9,5	2.229,5	↗	6,9
Persones estrangeres	41,4	↘	-4,5	646,6	↘	-22,2	2.113,5	↘	-7,3
Taxa d'atur (%)	14,9	→	-1,8	13,3	↘	-2,8	6,7	→	0,0
Homes	14,2	↘	-2,3	11,8	↘	-2,4	6,3	→	-0,2
Dones	15,7	→	-1,1	15,0	↘	-3,2	7,1	→	0,1
Persones menors de 25 anys	32,0	↘	-9,1	30,7	↘	-9,8	15,9	→	-0,8
Persones de 25 a 54 anys	14,1	↘	-2,3	12,1	↘	-2,9	6,0	→	-0,2
Persones de 55 anys i més	13,1	↗	2,9	12,3	→	0,1	5,4	→	0,6
Persones estrangeres	25,4	↗	2,4	20,9	↘	-5,4	11,7	→	-1,3
Taxa protecció de l'atur	33,8	↘	-8,1	32,3	→	0,3			
Taxa de temporalitat assalariats	22,1	→	1,4	25,4	→	0,8	14,3	→	0,7
Taxa de parcialitat assalariats	11,3	→	-1,8	13,6	→	-0,5	17,6	→	-0,4
% persones autoocupades	19,6	→	-0,0	15,8	→	-0,3	9,3	→	-0,5

Font: Eurostat, INE, OTIB

Nota: la variació de les taxes es dona com a diferència de punts percentuals respecte al mateix període de l'any anterior

Després del fort repunt l'any 2021, l'economia mundial sembla que està entrant en una desacceleració enmig de les noves amenaces derivades de les variants de la COVID-19 i l'augment de la inflació. La variació del PIB de la zona euro del quart trimestre de 2021 és d'un 4,6%, en termes interanuals, que, si s'estén a tota la Unió Europea, arriba a un 4,8%. Els pronòstics de Brussel·les en l'informe de previsions d'hivern per a l'economia europea són més pessimistes que els de la tardor per l'aparició de l'òmicron, la nova variant del coronavirus, i per un embut en les cadenes de subministrament que encara persisteix. Així el creixement previst per a la zona euro per a 2022 se situa en el 4,0%, tres dècimes menys que en l'edició anterior, i, en canvi, en 2023, es millora fins al 2,7%.

El mercat laboral de la Unió Europea durant el tercer trimestre de 2021 (darrera dada disponible) mostra la recuperació del conjunt de l'economia amb una evolució positiva. Així, l'activitat i l'ocupació mostren creixements per segon trimestre consecutiu i l'atur experimenta un descens per primera vegada després de tot un any d'increments. El nombre de persones actives se situa en uns 215 milions de persones en el tercer trimestre de 2021 i augmenta, en termes interanuals, de manera que la taxa d'activitat de 15 a 64 anys se situa en el 74,3%. La població ocupada assoleix els 200,7 milions de persones, un 1,6% més que fa un any. Alhora, la xifra d'atur experimenta una caiguda (-11,5%) i se situa al voltant dels 14,3 milions de persones en edat de treballar.

La taxa d'atur del tercer trimestre de 2021 de la Unió Europea se situa en el 6,7% i cau gairebé un punt percentual respecte de 2020. Mostra una tendència a la baixa en tots els perfils sociodemogràfics. En detall, baixa més entre els menors de 25 anys i els estrangers, si bé, són encara aquests dos grups els que han de fer front a les taxes més altes, que assoleixen el 15,9% i l'11,7%, respectivament, i continuen molt per sobre la del conjunt de la població.

A Espanya, en el quart trimestre, el PIB apuja un 5,2%, en termes interanuals. Si les previsions de Brussel·les es compleixen, Espanya recuperaria l'activitat perduda per la pandèmia a finals de 2022. Aquest increment de l'activitat econòmica es veu reflectit en les xifres del mercat de treball del quart trimestre de 2021. Per una banda, creix la població activa (1,0%) respecte a l'any anterior, per tercer trimestre consecutiu. També augmenta la població ocupada (4,3%), que assoleix els 20,2 milions de persones i s'acosta als valors de 2008. La taxa d'ocupació de les persones entre 16 i 64 anys és del 65,1% i se situa 2,8 punts per sobre de la taxa d'ara fa un any. L'ocupació s'incrementa a tots els col·lectius, sobretot entre els joves menors de 25 anys (19,7%), seguit del grup de persones de 55 i més anys (6,2%) i les dones (5,4%).

D'altra banda, el nombre de persones en atur presenta en el darrer trimestre de l'any un descens en el conjunt d'Espanya, per segon trimestre consecutiu, després de cinc trimestres ininterromputs de pujades.

El nombre de persones en atur en el quart trimestre de 2021 se situa en els 3,1 milions. En termes interanuals, representen un descens (-16,6%) que repercuteix en la taxa d'atur, la qual assoleix el 13,3% de la població activa espanyola i mostra una caiguda de 2,8 punts percentuals, en termes interanuals. Per perfils sociodemogràfics, la taxa d'atur més elevada es produeix amb escreix en els joves menors de 25 anys (30,7%), que continua més que duplicant la del conjunt de població, seguida per la dels estrangers (20,9%).

A les Illes Balears, la recuperació econòmica iniciada l'any 2021 i empena per una temporada turística millor que no s'esperava ha permès una evolució favorable dels principals indicadors del mercat de treball en el quart trimestre de 2021. La població activa registra un lleuger descens respecte al quart trimestre de 2020 (-0,4%), de manera que la taxa d'activitat de les persones entre 16 i 64 anys es manté en el 74,9%. El nombre d'ocupats en el quart trimestre és de 536.900 persones, que representa un increment del 2,5%, en termes interanuals. Quant al col·lectiu analitzat, es produeix un major increment de l'ocupació entre les persones estrangeres (11,4%) i les persones de 55 i més anys (5,3%). En canvi, cau l'ocupació entre els joves menors de 25 anys (-2,2%). La taxa d'ocupació de les persones de 16 a 64 anys guanya 2,1 punts percentuals respecte al quart trimestre de 2021 i se situa en el 63,8%.

Pel que fa a l'atur, en el quart trimestre de 2021 es produeix un descens interanual (concretament -14,5%) per segon trimestre consecutiu i després de sis trimestres consecutius de pujades. Així, el nombre de persones aturades se situa en 94.000. L'atur ha caigut sobretot entre els joves menors de 25 anys (-34,6%), les persones de 25 a 54 anys (-18,1%) i el col·lectiu masculí (-16,4%). En canvi, les persones de 55 i més anys experimenten un increment del 38,8%. En consonància, cau la taxa d'atur en 2,4 punts percentuals respecte d'ara fa un any i se situa en el 14,9% de la població activa. La taxa dels joves (32,0%) i la dels estrangers (25,4%) continuen essent les més elevades.

Les dades desagregades per sector que ofereix l'EPA permeten saber quin és el comportament de cada un d'aquests durant el quart trimestre de l'any. Pel que fa a l'ocupació i respecte del quart trimestre de 2020, augmenta el nombre d'ocupats en tots els sectors i sobretot en l'agricultura (41,7%) i la indústria (15,1%). L'atur mostra un fort descens en els sectors dels serveis (-26,5%), mentre que augmenta en l'agricultura i en la indústria.

En el quart trimestre de 2021 les hores efectives treballades pels ocupats han augmentat (1,9%), en termes interanuals. Al mateix temps, l'ocupació en aquest període també ha crescut (2,5%). Es produeix aleshores un major increment d'ocupats que d'hores efectives treballades, si bé la diferència és suau.

Taula 44. Indicadors del mercat laboral a les Illes Balears

	Darrera dada		Variació interanual (%)	Variació Cicle-tendència T ^t _{t-12} (%)
Total de persones d'alta a la Seguretat Social¹	gener	432.626	5,0	↗ 5,7
Assalariats	gener	326.403	5,9	↗ 6,7
Autònoms i altres règims especials	gener	106.223	2,4	↗ 2,4
Homes	gener	233.413	5,1	↗ 5,9
Dones	gener	199.213	4,9	↗ 5,7
Estrangers UE-28	gener	33.296	6,9	↗ 6,1
Estrangers no UE	gener	43.240	11,7	↗ 12,1
Persones en atur registrades	gener	54.435	-34,7	↘ -36,0
Homes	gener	23.541	-39,0	↘ -42,6
Dones	gener	30.894	-30,9	↘ -36,0
Persones menors de 25 anys	gener	5.278	-47,6	↘ -62,0
Persones de 25 a 54 anys	gener	36.401	-37,1	↘ -39,2
Persones de 55 anys i més	gener	12.756	-17,2	↘ -17,0
Estrangers UE-28	gener	4.393	-52,2	↘ -56,0
Estrangers no UE	gener	8.063	-40,8	↘ -43,1
Persones en atur registrades fa més de 12 mesos	gener	18.278	-40,4	↘ -40,0
Total contractes registrats	gener	23.092	39,5	↗ 45,1
Contractes indefinits	gener	6.426	141,8	↗ 126,0
Contractes temporals	gener	16.666	20,0	↗ 11,7
Contractes a temps parcial	gener	7.074	48,0	↗ 38,5
Contractes fixos discontinus	gener	1.216	254,5	↗ 183,8

Font: TGSS, SOIB, OTIB

¹ Afiliats als règims general, d'autònoms, i als règims especials agrari, de la mar i de la llar de la Seguretat Social. No inclou afiliats a MUFACE i ISFAS ni règims especials menors de la Seguretat Social

Les dades d'afiliació presenten, en el mes de gener de 2022, un increment interanual del 5,0%. Se situa en 432.626 afiliacions i esdevé la xifra més alta d'afiliació en un mes de gener a les Illes Balears. Es confirma, així, la intensa reactivació del mercat de treball balear, que ja supera les xifres d'afiliació de 2019 prèvies a la COVID. En comparació, en el conjunt d'Espanya l'afiliació creix en un 3,8%. Pel que fa a les persones desocupades, segons la darrera dada disponible (gener), aquestes són 54.435, un 34,7% menys que en el mateix mes de 2021, i la taxa d'atur administratiu se situa en l'11,2%.

Les hores efectives treballades pel conjunt dels ocupats del quart trimestre apugen un 1,9% interanual, a un ritme similar al de les hores treballades pels assalariats (2,5%). L'ocupació, segons dades de l'EPA, també experimenta un increment del 2,5%. Així, les hores treballades mostren un creixement paregut al de l'ocupació. L'Enquesta trimestral de cost laboral ofereix la mitjana d'hores efectives treballades i, en el tercer trimestre de 2021, a les Illes Balears, s'han treballat 132,2 hores, un 16,4% més que fa un any. Aquesta xifra se situa significativament per sobre la de les hores del conjunt nacional (121 hores). Aquest fort increment s'emmarca en el context de reactivació econòmica i la temporada turística

que es va poder donar l'any 2021, a diferència de l'any 2020. De fet, en el tercer trimestre, les Illes Balears conformen la comunitat autònoma amb el major nombre d'hores efectives treballades per treballador. Pel que fa al tipus de jornada, la de temps complet a les Illes Balears suma 144,1 hores, també per sobre de les hores del conjunt d'Espanya (132,5 hores). D'altra banda, la jornada a temps parcial de les Illes Balears ha estat de 103,7 hores, de manera que es treballen 36,6 hores més a temps parcial que a Extremadura (67,1 hores), que és la regió amb el menor nombre d'hores treballades a temps parcial. Per sectors, el que mostra la jornada més llarga és el de la construcció (146,9 hores), seguit del de la indústria (137 hores) i el dels serveis (130,4 hores). En termes interanuals, tots els sectors econòmics experimenten un increment en el nombre d'hores treballades, si bé destaca en els serveis (19,4%), seguit per la indústria (7,4%) i per la construcció (0,3%).

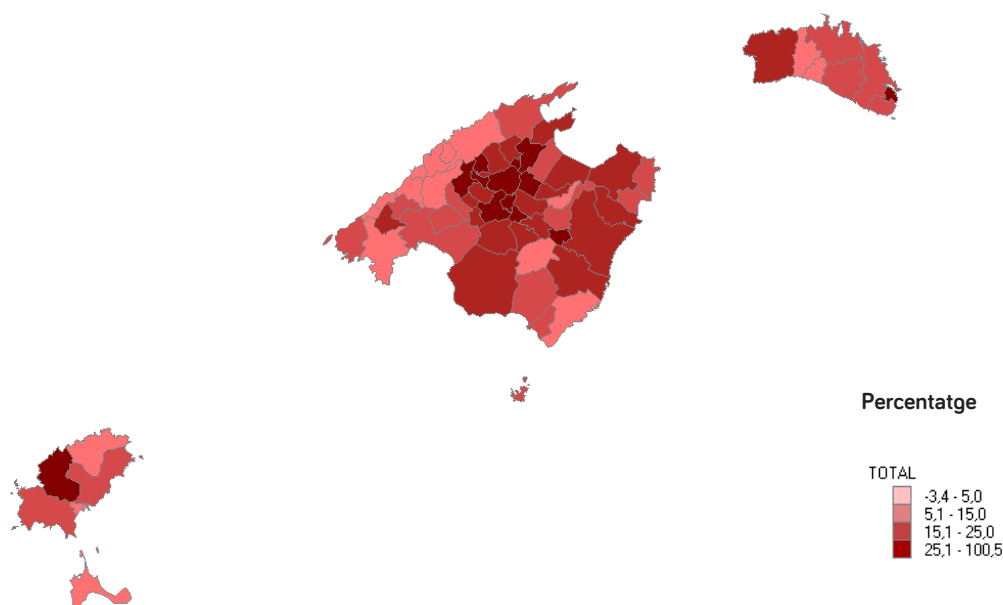
L'AFILIACIÓ DEL MES DE GENER DE 2022 MARCA UN RÈCORD HISTÒRIC D'AFILIACIÓ EN UN MES DE GENER

El perfil de les persones en atur del mes de gener mostra un descens interanual superior entre els homes (-39,0%) que entre les dones (-30,9%), si bé es manté una distribució semblant a la de mesos enrere: el 56,8% dels aturats són dones i el 43,2% restant són homes. Per edat, tots els grups disminueixen les xifres d'atur de manera considerable, sobretot entre el grup de joves, que baixa l'atur respecte de fa un any (un -47,6%). El segueix el grup de 25 a 54 anys (el grup més nombrós) amb una reducció (-37,1%); mentre que el de majors de 54 anys mostren la caiguda més suau (-17,2%). Pel que fa a la nacionalitat, tots els grups perden aturats, especialment els estrangers comunitaris (-52,2%), seguits pels estrangers no comunitaris (-40,8%) i els espanyols (-30,6%). Les persones que porten més de dotze mesos en demanda d'ocupació al SOIB sumen en el mes de gener 18.278. En termes interanuals, han caigut

(-40,4%), per quart mes consecutiu, després de devuit mesos consecutius a l'alça. Un 34,6% del total d'aturats de les Illes Balears del mes de gener no té estudis o té com a màxim estudis primaris.

Quant a l'atur, en el mes de gener tots els sectors redueixen el nombre de persones desocupades. Els majors descensos interanuals es donen en la construcció (-38,7%). El segueixen amb descensos similars la indústria (-34,6%), l'agricultura (-34,2%) i els serveis (-33,8%). Dins dels serveis, l'activitat amb el major descens de la desocupació és l'hostaleria (-38,0% menys que fa un any), seguida del comerç (-36,1%) i dels altres serveis (-29,7%). D'altra banda, el col·lectiu sense ocupació anterior redueix també les seves xifres (-39,7%).

Gràfic 18. Taxa d'atur registrat. Mitjana 2021.

Font: OTIB i SOIB

El pes dels treballadors en ERTO respecte al total de l'afiliació ha anat disminuint durant 2021 a mesura que es revifava l'activitat, fins a arribar, en el mes de gener de 2022, a l'1,3%. Segons la darrera dada disponible, el nombre de persones en expedient d'ocupació en el mes de gener de 2022 és de 5.839, segons les dades de la TGSS, la xifra més baixa des de la posada en funcionament de la mesura.

Els nous contractes registrats al SOIB en el mes de gener de 2022 són 23.092, que representen un 39,5% més que en el mateix mes de 2021. A Espanya el nombre de contractes signats també experimenta un increment del 22,6%. D'acord amb el tipus de contracte, augmenta de forma més significativa la contractació indefinida (141,8%) que la de caire temporal (19,9%), empena segurament per la recent entrada en vigor de la nova reforma laboral. Amb tot, en el mes de gener, el pes de la contractació indefinida de l'arxipèlag és el més alt de totes les comunitats autònomes i supera de nou la mitjana espanyola (27,8% i 15,0%, respectivament).

Per sectors, es produeix un increment en tots, de forma més accentuada en el sector serveis (50,4%) i dins d'aquest en l'hostaleria (208,4%), seguit del comerç (39,9%) i la resta de serveis (31,6%). La resta de sectors mostren un increment més suau: indústria (18,8%), construcció (15,8%) i, finalment, agricultura (8,8%).

El darrer dia del mes de gener de 2022 es comptabilitzen un total de 432.626 persones afiliades a la Seguretat Social a les Illes Balears, un 5,0% més que fa un any. A totes les comunitats autònomes l'afiliació creix, de forma més significativa, a les Canàries (6,1%) i les Illes Balears (5,0%), per sobre el conjunt d'Espanya (3,8%). Creix l'afiliació, en termes interanuals, sobretot en el règim general (5,9%), el de la mar (3,0%) i entre els autònoms (2,9%). En canvi, cau en el règim de la llar (-1,5%) i en l'especial l'agrari (-0,2%). Quant al perfil i pel que fa al gènere dels treballadors, l'increment interanual del mes de gener és molt similar entre homes (5,1%) i dones (4,9%). El pes de l'afiliació per sexe del gener és d'un 54,0% per als homes i d'un 46,0% per a les dones.

Taula 45. Indicadors del mercat laboral per illes

		Darrera dada	Var. Interanual (%)	Cicle-tendència T ^t _{t-12} (%)	
Població activa¹	gener	484.598	-1,7	→	-0,3
Mallorca	gener	396.735	-1,5	→	-0,6
Menorca	gener	31.456	-2,6	→	-0,5
Eivissa	gener	53.430	-3,0	→	0,1
Formentera	gener	2.977	-1,0	→	1,8
Afiliats a la Seguretat Social²	gener	432.626	5,0	↗	5,7
Mallorca	gener	353.376	4,8	↗	5,5
Menorca	gener	27.194	3,8	↗	5,3
Eivissa	gener	46.881	7,0	↗	8,1
Formentera	gener	2.712	7,4	↗	6,8
Afiliats a la Seguretat Social EJC³	4t trim	299.130	6,1	↗	3,3
Mallorca	4t trim	248.675	5,7	↗	2,8
Menorca	4t trim	17.349	6,1	↗	5,3
Eivissa	4t trim	30.490	9,5	↗	6,4
Formentera	4t trim	1.612	4,9	→	0,8
Aturats registrats	gener	54.435	-34,7	↘	-36,0
Mallorca	gener	43.359	-33,8	↘	-34,9
Menorca	gener	4.262	-29,9	↘	-32,9
Eivissa	gener	6.549	-42,0	↘	-46,0
Formentera	gener	265	-45,0	↘	-48,9
Taxa d'atur registrat (%)⁴	gener	11,2	-5,6	↘	-5,6
Mallorca	gener	10,9	-5,3	↘	-5,2
Menorca	gener	13,5	-5,3	↘	-5,8
Eivissa	gener	12,3	-8,2	↘	-8,1
Formentera	gener	8,9	-7,1	↘	-4,8
Contractes registrats	gener	23.092	39,5	↗	45,1
Mallorca	gener	18.151	45,1	↗	29,8
Menorca	gener	1.459	24,4	↗	28,4
Eivissa	gener	3.331	23,4	↗	38,4
Formentera	gener	151	-9,6	↗	14,3

Font: TGSS, SOIB, OTIB, lbestat

¹ Població activa = aturats + afiliats del mateix mes

² Afiliats als règims general, d'autònoms, i als règims especials agrari, de la mar i de la llar de la Seguretat Social. No inclou afiliats a MUFACE i ISFAS ni règims especials menors de la Seguretat Social

³ Afiliacions al Règim General de la Seguretat Social en Equivalència a Jornada Completa

⁴ Taxa d'atur calculada a partir de l'atur registrat i la població activa. Variació com a diferència de punts percentuals respecte del mateix mes de l'any anterior

Per edat, totes les grans franges d'edat guanyen afiliats. En lidera l'augment el grup més jove, menors de 25 anys (21,1%), seguit pel grup de majors de 55 anys (6,9%) i el d'entre 25 i 54 anys (3,6%). Per nacionalitat, el grup d'estrangers no comunitaris és el que presenta un major creixement d'afiliats en el mes de gener (11,7%).

LA TAXA D'ATUR DEL MES DE GENER ASSELEIX L'11,2%, 5,6 PUNTS PERCENTUALS
MENYS QUE UN ANY ENRERE

Les xifres d'atur per illes del mes de gener mostren un descens interanual a totes. Lideren el decreixement les Pitiüses: Eivissa (-42,0%) i Formentera (-45,0%), seguides de Mallorca (-33,8%) i Menorca (-29,9%). Respecte de la taxa d'atur, aquesta assoleix l'11,2% de la població activa registrada en el conjunt de les Illes Balears en el mes de gener, que representa 5,6 punts percentuals menys que ara fa un any. Concretament, la taxa assoleix valors diferents per illes i oscil·la, de major a menor resultat, entre el 13,5% de Menorca i el 8,9% de Formentera. Se situa en el 10,9% a Mallorca i en el 12,3% a Eivissa. Respecte de l'any anterior, es donen caigudes significatives de la taxa d'atur, sobretot a Eivissa (-8,2 punts percentuals). El mapa mostra la taxa mitjana d'atur registrat de 2021. S'hi observa com els municipis de l'interior de Mallorca presenten les taxes més elevades: Lloseta (24,4%), Búger (23,9%) o Costitx (23,6%). A Menorca, es Castell (25,3%), i, a Eivissa, Sant Antoni de Portmany (18,3%) són els municipis amb la major taxa d'atur.

En canvi, s'hi observen les taxes d'atur més baixes a la serra de Tramuntana: Deià (3,7%), Fornalutx (7,5%) o Estellencs (8,4%), a Formentera (7,6%) i a Ferreries (8,1%), a Menorca.

La distribució de la contractació per illa mostra el fort increment experimentat a tot l'arxipèlag, consegüent amb l'augment de l'activitat. La contractació apuja a totes les illes, tret de Formentera (-9,6%) i, de forma més significativa, Mallorca (45,1%), seguida de Menorca (24,4%) i Eivissa (23,4%). Per sectors i illa, pràcticament tots experimenten increments en el mes de gener, excepte l'agricultura (-17,6%) i la construcció (-13,5%) a Menorca, i la construcció (-19,5%) i la resta de serveis (-39,2%) a Formentera. L'augment de la contractació per illa destaca en l'hostaleria a totes les illes, especialment a Mallorca (289,4%), seguida de Formentera (116,7%), Menorca (88,8%) i Eivissa (68,0%).

L'afiliació a la Seguretat Social el darrer dia del mes de gener de 2022 mostra increments a totes les illes, sobretot a les Pitiüses: Eivissa (7,0%) i Formentera (7,4%). Tanmateix, els increments de Mallorca (4,8%) i Menorca (3,8%) són també importants. Segons les darreres dades de l'IBESTAT, el nombre de llocs de feina equivalents a temps complet del quart trimestre de 2021 apuja un 6,1% en el conjunt de les Illes Balears respecte al quart trimestre de 2020. Per illes, en lidera l'increment Eivissa (9,5%), seguida de Menorca (6,1%), Mallorca (5,7%) i Formentera (4,9%).

3 Costs laborals

Taula 46. Cost i jornada laboral

Illes Balears	Darrera dada		Var. interanual (%)	Cicle-tendència T _{t-12} (%)	
Cost total per assalariat i mes (€)	3r trim	2.365,4	10,7	→	1,4
Cost laboral per hora efectiva (€)	3r trim	17,9	-4,8	→	-0,1
Indústria i energia	3r trim	19,2	-0,4	→	-0,9
Construcció	3r trim	17,7	6,5	→	1,7
Serveis	3r trim	17,8	-6,6	→	0,1
Índex de costos laborals de les Illes Balears (ICLIB)	3r trim	107,1	-2,3	→	0,3
ICLIB corregit d'efectes estacionals i de calendari	3r trim	113,4	-2,9	↘	-3,2
Cost salarial total	3r trim	107,6	-1,6	→	-0,9
Cost salarial (T. Complet)	3r trim	107,5	-1,0	→	1,0
Cost salarial (T. Parcial)	3r trim	107,7	-4,0	↗	3,3
Indústria	3r trim	104,2	1,4	→	0,5
Construcció	3r trim	104,9	8,9	↗	2,1
Serveis	3r trim	107,5	-3,2	→	-1,8
Altres costos	3r trim	105,9	-4,5	↘	-2,1
Hores efectives per assalariat / mes	3r trim	132,2	16,4	→	-1,6
Indústria i energia	3r trim	137,0	7,4	↗	2,4
Construcció	3r trim	146,9	0,3	→	0,0
Serveis	3r trim	130,4	19,4	→	0,6
Increment salarial pactat en convenis (%)	gener	2,5	-0,4	↗	-

Font: INE, MTMSS

El cost laboral per treballador del tercer trimestre de 2021 és de 2.365,4 € de mitjana a les Illes Balears, segons l'*Enquesta trimestral de cost laboral* que publica l'INE, xifra que representa un 10,7% més que en el mateix trimestre de l'any 2020. Cal tenir en compte que es compara amb les dades del tercer trimestre de 2020, que es varen veure afectades per les conseqüències de la pandèmia i les restriccions a l'activitat econòmica, a part de tots els treballadors que es trobaven en situació d'ERTO. A Espanya, el cost se situa per sobre aquest valor, amb 2.648,9 €, i experimenta un increment del 4,9%, en termes interanuals. El cost del tercer trimestre de l'any s'ha incrementat a totes les comunitats autònomes i de forma més significativa a les Illes Balears (10,7%) i Canàries (9,8%). La regió amb el cost més alt (País Basc) supera el cost laboral de les Illes Balears en 853,7 €, mentre que les Illes Balears superen Extremadura (el cost més baix) en 266,5 €. De fet, les Illes Balears és la quarta comunitat autònoma amb el cost laboral per treballador més baix en el tercer trimestre de 2021.

EL COST LABORAL PER TREBALLADOR (ICLIB DESESTACIONALITZAT) CAU UN 2,9% A LES ILLES BALEARS EN EL TERCER TRIMESTRE DE 2021

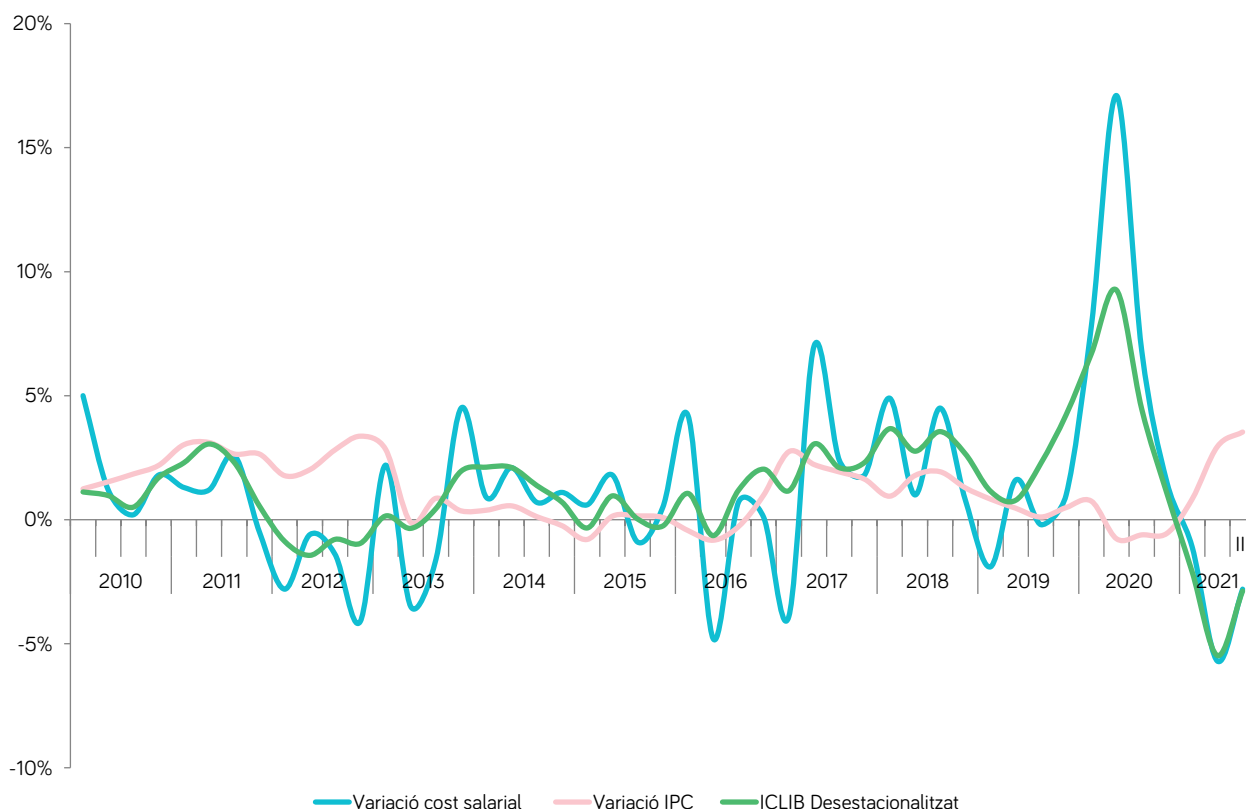
L'índex de costos laborals de les Illes Balears (ICLIB) mostra els costos laborals corregits de l'efecte composició sectorial i per tipus de jornada. L'ICLIB del tercer trimestre de 2021 ha experimentat un descens interanual (-2,3%), que, si s'analitza corregit a més d'efectes estacionals i de calendari, se situa en el -2,9%. Pel que fa al cost salarial del tercer trimestre de 2021, aquest cau (-1,6%), descens que es produeix només en el sector serveis (-3,2%), atès que augmenta en la indústria (1,4%) i sobretot en la construcció (8,9%). Per tipus de jornada, els treballadors a jornada completa han experimentat un descens del cost salarial per hora efectiva (-1,0%), així com també els treballadors a temps parcial (-4,0%).

En el cost laboral s'inclouen les cotitzacions obligatòries, les prestacions socials, les indemnitzacions i el cost salarial. Aquest darrer assoleix els 1.774,4 € en el tercer trimestre de 2021 i suposa el 75,0% del cost laboral total. Ha experimentat un increment del 13,1% respecte d'ara fa un any. Habitualment, el cost salarial de la indústria sol ser el més elevat dels sectors principals i, en aquest tercer trimestre de 2021, assoleix els 1.931,9 €, un 7,3% més, en termes interanuals. El segueix el sector de la construcció, amb 1.829,7 €, que mostra un increment del 9,2%. Finalment, el sector dels serveis assoleix un cost de 1.759,0 € i és el sector que experimenta el major augment interanual (14,0%).

En el tercer trimestre de 2021 el cost laboral per hora efectiva treballada és de 17,9 €, un -4,8% respecte de fa un any. En comparació amb la resta de comunitats autònomes, les Illes Balears presenten el segon cost laboral per hora efectiva més baix, just per damunt de les Canàries (17,9 €) i 10,7 € per sota del País Basc, que encapçala la llista (28,6 €). En termes interanuals, en el tercer trimestre nou regions han vist créixer el cost per hora i de forma més significativa Extremadura (4,7%). En canvi, cau el cost per hora a les vuit comunitats restants, i especialment a les Illes Balears (-4,8 %) i Navarra (-3,9%). En l'àmbit sectorial, respecte dels valors d'ara fa un any, cau el cost laboral per hora efectiva treballada en tots els sectors, tret de la construcció (6,5%), que assoleix un cost de 17,7 €. Per la seva banda, cau el cost per hora en la indústria (-0,4%), que situa el cost laboral en 19,2 € i és la branca amb el cost per hora més elevat en el tercer trimestre. Finalment, el sector dels serveis experimenta la caiguda més accentuada (-6,6%) i presenta un cost de 17,8 €.

L'estadística provisional de convenis col·lectius subscrits fins al desembre de 2021 mostra un augment salarial pactat a les Illes Balears del 2,8%, mentre que per al conjunt nacional és de l'1,5%. De fet, és la comunitat autònoma amb l'augment salarial pactat més elevat. Durant 2021 se signen a les Illes Balears un total de 37 convenis, 8 menys que l'any 2020. Dels 37 convenis, 28 són d'empresa i afecten 3.424 treballadors, i els altres 9 corresponen a altres àmbits i afecten 203.242 treballadors. A Espanya el nombre de convenis signats decreix (913 menys), fins a arribar als 2.886 en el mes de desembre de 2021, així com el nombre de treballadors afectats, que disminueix (-14,8%). Pel que fa a les darreres dades disponibles, fins al gener de 2022 a les Illes Balears s'han registrat 21 convenis, que afecten 41.652 treballadors, amb un increment salarial pactat del 2,5%, per sobre el del conjunt d'Espanya (2,0%).

Gràfic 19. Incrementos salarials i inflació a les Illes Balears

Font: INE, lbestat i elaboració

4 Accidents de Treball

Taula 47. Accidents de treball

Illes Balears	Darrera dada		Var. interanual (%)
Total accidents de treball	gener 21-desembre 21	16.959	28,5
Índex d'incidència del total d'accidents ¹	gener 21-desembre 21	3.584,2	25,5
Accidents lleus	gener 21-desembre 21	3.567,9	25,6
Accidents greus	gener 21-desembre 21	15,0	6,7
Accidents mortals	gener 21-desembre 21	1,3	17,2
Indústria	gener 21-desembre 21	7.510,8	3,5
Construcció	gener 21-desembre 21	10.594,9	5,8
Serveis	gener 21-desembre 21	3.504,4	40,7
Mallorca ²	gener 21-desembre 21	4.514,0	26,6
Menorca ²	gener 21-desembre 21	4.814,6	11,6
Pitiüses ²	gener 21-desembre 21	5.374,8	25,4

Font: Direcció General de Treball, i Salut Laboral, TGSS

¹ L'índex d'incidència es calcula com la relació entre el nombre d'accidents de treball en jornada per cada cent mil treballadors amb les contingències cobertes

² No es disposa del nombre de persones amb les contingències cobertes per illes, raó per la qual es presenta una aproximació amb els treballadors d'alta al règim general de la Seguretat Social

Les dades provisionals de la Direcció General de Treball i Salut Laboral mostren un índex d'incidència de 3.584,2 casos en el període comprès entre gener i desembre de 2021. Per tant, han patit un accident laboral 3.584 persones per cada 100.000 treballadors amb les contingències cobertes. Respecte del valor d'ara fa un any, l'índex creix un 25,5%. La reactivació econòmica explica part d'aquest increment de la sinistralitat laboral, després de l'aturada o disminució de l'activitat econòmica durant gran part de l'any 2020.

Segons el tipus d'accident, pràcticament la totalitat és de caràcter lleu (99,5%), el 0,4% són accidents greus i el 0,04% són mortals (6 accidents). En termes interanuals, respecte als dotze mesos de 2020, es produeix un increment sobretot entre els accidents lleus (28,6%), seguits dels mortals (20,0%, pel fet de passar de 5 a 6), i, finalment, els greus (9,2%).

APUJA L'ÍNDEX D'INCIDÈNCIA DE LA SINISTRALITAT LABORAL L'ANY 2021 RESPECTE DE L'ANY ANTERIOR

La distribució sectorial en aquest període és la següent: l'agricultura registra 312 accidents (l'1,8% del total); la indústria, 1.655 sinistres (el 9,8%); la construcció, 4.037 (el 23,8%), i la resta s'han produït en el sector

terciari (10.955 accidents, el 64,6%). Pel que fa als índexs d'incidència, el més elevat es troba, de manera habitual, en la construcció (10.594,9 incidències), seguit de la indústria (7.510,8), mentre que el més baix es correspon amb els serveis (3.504,4). La variació interanual de la xifra d'accidents durant la jornada de treball mostra increments de la sinistralitat en tots els sectors. Destaca especialment el sector dels serveis (44,3%), per ser l'activitat econòmica que havia tengut una major frenada i que s'ha reactivat en 2021. Els altres sectors presenten augments més moderats: agricultura (13,0%), construcció (8,4%) i indústria (3,2%).

Per illa, Mallorca, com a illa major, concentra la major part dels accidents registrats (13.351 accidents), que representen el 78,7% del conjunt de l'arxipèlag. La segueixen en volum les Pitiüses, que, amb 2.473 sinistres, representa un pes del 14,6%. Finalment, Menorca, amb 1.068 accidents, concentra el 6,3% restant.

En comparació amb el mateix període d'un any abans, augmenten els accidents, especialment a les Pitiüses (34,3%), seguides de Mallorca (28,4%) i Menorca (17,5%). L'índex d'incidència per illes mostra el resultat més alt a les Pitiüses, amb un valor de 5.374,8 sinistres per cada 100.000 afiliats amb les contingències cobertes. Les segueixen Menorca (4.814,6) i Mallorca (4.514,0).

Índex de taules i gràfics

Índex taules

- Taula 1. Perspectives de l'economia balear
- Taula 2. Indicadors internacionals
- Taula 3. Previsions internacionals per al 2022
- Taula 4. Producte interior brut a preus de mercat i els seus components (Taxas de variació interanual).
- Taula 5. Previsions macroeconòmiques de l'economia espanyola (Escenari 2)
- Taula 6. Evolució de l'economia balear
- Taula 7. Indicadors de Mallorca
- Taula 8. Indicadors de Menorca
- Taula 9. Indicadors de Pitiüses
- Taula 10. Indicadors d'Eivissa
- Taula 11. Indicadors de Formentera
- Taula 12. Creixement del VAB de l'agricultura, la ramaderia i la pesca
- Taula 13. Afiliació a la Seguretat Social en l'agricultura
- Taula 14. Indicadors de l'agricultura
- Taula 15. Indicadors de la ramaderia
- Taula 16. Afiliació a la Seguretat Social en el sector pesquer
- Taula 17. Indicadors de producció pesquera, quart trimestre 2021
- Taula 18. Creixement del VAB de la indústria i l'energia a les Illes Balears
- Taula 19. Indicadors de la indústria i l'energia
- Taula 20. Creixement del VAB de la construcció a les Illes Balears
- Taula 21. Indicadors de la construcció
- Taula 22. Indicadors avançats de la construcció
- Taula 23. Creixement del VAB del sector serveis a les Illes Balears
- Taula 24. Indicadors dels serveis
- Taula 25. Indicadors del comerç
- Taula 26. Pernotacions a establiments turístics
- Taula 27. Viatgers a establiments turístics
- Taula 28. Estada mitjana a establiments turístics
- Taula 29. Turistes arribats a les Illes Balears per país de residència
- Taula 30. Afiliats a la Seguretat Social al transport i comunicacions
- Taula 31. Passatgers arribats via aèria segons origen de vol
- Taula 32. Trànsit de passatgers arribats per via marítima
- Taula 33. Transport de mercaderies. Tones embarcades i desembarcades
- Taula 34. Indicadors de mediació financera
- Taula 35. Ocupats en altres serveis
- Taula 36. Empreses de les Illes Balears
- Taula 37. Evolució de l'IPC gener 2022 (Base 2021)
- Taula 38. Indicadors de consum
- Taula 39. Enquesta de despesa turística (EGATUR)
- Taula 40. Compres i disposició d'efectiu realitzades amb tarjeta segons residència del titular
- Taula 41. Indicadors d'inversió
- Taula 42. Comerç internacional de béns, Illes Balears i Espanya
- Taula 43. Indicadors d'ocupació i atur (Illes Balears, Espanya i UE-28)
- Taula 44. Indicadors del mercat laboral a les Illes Balears
- Taula 45. Indicadors del mercat laboral per illes
- Taula 46. Cost i jornada laboral
- Taula 47. Accidents de treball

Índex gràfics

Gràfic 1. Variació interanual del Producte Interior Brut

Gràfic 2. Evolució del PIB dels EUA, el Japó i la zona euro (variació interanual ajustada d'estacionalitat)

Gràfic 3. Variació interanual del preu barril Brent i inflació a la zona euro

Gràfic 4. Evolució del tipus de canvi de l'euro

Gràfic 5. Evolució del PIB de països europeus (variació interanual ajustada d'estacionalitat)

Gràfic 6. Evolució del VAB de les Illes Balears per sectors

Gràfic 7. Evolució del VAB per illes

Gràfic 8. Energia elèctrica mensual demandada a les Illes Balears (GWh)

Gràfic 9. Pernotacions i viatgers a hotels de les Illes Balears.

Gràfic 10. Variació interanual dels preus hotelers a les Illes Balears (gener 2012 a desembre 2021)

Gràfic 11. Variació interanual de l'IPC de restaurants

Gràfic 12. Passatgers arribats a les Illes Balears per via aèria segons origen de vol. Variació (%) acumulat gener-desembre.

Gràfic 13. Passatgers arribats per via aèria per illes. Variació de l'acumulat gener-desembre

Gràfic 14. Evolució dels tipus d'interès i hipoteques

Gràfic 15. Variació interanual de l'Índex de Preus de Consum

Gràfic 16. Variació interanual de l'indicador sintètic de consum (bandes de fluctuació al 95% de confiança)

Gràfic 17. Consum i preu dels carburants de l'automoció (benzina 95 i gasoil A) a les Illes Balears

Gràfic 18. Taxa d'atur registrat. Mitjana 2021.

Notes i abreviatures. Agraïments

Notes

Els percentatges de variació es refereixen a la diferència entre el període esmentat d'enguany i el mateix període de l'any passat, excepte quan es diu expressament una altra cosa.

Data de tancament: 22 de febrer 2022

Abreviatures i sigles

Ttt-k (%): variació interanual del component tendència-cicle calculat segons el programa Tramo-Seats.

N. d.: no disponible.

AP: Administració pública.

ISFLSL: institucions sense finalitat de lucre al servei de les llars.

FBCF: formació bruta de capital fix.

MUFACE: mutualitat general de funcionaris.

ISFAS: Institut Social de les Forces Armades.

DGMEiO: Direcció General de Model Econòmic i Ocupació.

Altres fonts emprades

BCE: Banc Central Europeu

BE: Banc d'Espanya

BEA: Oficina d'Anàlisi Econòmica. Departament de Comerç (Estats Units)

CIS: Centre d'Investigacions Sociològiques

Comissió Europea

Consell Superior de Cambres de Comerç d'Espanya

Destatis: Oficina Federal d'Estadística (Alemanya)

EIA: US Energy Information Administration

Eurostat: Oficina d'Estadística de la Unió Europea

FMI: Fons Monetari Internacional

HM Treasury (Regne Unit)

INSEE: Institut Nacional de l'Estadística i dels Estudis Econòmics (França)

Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

Mercapalma. Mercados Centrales de Abastecimiento de Palma de Mallorca, SA

Ministeri d'Economia i Empresa.

Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme.

Ministeri de Treball i Economia Social.
Ministerio d'Ocupació i Seguretat Social.
Ministeri de Foment
Ministeri d'Hisenda
OCDE: Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic
Oficina Nacional d'Estadística (Xina)
OTIB: Observatori del Treball de les Illes Balears
UK Statistics Authority (Regne Unit)

Agraïments

AENA – Aeroport d'Eivissa
AENA – Aeroport de Maó
AENA – Aeroport de Palma
APB: Autoritat Portuària de les Balears. Ministeri de Foment
ANFAC: Associació Espanyola de Fabricants d'Automòbils i Camions
AETIB: Agència de Turisme de les Illes Balears
COAIB: Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears
CLH: Compañía Logística de Hidrocarburos. Palma
DGT: Direcció General de Trànsit. Ministeri d'Interior
Sistema de Tarjetas y Medios de Pago, S.A.
Ibestat: Institut d'estadística de les Illes Balears
INE: Institut Nacional d'Estadística
Oficemen: Agrupació de Fabricants de Ciment d'Espanya
Ports de Balears
REE: Red Eléctrica de España
SOIB: Servei d'Ocupació de les Illes Balears. Conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball
TGSS: Tresoreria General de la Seguretat Social

Persones

Antoni M. Grau Jofre (Direcció General de Pesca i Medi Marí)

G CONSELLERIA
O MODEL ECONÒMIC,
I TURISME I TREBALL
B

<http://dgeconomia.caib.es>

Unión Europea
Fondo Social Europeo
El FSE invierte en tu futuro